

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 46 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

A király boszniai utja.

Budapest, május 10.

Mikor néhány hét előtt először kelt szárnyra a hír, hogy a király leutazik Boszniába és Herzegovinába, hivatalosan megczáfolták. S ma ugyanabban a hivatalos formában, melyben néhány hét előtt a czáfolat megjelent, publikálják Bécsből nemcsak a király boszniai útját, hanem egyuttal annak egész programját is.

Már akkor, mikor ennek az utnak terve először nyilvánosságra jutott, megmondtuk, hogy azt nemcsak indokolatlannak tartjuk, hanem azt a módot, ahogy ezt az utat Bécsben előkészítették és rendezték, egyenesen sérelmesnek Magyarországra. Mikor arról van szó, hogy a király jöjjön Magyarországra, akkor mindig azzal állanak elő Bécsben, hogy a nyolczvanéves uralkodó már nem bírja az ut fáradalmait; neki nyugalom kell; mindennapi kényelméből s abból a harmóniából, melyet neki a megszokott, állandó környezet és a schönbrunni kastély magánya nyújt, nem szabad kizavarni egy olyan hosszú, terhes, fárasztó, zajos kirándulással, minő a budapesti. Egy éve elmúlt annak, hogy a király nem járt Magyarországon. Pedig az ország súlyos politikai és parlamenti válságban van egy esztendő óta. Csodálatos észjárással ezt is annak indoko-

lására használták fel Bécsben, hogy a király ne jöjjön Budapestre. Minden más országban a súlyos politikai válság éppen arra volna indok, hogy az uralkodó az alattvalói közé siessen s azokkal karöltve, azokkal egyetértve, azokkal tanácskozva igyekezzen a válságból kivezető legjobb és leghelyesebb utat megkeresni. De ahogy nálunk minden megfordítva történik, mint más alkotmányos és parlamentáris országban, ez is megfordítva. Mikor igazán szükség volna az uralkodó „bölcse ségére” s a tapasztalatoknak arra a „megbecsülhetetlen tárházára”, aminek magasztalásával nem tudnak az udvaroncok betelni, akkor a királyhoz a nemzet nem férhet hozzá. De amikor az ország szekere szépen, nyugodtan, semmitől meg nem zavarva dőcög tovább egy kitaposott úton, amikor az uralkodói feladatok teljesítése sem bölcse séget, sem gazdag tapasztalatokat nem követel s a mikor a nemzet sorsára körülbelül mindegy, hogy Gödöllőn van-e a király, vagy Schönbrunban, akkor megjelenik „hü népe” körében, hogy élvezze a lojalitásnak azokat az orgiáit, amelyeket felülről szokásnak neki s amelyben mégis gyönyörűsége telik.

Holnap a király Budapestre jön, de nehogy valaki azt higgye, hogy ez uttal hónapokat fog nálunk tölteni, hivatalosan publikálták azonnal azt is,

hogy a király 29-én már leutazik Boszniába s onnan egyenesen haza Bécsbe. Tehát tizenhét nap. Ennyit szánt nekünk. Ez alatt a tizenhét nap alatt is hermetice el fog a nemzet elől zárkózni s a hivatalos jelentés szerint „csakis udvari emberekkel fog érintkezni.” Ez mindenesetre nagyon kényelmes, mert ezek az udvari emberek semmiesetre sem fognak neki az ország bajairól, alkotmányunk sérelmeiről s elköszött jogainkról beszélni, hanem rá fognak mutatni a hivatalos épületeken s állami bürokon lengő zászlókra s el fogják vele hitetni, hogy e mögött a hivatalos lelkesedés mögött az egész magyar nemzet áll.

S 29-én nagy és fényes kísérettel leutazik Boszniába. Hogy Bécsben ennek a boszniai utnak politikai céljait hogyan fogják fel, az kitűnik abból az elképedtettségéből, amelyet a hivatalos osztrák körök elárultak a fölött, hogy a király nem Bécsből, hanem Budapestről utazik Boszniába. Attól tartanak Bécsben, hogy ez az osztrák czirkulusokat fogja zavarni s az osztrák aspirációkat fogja csorbítani, mert esetleg azt a hitet keltheti a bosnyákoknál, hogy nem mint osztrák császár, hanem mint magyar király látogat el hozzájuk. S Bienerth éppen ezért a trónörökös útján kijárta a királynál, hogy őt is magával vigye a boszniai kirándulásra. Ez után

Julis, Julianna, Julcsa.

Irta: Géczy István.

(Utánnyomás tílos.)

Julis csak afele kőcsoz kis parasztlány volt, mint a többi fajtájabeli, legfeljebb abban különbözött a társaitól, hogy melle már tizenéveskorában kívánatos gömbölyűséggel formálódott, tágranyilt kék szemével valami eredendő szomorúsággal bámult bele a nagy világba és tétet verő selymes haja fénylő arannyal vetekedett, amit nem volt szükség kitűzés céljából pántlikába szorítani.

Az igaz, hogy eféle fényűzést Julis nem is igen engedhetett volna meg magának, már csak abból az egyszerű okból sem, mert neveltetett pántlikára, meg aztán nem is volt kiért cziczomázni magát, mert még csak akkora szeretője se volt neki, mint az öklöm, ha akarta volna se lehetett volna, mivelhogy Julis pöttömnyi gyerek kora óta csak vasárnaponként látta a faluját, tavasz bimbózástól — dér hullásáig libákat őrzött messze a falutól, a páston, ő töltve be a nagy felelőséggel járó libapásztori hivatalt. Télen pedig a szegény paraszt első hó hullásakor beszögezi bogárhátú házikójának ablakát, begubózza magát odujába, mint a selyemhernyó és ki se dugja az orrát addig, amíg a napsugár vizzé nem olvasztja a ház eresztől lelógo jégcsapokat.

Ilyenkor aztán Julis is hivatalt cserélt. Tollat fosztogatott a módosabb gazdáknak, ami nem igen nevezhető valami nehéz, nagy

fejtörést okozó mesterségnek, aztán az a jó oldala is megvan, hogy el lehet mellette andalogni mindenféle földi jókról. Ezt bizony Julis is megeselekedte, senki el nem tilthatta tőle. Járt-kelt hát az esze, messze-messzeségbe. Jövendő időkre az első kikeletre. Vajjon mennyi lesz a libaszaporulat tavaszra; hát a vén gúnár nem döglik-e még odáig? Néha-méha tovább is elkalandozott az eszejárása, olyanformán, hogy mi is lenne abból, ha az a sok-sok liba ugy egyszerre mind az övé lenne, de itt aztán nyomban esütörtököt mondott a képzelőtehetsége, ez már olyan nehéz probléma volt, amit gondolatba se tudott átgugorni. — no meg nem is igen volt rá ideje hosszan elmélkedni, mivelhogy az apja rendszer ilyen tájban térafergett haza a korosmából és egy-egy cifra káromkodással felbresztette Julist az ő édes álmodozásából.

Mert nem volt ám Julis valami elátkozott királykisasszony, olyan se apám, — se anyám csipkerózsika, egész közönséges kis parasztfruska volt biz' ő, apától-anyától származó, mint akármelyikünk.

Az igaz, hogy apjának-anyjának nagy hire volt a faluban, úgy hívták, hogy pálnkás Tóth Máté, meg istenes Tóth Örsze, hogy aztán Julis se maradjon elönév nélkül, libás Julis lett a neve.

Sajnos, ebben a triumvirátusban ő lett a szenvedő szereplő, olyanformán, hogy vasárnap reggelén először is az anyja mosdatta meg a válunál, ami még csak elviselhető volt, de már a fésülés fájdalmasabb ceremóniával járt és gyakori sóhajokat esalt ki a Julisból, mert hogy összekóczt hajából

minden fésültetés alkalmával egy-egy esomó maradt az anyja kezei közt.

Aztán templomba vitte istenes Tóth Örsze a Julist és neki két óra hosszat, a hideg kővön kellett térdepélni egy pingált kép előtt, akire az anyja aszondta, hogy az légyen a esodatevő jóságos Szüz Anya, verni kellett a mellét, s mondani az Ur imáját, ahogy azt az anyja parancsolta.

Julis pedig azon törte az ő csöpp esztét, hogy miért is kell neki minden vasárnapon a Szüz Anyához fohászzkodni, akit pedig ő sohase látott, esodatevő kezének jóságát sohase érezte. De hát muszáj volt, mert az ő anyját istenes Tóth Örszének hitták és ezt a nevet neki is ki kellett szolgálni.

Mikor aztán a templomból hazakerült a Julis, akkor meg az apja, a pálnkás Tóth Máté térdepeltette le és ő mondott felette egy cifra imádságot, amihez a kíséző éneket egy furkósbót suhogása szolgáltatta.

Verést kapott a kis Julis minden vasárnapon, amiért az egész félnapot az Ur házában lopta el, ahelyett, hogy pálnkát hozott volna neki, így aztán ő maga volt kénytelen a korosmába fáradni, mikor pedig, déli harangszókor visszafelé ballagott, rendszerint megfürdött az utca porában — vagy a pocolyában, már aszerint, amint napfényes, vagy esős volt az idő. Ezért kapott ki a Julis minden szent vasárnap.

Igy éledegelt esendes békességben tizenötéves koráig, nem ismerve mást, mint a libáit, a Szüz Anya képét, meg a pálnkás Tóth Máté botja suhogását.

Egy vasárnap azonban megtörtént a

már Khuen sem maradhat itthon s a király kíséretében lesz az „egész közös kormány”, ahogy a hivatalos terminologia nagyon helytelenül és alkotmányellenesen a három közös minisztert nevezi s a két miniszterelnök.

Már a kíséretnek ez a módja is sérelmes Magyarországra. Ha a közös pénzügyminiszter, mint a boszniai és hercegovinai közigazgatás feje a király kíséretében lesz, ezt értjük. De hogy a közös külügyminiszternek és a közös hadügyminiszternek mi keresni valója van ott, azt igazán nem tudjuk megérteni. Politikai funkciójuk ott a törvény értelmében nincs, egyébként pedig ha a király nélkülözni tudja őket az alatt az idő alatt, mialatt Budapesten van, nélkülözhetné őket az alatt az öt nap alatt is, amennyit majd a boszniai kirándulása igénybe vesz. De Schönaich, Aehrenthal és Bienerth ott lenn Szerajevóban és Mostarban a nagy-osztrák eszmét, a Gesamtmonarchiet vannak hivatalba képviselni. A két annektált tartomány hovatartozósága még rendezve nincs, de ahoz Magyarország tart jogot és ahoz csakis Magyarország az, amelyik jogot formálhat. Nemcsak azért, mert azok a multban Magyarország kiegészítő részei voltak, hanem azért is, mert azok okkupációjához a beleegyezést az ősi magyar jog alapján kérte a király a berlini kongresszustól s az annexiót is Szent István koronájának jogára alapítva proklamálta.

A magyar vérről és magyar vitézséggel végrehajtott okkupáció után Magyarország joga pusztán jog maradt, de a hasznát Ausztria szedte be. A közigazgatás osztrák mintára szerveztetett, a hivatalok osztrák és cseh beamterekkel töltettek be, a közmunkák és hasznát hajtó állami vállalatok osztrák privilégiumok lettek, a hivatalos nyelv a német lett s a magyarságnak mindössze

az a szerepe jutott, hogy a rengeteg kiadások nagy részét Magyarországnak kellett fedeznie s hogy a megszállott tartományok legterhebb helyőrségeibe mindig magyar csapatokat rendelték szolgálattételre.

Alig hogy az annexió megtörtént, Ausztria azonnal igényekkel lépett fel. A háborus veszedelmekből nem akarta kivenni aránylagosan a maga részét, mert ismét csak a magyar csapatok mozgósítottak, magyar póttartalékosok vonattak el családjuktól és polgári foglalkozásuktól. De a háboru felhői elvonulván, azonnal osztrák provinciává akarta tenni. Hisz még élénk emlékezetben van az a gyalázatos agitáció, amelyet az osztrákok megindítottak a boszniai magyar agrárbank ellen, mely agitáció a Khuen-kormány bűnű folytán végre is a magyar vállalkozás meg-hiusulásával végződött. Magyarország volt az, amely mindjárt az okkupáció után alkotmányt követelt Bosznia és Hercegovina számára. Hónapokig huztak-halasztották Bécsben s mikor végre mégsem kerülhették el, akkor a magyar parlament jogát kijátszva, az alkotmányt császári rendelettel léptették életbe. De még ezt az alkotmányt sem csinálták meg becsületesen. Igaz ugyan, hogy nem is nevezték „alkotmánynak”, hanem csak a közigazgatás elveinek „új megállapítása” név alatt bocsátotta ki a király a rendeletét s ezt nemcsak azért kellett így inszenzálni, hogy az alkotmányhoz a magyar parlamentnek hozzászólása ne lehessen, hanem azért is, hogy az alkotmányba olyan intézkedések legyenek bevehetők, amelyek már a jövőre is praedjudikálnak s amelyek már most akadályokat gördítenek az elé, hogy Boszniában és Hercegovinában Magyarország a történelmi jogait valaha is elérhesse.

Bosznia mai rendezetlen közjogi

helyzete minden tekintetben Ausztria műve s osztrák érdek az, hogy ez a rendezetlenség egyelőre fenmaradjon. Mert csak két eset lehetséges osztrák felfogás szerint: Vagy megmarad Bosznia és Hercegovina továbbra is mint „birodalmi tartomány”, mint Ausztria és Magyarország közös tulajdona, akkor ez a közös tulajdon már a létezésének pusztán tényével is megegyezik azt, amit a 67-es kiegyezés egyedüli vívmányának tekintünk, hogy az egységes osztrák birodalom megszűnt s hogy Ausztria és Magyarország külön-külön szuverenitással rendelkezik. Ha Bosznia megmaradhat továbbra is birodalmi tartománynak, akkor joggal állíthatják az osztrákok, hogy hiába hangoztatjuk a külön osztrák és külön magyar szuverenitás létezését, hisz „közös szuverenitást” a nemzetközi jog nem ismer s az a szuverenitás, amit Ausztria és Magyarország Boszniában és Hercegovinában fölött gyakorol, az „egységes” „birodalmi” szuverenitás. És Ausztria aztán erre mindig mint precedensre fog hivatkozhatni s a tényleges állapot ereje mindig hatalmasabb lesz, mint az a 67-es törvény, amelyet Ausztria egyéb vonatkozásaiban sem respektál, miért respektálna éppen a külön szuverenitás kérdésében.

És a király boszniai utjának mellékkörülményei is úgy vannak rendezve, hogy ezt a „birodalmi szuverenitást” domborítsák ki. Ezért megy le a királylyal az egész „közös kormány” s ezért megy le az osztrák és a magyar miniszterelnök is.

De Bécsben arra is el vannak készülve, hogy a magyar parlament nem fog beleegyezni a közös birtoklásba. Erre az esetre készülve, Bécsből már most lerakják a két annektált tartományban az aknákat, hogy a dualizmus helyébe a trializmust léptessék. Abba.

csoda: az anyja nem vitte templomba az apja se verte meg.

Ugy esett a dolog, hogy batyut kötöttek a hátára, volt benne egy ünneplőszoknya, három ingváll, három pendel, huszonnégy pogácsa, egy félkenyér meg egy font szalonna, — ebből állt a Julis apai-anyai jussa.

Az anyja imádkozott érte egy jó órahosszat, az apja — hátba ütötte, aztán utnak indították szolgálatot keresni abba a nagy ködpáros városba, aki folyton-folyvást csak eszi, az embereket, mikor aztán megette, benépesíti velük a temetőt.

Azt az egyet kötötték utravalóul a Julis lelkére, hogy el ne feledkezzék valahogyan az ő földi nyomorúságukról, annak okáért utolsó krajezárig haza küldje a megszállt bérét. Hej, most érezte csak Julis az ő árvaságát. Most tapasztalta csak, mennyivel okosabbak, tisztességtudóbbak — jobbak az ő elhagyott libái, hogy el is tudott ő azokkal naphosszat beszélgetni, amíg itt ebben a nagy városban járó kelő temérdek emberrel szót se tud váltani, mert minden szavára csak szidás-gyalázkodás, avagy orozáját pírító csunya szó a válasz, — aszerint, amint az urtól, vagy asszonyától gyűjt a szó.

Kihez fohászodott véna; az édesanyja nem hallotta, a jó istenről azt se tudta merre lakik, nem tehetett hát egyebet, mint hogy hulló könyeivel áztatja párnáját, nehéz munka után sötét északaként.

Utóljára is csak beletörődött a szidásba, piszkolódásba, azt is elhallgatta már, ha a gazdája, egy kopaszfejű, békaképű nagyur, csunya szokat sugott a fiúébe, de még héberba a kezével is illetlenül nyult hozzá. z

Dolgozott panasz nélkül, s a szájától is megvont garast haza küldte öreg szülőinek hűségesen.

Gyűjt is a levél sűrűn a falujából, az anyja diktálta, a rektor ur írta. Nehéz panaszszal szolt hozzá az a sok fekete betű.

Azt mondta az irás, hogy nagyon kevés a pénz, semmi a kereset, bizony éhembálnak a nagy nyomorúság mián. Meg hogy az apja most mindennap öt veri meg, mer hogy ő az oka, hogy lány lett a Julisból, ő szülte erre a világra, oszt lány léteére annyi pénzt se keres, amiből öreg szülői nyugton élhethének hóttuknak napjáig.

Szörnyen elkeseredett Julis a sűrű szemrehányás mián, olyan nagyon elkeseredett... hogy egyszer aztán... száz pengőt vitt haza a posta az édesanyjának.

Gyűjt a levél a faluból megest nagyon sűrűn, de a fekete betűkből most már nem a bánat sóhajtozott, de rózsaszín öröm kacagott a Julis látványos szeméi közzé. — Szólt a betű vígan, hogy is megsegítette őket az Ur Julis lányuk utján, aki már nem is Julis, hanem Julianna kisasszonynak tisztelik az urak abba a nagy városba. Selyem a szoknyája, bársony a réklije, fényes a cipellője, áldja meg az isten a lépése nyomát. Szólt a levél arról is, hogy mekkora lett a Tóth-familia bősülete, még a plébános ur is kipredikálta a szószékről, hogy aszondta, nyájának legkedvesebb báránya az istenes Tóth Örsze, aki minden vasárnap színes papirból csinált koszorúval díszíti fel a Szűz Anya képét, a perselybe meg esupa ezüst pénzt dob,

Pálinkás Tóth Máténak is hét faluba szol a hire, nincs az a koresma, ahol földig ne ihatná magát — csak úgy ni — felírásra, ha most nincs pénz, nem baj, majd lesz, hoz a posta Pestről, hogy az a jó isten áldja meg a küldője két kezét.

Gyűjt a levél megest, keserves panaszszal, nehéz jajjal tele. Mi baj, édes lányom, szívemnek szülöttje, — ékes gyöngyvirágom. Julianna kisasszony?! Elfogyott a pénzed? Avagy csak a szíved változott át kövé? Meget csak éhezünk, megest csak nyomorgunk, nincs aki segítsen, hogy ha te is elhagysz. — Az Ur házába se merek már elmenni nagy szegénylétembe, apád megest megver, minden isten áldott napon, mert hogy nem ád már italt felírásra az a kutya zsidó.

Ezt a panaszt már nem hallotta Julianna. Ott feküdt abban a nagy, szomorú, sárga házban, ami úgy nehezedett rá a város szívre, mint kacagó szép asszony ajkára a hirtelen ráfagyott halálfélelem.

Egy ilyen kacagó, mámoros éjszakán esett meg vele a szerencsétlenség. Olyan mindennapi történet, amiről az újságok is csak két sort szoktak írni. Egyik lányapajtása — büne osztályosa — aki féltette tőle gazdag barátját, ezigányzene mellett, habzó pohár mellett leöntötte vitriollal hófehér, szép orozáját. Kiegetett félszemmel, borzalmas orozával, ezafatos, csuf mellet egy hónapig volt a halál előszobájában — aztán onnan is elküldték. — Összeégyve, — rután, nehezen vonszolya nyomorékká lett testét, megállott a haborgó utca közepén, hová — merre menjen? Maga előtt látta elhagyott faluját,

hogy Magyarország visszacsatolhassa ezt a két tartományát, amelyeket pedig azért veszített el, mert a Habsburgok trónját védte a török hódítókkal szemben, Bécsben beleegyezni nem akarnak s ha nem lehet Ausztriáé — mondják — ne legyen Magyarorszáé sem s mint mind a két országtól különálló harmadik országot, mint egy különálló délszláv tartományt akarják a monarchiához fűzni s a dualizmusból trializmust csinálni.

És erre a célra is szolgál a király boszniai útja. A nyolcvanéves uralkodót leküldik Bécsből Boszniába, hogy ott a szeparatistikus vágyakat nagyra növeszték. Az alkotmány már amúgy is a császári kegy kifolyása, azt Bosznia és Hercegovina az osztrák és a magyar törvényhozások elkerülésével kapta. Most a király ennek a különös jóindulatának újabb jelét adja ezzel a fárasztó uttal s ezt minden illegitim délszláv követelés támogatására és nagyra növesztésére fogják Bécsben fel-fújni. Mert Bécsben örömmel látnák a trializmust. Ez Magyarország deposszálására vezetne s ez Magyarország politikai és nemzetközi súlyát gyengítené. Erre pedig Bécsben soha semmi áldozatot nem tartanak nagyra és semmi célravezető eszközt sem megvetendőnek. A magyar kormányhoz közel álló körök máris úgy magyarázzák a király boszniai útját s Khuen lemenetelét, mint a magyar álláspont diadalát, mert szerintük ezzel Magyarország joga és igénye van dokumentálva a két tartományra. Tényleg azonban ez az egész kirándulás a magyar álláspont veresége, mert ott lenn Aehrenthal és a trónörökös centralisztikus politikája ül majd diadalt a király jelenlétével s Khuen egész szerepe csak az, hogy ennek legyen a tanuja.

kicsiny házikóját, piros zindelyes templomát, fehérre bólintgató ákácus sorával, látta a végtelen bársonyfűvű pástot, a gágogó libáit, ezt üzve-kergetve, elindult haza.

Istenes Tóth Őrsének. kárhuzatos káromkodásra nyílt fel az imádságos szája; elmondta a lányát mindennek, ami rossz, ezédának, czudarnak, — anyja-apja gyilkosának, pálinkás Tóth Máté nem is szólt egy szót se, csak vérbe borult szemmel forgatta a botot egy mártír test fölött. — Azután kikergették a mezőre őrizni tovább is a falu libáit.

Igy lett a kis Julisból Juliánna, s utóljára Julesa, aki ott végezte, ahol Julis kezdte, a libapásztoránál...

Naphosszant ott fekszik a réten, hanyat dőlve, összeégett arcát gyöngén czirógatja a játszó szellő, szerelmesen csókolgatja a forró napsugár, épen maradt szemével belebámul a futó felhőbe s a felhőrongyokon át kikandikáló kék égboltozatba. Onnan várja az egy igaz istent, akiről annyi szépet hallott és akiben kezd már bizván-bizni... Várja, hogy egyszer majd megnyílik az a kék menyország s lesétál hozzá a jó isten fényes angyalseregivel — oda megy ő hozzá, megsimogatja összeégett arcát és így szól hozzá biztatón, nyájasan; no, Julesa lányom, eleget szenvedtél már e siralom völgyében, gyere velem az én országomba, ahol nem terem a bánat, de örökké tartó boldogság vár rád.

Várja — mindig csak ezt várja a Julesa!

Garázdálkodás Horvátországban

Budapest, május 10.

Hogy a kormány miért kötött a horvátokkal paktumot, annak az okát ismerjük. A kormány békében, szövetségstársi viszonyban akar élni minden nemzetiséggel az országban, támogatója minden törekvésnek a magyarságon kívül. És pedig barátja a nemzetiségeknek azért, mert ezeknek a törekvései nem veszélyeztetik Ausztria érdekeit, sőt ellenkezőleg, azzal, hogy a magyarságot gyengítik, még elő is segítik. Míg a magyarság nemzeti követeléseit ellenséges szemmel nézi Bécs.

Azt pedig, hogy a horvát-szerb koalíció miért kötötte meg a paktumot Tomasićs bánnal, szintén nem nehéz kitalálni. Báro Rauch, az előbbi bán jól ismerte a horvát-szerb koalíciónak minden titkos tervét, minden szándékát s nagyító üveggel mutatta meg mindezt a világnak. A széthúzó, gyöngye koalíció, mely csak a magyarság szívós gyűlöletében volt erős, miután ő maga semmiféle praktikával sem tudott kormányra jutni, paktumot kötött Tomasićsossal, hogy ettől a kellemetlen ellenőrzéstől megszabaduljon. Tomasićs nem ellenőrzi őket, sőt ellenkezőleg, Tomasićs szabadkezelt enged nekik. Tisza István legutóbb azt vitatta, hogy Horvátországban megbízható unionista többség került nyeregbe. Az *Egyetértés* cikksorozata azonban a napnál világosabban bizonyította be ennek az ellenkezőjét, kimutatván, hogy 1868 óta soha sem volt olyan magyarelles áramlat Horvátországban, mint most. A magyar közjogot lábbal tiporja a horvát kormány is, a többsége is, az őszinte unionistákat jobban üldözik, mint a felségárulókat. Hogyha ez sokáig így tart, közel vannak a Horvátországon élő magyarság végnapjai.

És a magyar kormány, a meghozott nagy áldozatok dacára, azt sem tudta elérni, amit bizonyos budapesti körökben kétségtelennek tartottak, hogy a horvát-szerb koalíció mint ellenzéki pártok szövetezte megszűnjön és egységes politikai szervezetté egyesüljön. A horvát-szerb koalíció vigan fennáll továbbra is, mint valódi részvénytársaság, amelyik még nem akarja lezárni az üzleti nyereséget. Kétségtelen, hogy ez sem történeti tendencia nélkül. Mi oka lehet a koalíció fennmaradásának, miután az a cél, melyre megalakult, a magyar kormány emberével kötött paktum következtében megszűnt. Hogyan lehetséges, hogy a koalíció a kormányának lekötöztetett politikai egysége legyen ugyanakkor, amidőn megmarad ellenzéki pártok és ellenzéki frakciók konglomeratuma, tehát ugyanaz, ami addig is volt, amíg a paktum által nem volt kötve. Hogyha eddig az volt a szerb-horvát koalíció feladata, hogy küzdjön a báró Rauch „alkotmányellenes” rezsimje ellen, mi a feladata most, amikor már ezt a rezsimet megbuktatták s Horvátországnak már megint van „alkotmánya”? Kinek a titkos érdekei követelik mai napig a koalíció fentartását?

Nem irántunk barátságos érdekek, az bizonyos. A magyar közvélemény részére nincsenek többé Horvátországban elrejtett kártyák. Minden, ami a mai rezsim alatt Horvátországon történik, az direkt és öntudatosan a magyar állameszme integritása ellen irányul. Horvátország veszedelmes tüzhányó talajjává vált a magyar állam

számára. A gravitáció elsősorban a trializmus felé történik; a végcél azonban egy nagy, önálló délszláv alakulás. Ez világossá teszi, hogy miért van arra szükség, hogy a horvát-szerb koalíció megmaradjon mai kétféle állapotában. Azért, hogy bármelyik pillanatban visszatérhessen a harezi állápontra s a mai alattomos aknamunka helyett nyíltan vegye föl a harcot a magyar állameszme ellen.

Budapest, május 10.

A horvát országgyűlés. Zágrábból jelentik: Beérkezett nyolcz interpelláció, köztük Supiló Horvátország háttérbe szoritása miatt az 1911-re tervezett római nemzetközi művészeti kiállításon, ahol Horvátország a magyar pavillonban nyerne elhelyezést. Ezenkívül Supiló egy indítványa is, amely a bánnak április 22-iki nyilatkozata ellen irányul. Az igazoló-bizottsági jelentések tudomásulvételével elintézik a napirendet és áttérnek az interpellációkra. Radics István a községi hivatalnokok uti illetékei ügyében interpellál. Chavrak osztályfőnök kijelenti, hogy az idevonatkozó rendelettel az előző kormány nem sértette meg a községek autonóm jogait, mert mint legfelsőbb ellenőrző hatóságnak ily rendelet kibocsátására joga van. Esetleges visszaéléseket a kormány vizsgálat tárgyává fog tenni. A ház a választ elfogadja, az interpelláló azonban nem, sőt vádakot emel a községi hivatalnokok ellen, amire Chavrak osztályfőnök ezeket erőlyesen visszautasítja. Novák interpellál ezután a miatt, hogy a horvát választói reformot a magyar minisztertanács elő terjesztették s ezt a kiegyezésbe ütközönek mondja. A bán ugyanezen ügyben Radics képviselőnek régebbi interpellációjára adott válaszára hivatkozik, behatóan ismerteti a horvát kormány eljárását e javaslatnak a magyar minisztertanács elő terjesztése körül.

Több interpellációs válasz után Supiló interpellál az 1911-ben Rómában tartandó nemzetközi művészeti kiállítás ügyében, amelyen Horvátország a magyar pavillonban lesz képviselve. Ez sérti Horvátország közjogi és nemzeti állását. Amrus kultuszfőnök Supilónak azt válaszolja, hogy Horvátországnak külön elkerített helye lesz a magyar pavillonban. A választ a ház tudomásul veszi. Több más interpelláció elintézése után Supiló indítványt terjeszt elő, hogy a horvát tartománygyűlés a bánnak április 22-iki nyilatkozatára nézve kijelenti a tartománygyűlés tevékenységéről, hogy a szuverén alkotmányos testület jogait és kötelességeit fenyegetéssel és presszióval semmiképp sem lehet befolyásolni. Más módja is van a végrehajtó hatalom és a tartománygyűlés közti konfliktus megoldására, mint előkészített dekretumoknak a háni zstából való előhuzása. Supiló indítványa felett holnap szavaznak. Az ülés este háromnegyed 8 órakor ért véget.

A szerb kereskedelmi szerződés. Belgrádból jelentik: Nehezen haladnak a diplomáciai tárgyalások a kereskedelmi szerződés körül. Ma is az a fő nehézség, hogy Szerbia teljesen szabad átvitelt kíván állatexportja számára az osztrák-magyar monarchián s ennek fejében kész a gabonakiviteli vámokat megfelelően fölemelni. Szerbiából a lefolyt évben 800.000 métermázsza búzát exportáltak Ausztria-Magyarországba.

Eötvös Károly nyilatkozata. Eötvös Károly a következő nyilatkozat közöztételére kért fel bennünket:

Tekintetes szerkesztőség! Kérem az alábbi sorok szives közlését:

Márkus József nyug. főpolgármester nyilatkozatára csak annyi mondanivalóm van, hogy én sem nem sejtettem, sem olyas valamit még csak nem is gondolhattam, hogy ő engem márczius 12-én megtisztelt látogatásával s komoly férfias szóval biztosított, hogy sem nem nehezít rám, sem ellenem fel nem lép. Én erre indokot neki nem is nyújtottam. Hogy mégis fellépett: más dolog. Fellépését sem korrektnek, sem inkorrektnek nem tartom, soha nem is tartottam. Jól tudom én, kinek inkorrekt-sége ez. Csak azt nem értettem és most sem értem, miért jött ő minden ok nélkül hozzám márczius 12-én kijelentését megtenni? Nyilatkozatának némi része azt a benyomást teszi rám, hogy szeretno esetleg feleselni velem, de találkozni csak tanuk jelenlétében. Elméssége se nem új, se nem eredeti. Én azonban nem feleslek vele se négy-szemközt, se tanuk előtt. Olyan nyilatkozó urakkal, akik ily hangon beszélgetnek, sohasem szoktam polémiába bocsátkozni. Budapest, 1910. május 10. Eötvös Károly.

Andrássy programja.

— Megjelent a királyi meghívó levél. —

A kormány Tisza István ellen.

Budapest, május 10.

Gróf Andrássy Gyula, aki egész közéleti pályáján mindenha a politikai és egyéni becsület — nála ez a kettő egyazonos fogalom — legtisztább fegyvereivel küzdött, most legutóbb is, hogy a kassai jelöltséget nem vállalta, szubtilis finomlekiességének és gavalléros nobilitásának adta ékes bizonyágát. Noha Kassán az összes pártok — egy kivételével — följajlották neki a mandátumot s így a megválasztásához kétség sem férhetett, ő mégis elállott a jelöltségtől, mert nem akarta, hogy a kerület nyugalma miatt egyesek fölzaklássák s az ő neve elkeseredett harezí jelszavá válják. Ma nyílt levélben bucsuzik Kassa közönségétől, s ez a levél fölér egy nagystilű programbeszéddel, a legsúlyosabb államférfiai nyilatkozattal. Most, hogy divattá lett a koalíciós korszak öcsárlása, elégtétellel töltheti el a mult rendszer híveit az a bátor és erélyes hang, amelylyel Andrássy önértetesen hártja el az illetéktelen bírálatokat. Kijelentette, hogy a jelenlegi kormány büszke lehetne arra, ha oly pozitív eredményeket érhetne el a nemzet számára, mint az elődje. Andrássy a jövőben is pártonkivüli marad, de ő egymagában is oly pregnans, vezérségre teremt személyiség, akinek a szava miként a multban, akként most irányításra hivatott. Orvendetes tehát, hogy nyomban akadt egy kerület, amely egyhangu bizalmával Andrássy felé fordult — bár, tudjuk, hogy még több kerület is büszkén kínálta volna meg képviselőletével — s így a volt helygyminiszter ismét helyet foglal majd a törvényhozás alsó házában, ahol az ő véleménye, ítélete mindig döntő erővel kell, hogy latba essék. Erre most különösen a pártok fölött való állása predesztinálja s az a pártzempontfóktól teljesen ment hazaszeretét, amelylyel ragyogó példát nyújtott az egész jövő generációnak s kortársainak egyaránt. Andrássyra hisszük, a közel jövő befolyozott, ködös alakulásában, nagy és fontos szerep vár, mert ő az élő tilalomfa, valahányszor a kormány le akarna térni az alkotmányosság és törvényesség útjairól, fent is, lent is méltányolni kell azt az önzetlen fáradozást, amelyet ő a koronával leendő őszinte harmóniáért s a nemzeti jogok kivívásáért kifejtett. Most rezervált állásponton van, de az országban talán soha nagyobb szüksége nem volt olyan politikusra, aki súlyos szavával ugy fent, mint lent állandóan temperálni igyekszik a szélsőségeket.

Ma a hivatalos lap közölte a királyi leiratát, amelylyel az országgyűlést június 21-re hívja össze. Ez alkalomból a kormány-holnap minisztertanácsra ül össze, hogy megbeszélje az utolsó választási teendőket. A nemzeti munkapárt kiáltványa fölött is holnap határoznak, bár miként igyekeztek is ezt a felhivatalos ezáfoló gép letagadni. Sőt, a mi ítéletünk szerint, ennek a manifesztumnak lesz egy igen érdekes pontja, az, amely a választójogra vonatkozik. Állítólag a kabinet Lukács László álláspontját fogadja el, amely homlokegyenest ellenkezik Tiszáéval. Ha ez a hír igaznak bizonyul, akkor a Társaságban mihamarabb be kell következnie a szakadásnak.

A király Boszniában.

A király május 29-én utazik Budapestről Szerajevóba, ahová 30-án érkezik és három napig ma-

rad ott. Innen az uralkodó egy napra Mosztárba megy, ahonnan egyenesen Bécsbe tér vissza. Szerajevóból jelentik, hogy a király utazásának hírére külön kiadásokban terjesztették és mindenütt nagy örömet keltett a hír. A programot most dolgozza ki az országos kormány, amelyet azután legfelsőbb jóváhagyás elé fognak terjeszteni. A program ki-dolgozásánál nagy súlyt fektettek arra, hogy a lakosságnak mennél bővebben legyen alkalma az uralkodót látni. Azonban természetesen tekintettel kellett lenni az uralkodó magas korára, amely a tulajdonoson fásasztó szemléket és látogatásokat kizárja. Boszna-Brodtól kezdve a királyt minden nagyobb vasuti állomáson a polgári hatóságok vezetői, a hely-örsegekben pedig a katonaság is üdvözölni fogja. A pályaudvarokon mindenütt díszszázadok lesznek felállítva.

Magában Szerajevóban nagyarányú ünnepélyes fogadtatásra történnek előkészületek. A várost pazar fényvel fogják feldíszíteni. A részletes program kidolgozásával most foglalkozik a város polgármesteri hivatala. Ma már bizonyos, hogy a három napi tartózkodás alatt a város lakossága több ünnepélyt rendez. Lesz egy nagy katonai díszszemle is. A király ki fog rándulni Lidzsébe és a várost védő magaslakot azon részére, amelyek könnyen hozzáférhetők, hogy onnét a városba nyíló gyönyörű kilátást megszemlélje.

Illetékes helyről közlik még ezeket: A király felvő hó 30-án délután érkezik Szerajevóba. Utközben rövid ideig Doboj, Zenica és Visoko községekben kiadtságokat fogad. Szerajevóban a Konak épületében fog megszállni, hol *Varosaniu* tartományi főnök lakosztályai vannak. Legközelebbi kísérete, a főudvarmester és a szárnysegédek is ideszállnak. A kíséret többi tagjainak lakása az Európa-szállodában lesz. Szerajevóból a király június hó 3-án reggel Mostarba érkezik, honnan aznap este Szerajevó újból érintése nélkül Bécsbe utazik.

Bécsi forrásból jelentik: A király boszniai látogatásának eszenciája *Burián* István közös pénzügyminiszterrel indult ki. A közös pénzügyminiszter, az év elején egy kihallgatáson megpendítette a boszniai utazást és azt fejtegette az uralkodó előtt, hogy ennek a látogatásnak az okkupált tartományok lakosságára nézve nagy jelentősége volna. A király azonban csak a legutóbbi napokban szánta el magát az utazásra, miután előbb megőszítette *Burián* tervét gróf Aehrenthal közös külügyminiszterrel és a két miniszterrelökkel. Gróf *Khuen-Héderváry* nem marad mindvégig a király kíséretében a boszniai uton, mert éppen akkor lesznek a választások legforróbb napjai Magyarországon. Szerajevóba elkíséri a királyt s egy napot fog ott tölteni, azután visszatér Budapestre. A király mostani látogatása régi terv, amelyet még *Kállay* Béni közös pénzügyminiszter a nyolcvanas évek második felében pendített meg, de akkor gróf *Kálnoky* külügyminiszter ellenezte a szultán szuverenitására való tekintettel.

A „Fremdenblatt“ az uralkodó boszniai utazásáról a következőket írja: „Ez az év, amelyben először gyűlik össze Bosznia és Hercegovina tartománygyűlése a szerajevói palatiumban, ő felsége utazása által válik igazi történelmi jelentőségű dátummá. Az új Bosznia és Hercegovina megteremtése első ízben idézik személyesen az új tartományokban. A lakosságnak hő óhajai meg teljesedésbe, hogy üdvözölheti, szeretettel és hűséggel veheti körül saját országában a nemis uralkodót, akinek lovasassága oly közel van éppen ennek a népek a szívéhez, mert hagyományainál és lelki strukturájánál fogva az uralkodónak éppen ezen tulajdonsága iránt van meg az élénk érzelme. A tevékeny érdeklődés, amelylyel ő felsége a bosznia-hercegovinai kultúrát iránt, az okkupáció iránt viseltetett, a meglek rokonszenv, amelylyel ezen országok állandó haladását kísérte és szüntelenül előmozdította, érthetővé teszi óhaját, hogy személyesen győződjék meg az ottani alkotásokról és haladásról. A gyakori hódolatnyilvánítás és a mélyszégy szeretet számos bizonyítékai, melyek Bosznia és Hercegovina lakossága részéről ő felsége iránt oly gyakran kifejezésre jutottak, a látogatást egyáltalán a szívből fakadó szeretet aktusaként is tüntetik föl. Az ő felsége uralma alatt élő népesalád legifjabb gyermekei se legyenek idegenek szívtől és személyes ismeretétől. Ezt kívánja nemcsak az uralkodó, hanem Bosznia és Hercegovina lakossága is. A boszniai utazás meghozza ezen óhajok teljesítését.“

Andrássy levele a kassaiakhoz.

Andrássy Gyula gróf, Kassa városának volt képviselője ma a következő levelet intézte a kerület választópolgárságához:

Tisztelt választó-közönség! Mint tudni méltóztatik, Kassa város választó-közönsége megítéltél jelölését nem fogadtam el. A bucsu perczében fogadják köszönetemet azért a támogatásért és bizalomért, amelyben részesített az egész város az elmult országgyűlési ciklusban és részesítettek jelenleg azok, akik újból jelöltek. Ma divatban van mindazt öcsárolni, amit a koalíció alkotott. *Tartárjárás és koalíciós kormányzás* nem egy politikai szájában körülbelül azonos fogalmakká váltak. Hídeg közönnnyel veszem e kemény bírálatot s csak azt kívánom, hogy a jelenlegi kormány olyan pozitív eredményeket érjen el a nemzet számára, hogy majdan joggal nézhessenek le a mi működésünkre.

Az éles bírálatra nem akarok hasonló bírálattal felelni és nem kívánok most ellenzékét sem alkotni. Visszatart az az aggodalom, hogy a mai viszonyok között talán tudnék rombolni, de építeni nem. Nyugodt lelkiismerettel és önértettel várom be a higgadt közvélemény végleges ítéletét, mely, biztosan hiszem, el fogja ismerni, hogy a koalíciós kormány ideje nem volt elvesztett idő, hogy komoly és becsületes kulturmunkát végeztünk s hogy a magyar államot és társadalmat sikerült is nekünk nem egy irányban megerősítenünk. S ha politikailag nem is bírtuk ezéjainkat elérni s ha nem is sikerült rendezett viszonyokat örökül hagyni, amit most oly sűrűn vetnek szemünkre, kérdem: jobbak, békésebbek, harmónikusabbak voltak-e a viszonyok, midőn kormányra jutottunk?

Sajnos, tagadhatatlan, hogy súlyos veszedelmes válság közepette hagytuk el állásunkat, de kérdem, nem volt-e ellentét a király és a nemzet között, nem volt-e veszedelemben az alkotmány és a király tekintélye, nem volt-e meddő a törvényhozás, nem volt-e forradalmi állapotban a közigazgatás, nem volt-e följárv a társadalmi béke, amikor a kormányzást átvettük? S ha a régi rendszer öröksége nem volt jobb a miénkél, minket kisebb felelősség terhel törekvéseink sikertelenségeért, mint elődeinket, az ő kormányzatuk kudarcáért.

Míg ugyanis a koalíciós kormányt megelőző válság annak volt következménye, vagy legalább annak ellenére történt meg, hogy az akkori kormány mindenre fülhatalmazást kapott, amit kért és mindenben azt csinálhatta, amit legjobbnak tartott, hogy saját politikáját követhette, a mi kormányzatunk eszöje azért állott be, mert nem csinálhattuk azt, amit akartunk, mert mások tanácsai győzedelmekedtek. Kérdezem, hogy valamely betegség rossz kimenetelért ugyanolyan mértékű felelősség terheli-e azt az orvost, akinek gyógyító módját követelték, mint azt, akinek tanácsát semmibe sem vették?

De legyen elég ebből. Midőn bucsuzom önöktől, nem kerülhettem el, hogy pár szóban meg ne emlékezem azokról a kritikákról, amelyekkel azt a politikát illetik, amelyben nekem mint az önök képviselőjének, részem volt. De nem akarok a multak fölött való meddő vitába ereszkedni. Ezerszerte fontosabbak a mult kérdéseimél a jövő kilátásai.

Az a bizalom, amelylyel önök eddig megajándékoztak, amelynek ma is seken tanubizonyosságát adták, midőn újból jelöltek, az az érzelmi kapocs, amely engem, Felső-Magyarország fiát, Kassához, annak dicső tradícióihoz és nagy földadataihoz fog mindig kötni, bármily legyen a viszony közötttem és a város választóközönsége között, bátorságot ad nekem arra, hogy bucsuszavaimhoz a legközelebbi jövőre vonatkozólag egy kérést is fűzzek.

A haza érdekében kérem önöket, ne adják Kassa város mandátumát annak a pártnak, amely a koalíció bukásáért első sorban felelős, amely a bankajutáció által lehetetlenné tette legfőbb földadatainak teljesítését, a választási jogok reformját. Ne erősítsék azt a pártot, amelynek tagjai a katonai követelések föllállítását a legjobban erőszakolták, e reformok érdekében az országot lángba borítani és érette a nemzetnek minden más érdekét fölládozni készek voltak s amely párt ennek ellenére, midőn ez ügyhöz volt már kapcsolva a magyar parlament tekintélye, a magyar nemzet becsülete, midőn ez ügynek martirjai is voltak, midőn még remélni lehetett, hogy némi kitartással tiszteletes kompromisszum lesz elérhető, akkor az a kérést, amelyért annyi áldozatot hozott már a nemzet, egyszerűen levette a napirendről és azt követelte a nemzetől, hogy új ezéért lelkesüljön. Ne juttassák győzelemhez azt a pártot, mely, miután egy ezéért kozakára tette a nemzet legbecesebb kincsét, e ezélt lekicsinyelte, elérését a döntő perczben nem kívánta biztosítani, hanem új ezélt tüzött ki a nemzet kiüzelmei tárgyává és azt követelte, hogy most ez új ezéért áldozunk mindent föl és kezdjünk másodkét ellenállást is, ha kell. Ne fokozzák annak a pártnak hatalmát tekintélyes szavakkal, amely kijelentette, hogy obstrukcióval, a

politikai forradalom eszközével fogja egy esetleges többség ellenében is saját akaratát keresztül erőszakolni, mely így a parlamentárismaus légyökörét veszélyeztető akcióra készül s a békés haladásnak főakadályát teszi. Ne csatlakozzunk ahhoz a párthoz, amelynek a vezére és sok tagja olyan hoves, szenvedelmes harcmodort honosított meg, amely a politikai harcokban is szükséges méltányosságot lehetetlenné teszi. Ne szaporítsák annak a pártnak számát, amely a nemzetiségi kérdést a magyar nemzeti politika állandó nagy kárára a választás jelszavául használja, mely igazat ad a nemzetiségnek a magyarok ellen, mely szövetsézik olyan párttal, amely programmszerűleg támadja a politikai nemzet egységét, ezeréves történelmünk e legdicsebb eredményét és jövője legbiztosabb garanciáját. Ne tegyék magukévá azt a választójogi programot, amely egy csapásra akarja átalakítani a politikai nemzetet és a hatalmat minden átmenet nélkül akarja az intelligenciától elvonva azokra bízni, akik politikai iskolázottság és műveltség nélkül ma nem alkalmasak arra, hogy a nemzet sorsát eldöntsék.

Helyes és szükséges azokat az elemeket az alkotmány sáncza közé fölvenni, amelyek külön politikai öntudattal bírnak, a politikai iskolázottság bizonyos fokát elérték, akik a műveltség bizonyos fokán állnak, de ezen a körön ne menjünk túl és ne adjunk jogot, hogy az új jog a létező jogok hatását egy csapásra megsemmisítse. A mai politikai nemzethez úgy csatlakozunk mindazokat, akik a politikai hatalmat a nemzet és a saját előnyükre használni képesek, hogy a mai választók sulyukat egy csapásra el ne vesszítsék. Legyen az új elemnek tekintélyes, fontosságához mért szava a közügyben, de ne legyen az egyedül uralkodó tényező. Kérem a Kassai választó-polgárságot, ne csatlakozzék Krátsóffy és Hodsa Milán választási programjához. Kassa magartatása mindig kihatott környezetére. Kassa a magyar nemzeti élet egyik gőczpontja volt mindig. Felelőssége ezért különösen nagy.

Midőn bucsuzom tisztelt választó-polgárok, az a tudat él bennem, hogy erről a nagy felelősségről egy perczig sem fogok megfelekezni. Legyenek is mindig a fokozatos, szerves haladás hívei minden téren, de óvakodjanak a forradalmi szellemtől, mely az energiát az erőszakkal, a haladást a fölforgatással téveszti össze, mely vakmerő, midőn harcokat megkezd, mely azonban céljaiban változó és ki nem tart, midőn a harc folyik.

Sammi körülmények közt se veszélyeztessék a magyar állam nemzeti jellegét és ragaszkodjanak a negyvennyolcas parlamenti alkotmányhoz, amelyet a hatvanhetedik kiegyezés léptetett életbe és egyeztetett meg a nagyhatalmi állás követelményeivel. Csak ezen az alapon állva, lesz a magyar állam erős és a nemzet művelt, egységes és gazdag.

Legyenek meggyőződve, hogy mindig hálás emlékemben fogom tartani a multban bizonyított bizalmukat és hogy szerény tehetségem szerint mindig elő fogom mozdítani Rákóczi fővárosának, az emlékedő és minden ízében magyar Kassa városának az érdekeit.

Magamat jóakarataukba ajánlva, maradtam hazafias üdvözléssel gróf Andrássy Gyula.

A holnapi minisztertanács.

Holnap, szerdán délelőtt a miniszterelnöki palotában gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök elnöklésével minisztertanács lesz, amelyen az összes miniszterek résztvesznek.

Amint értesülünk, ezen a minisztertanácson terjesztik a kormány elé a nemzeti munkapárt választási kiáltványát, amelyet a miniszterelnök megbízásából — amint már jelentettük — Jászenszky Sándor államtitkár szerkesztett s tegnap gróf Tisza István, a pótmíniszterelnök is revidált. Ha a holnapi miniszterkonferencia jóváhagyja a manifestumot, — amihez kétség nem fér — úgy ez a legközelebb, esetleg pünkösdre megjelenik.

Holnap beszélnek meg a választási teendőket s approbálják a Jakabffy Imre belügyi államtitkár részéről megígért ama rendeletet, amely a választók szabad véleménynyilvánítása címén a karhatalom fokozottabb felhasználását bizza a közigazgatási közgekre.

Alkalmassint holnap vizsgálják át a kormánypárti kandidátusok listáját is és így nem lehetetlen, hogy ezután majd nyilvánosságra hozzák a hivatalos jelöltek névsorát, de lehetséges az is, hogy bizalmas uton csak a főispánokkal közlik, mihez tartás végett.

Apponyi Balassagyarmaton.

Gróf Apponyi Albert hétfőn Besztercebányáról Balassagyarmatra utazott, ahol ma délelőtt tizenegy órakor négyülés volt. A gyűlésen gróf Apponyi nagy beszédet tartott, amelyben főleg a

munkapárt részéről elhangzott vádakkal foglalkozott.

Nem áll az — mondotta, — hogy ők Lukács pénzügyminisztertől teli kasszát vették át, mert ők az állampénztárakat a Fejérváry-kormánytól vették át s azokban nem uralkodott valami nagy teltség. Igaz, hogy a korábbi kormányok alatt a pénzügyi készletek nagyobbak voltak, mint most, de csak azért, mert a nemzet és a nép legégetőbb szükségleteit kielégítetlenül hagyták. Nagy mérvben fokozták a kiadásokat a koalíciós-kormány produktív beruházásai, azonban nem költek hadügyi célokra. Apponyi felsorolja azután azokat az okokat, amelyek ezeket a nagymérvű beruházásokat szükségessé tették. Ezután foglalkozott ezzel, vajjon jogosult-e a munkapárt arra, hogy megbírálja a koalíciós kormány működését. Ezzel szemben meg kell vizsgálni, ugymond, micsoda jogzime van a munkapártnak a nemzet bizalmára. A régi szabadelvű párt multjára nem hivatkozhatnak, hiszen azt nevéük megváltoztatásával letagadták. Megkínálják az országot csupa lemondással. Hogy mit akarnak, azt mi nem tudjuk, de hogy mit nem akarnak, azt tudjuk. Nem akarják az országnak közzgazdasági önállóságát és nem akarják a hadsereg magyarságának érvényesülését. Vagy ha akarják, olyan módon akarják, hogy várnak, amíg a sült galamb a szájukba repül. Ezután kifejtette azokat az okokat, amelyek miatt a nemzet a közzgazdasági önállóság és a magyar hadsereg követelésétől el nem állhat. A nemzeti munkapárt hirdeti, hogy a 67-es intézményeket kell megmentenie, pedig éppen az ő lemondásos politikájával az 1867. XII. t.-cz.-ben biztosított jogokat akarja el-sorvasztani, még pedig az öszbírodalmi eszme előnyére. Ajánlja a választóknak, hogyha a nemzeti jogok érvényesülésében közre akarnak hatni, úgy válasszák meg a kerület Kossuth párti képviselőjelöltjét, dr. Horváth Józsefet.

Dr. Horváth József, a marosújvári kerület volt országgyűlési képviselője mondotta el ezután programbeszédét. Majd Jakubovics József ny. táblabíró köszönetet mondva a szónokoknak lelkes beszédekért, bezárta a gyűlést. Apponyi délben elutazott automobilon Balassagyarmatról és már a délután folyamán Budapestre érkezett.

A vizivárosi ellenzék.

A budapesti II. kerületi egyesült függetlenségi és 45-as párt képviselőjelöltje Kállay Frigyes, ma este 7 órakor tartotta programbeszédét díszes és hatalmas közönség előtt, a budai Vigadó nagytermében. Ott voltak: dr. Németh Imre, a kerület volt képviselője, Sággy Gyula, a kir. tudományegyetem rektora, Csilláry Béla, Szász József, Forster Aurél, volt országgyűlési képviselő, Platthy György és Mattyas Arisztid fővárosi bizottsági tagok, dr. Ghilányi Mihály, a második kerületi függetlenségi és 45-as párt ügyvezető alelnöke, dr. Körömy Árpád, a választói értekezlet elnöke, Gyulay Elek fővárosi tanár, Péter János, felsőkereski iskolai igazgató, Rajháty Győző, a függetlenségi párt titkára, Bauer József, ezenkívül igen sok előkelő iparos és kereskedő.

Kállayt a terembe való belépésekor perczekig éljenzék, a hölgyek virágokat szórtak rá. Kállay beszédét dr. Jahl Rezső ügyvéd olvasta fel, mivel Kállay a választási küzdelemben a sok szónoklástól annyira berekedt és az izgalom annyira megviselték, hogy beszélni nem volt képes. A tartalmas beszéd így is óriási hatást tett a jelenvoltakra. A felolvasás közben érkezett meg gróf Apponyi Albert, amire viharos, perczekig tartó éljenzés zúgott fel. A hölgyek a karzatról valóságos virágcsőt szórak Apponyira, 3 kis leányka pedig díszes virágbokréttát ngujtott át.

Beszédében azt fejtegette, hogy ma is majdnem ugyanaz a politikai helyzet, mint mikor öt évvel ezelőtt diadalra vitte a függetlenségi párt zászlaját. Ez a lefolyt néhány esztendő sokra megtanította a nemzetet, sok reményt sorvasztott el, így az ő hitét is megingatta törvényeink hatályosságában. A függetlenségi párt — bár ideálja, az államnak persónál unió alapján való kiépítése — ma csak a létező törvények alapján és ezek keretein belül akarja valóra váltani programját. Nem támaszt a függetlenségi párt egyetlenegy olyan törekvést sem, amely nem alapulna a létező törvényeken. Amit a munkapárt csinál, az a legnagyobb szédelgés. Ezek nem a 67-es kormányzást akarják visszaállítani, nem a 67 felé akarják a nemzet erőit koncentrálni, hanem koncentrációs történik az osztrák öszbírodalmi politika felé. (Nagy tetszés és perczekig tartó taps.) Azt mondják a 67-esek a gazdasági önállóságról, hogy az ugyan a 67-es törvényekben biztosítva van, de ők még sem akarják, hanem azt mondják: majd meglátjuk, mer-e valaki a joghoz hozzájutni! Folyton csak üres jögről beszélnek, de a megvalósításról soha! A mostani rendszer nem egyéb, mint a korhadt szabadelvű rendszernek elfajulása. (Nagy tetszés.) Hosszasan foglalkozik ezután a katonai

kérdésekkel. Hangsúlyozza, hogy a függetlenségi eszmék azok nem olyanok, amit máról-holnapra el lehet ejteni, azok a nemzet lelkéből fakadnak, azokat onnét kiirtani nem lehet és azok nélkül egy nemzet csak csonka életet élhetne. Majd a választókat Kállay Frigyes melletti kitarásra buzdította. Az a főváros — ugymond — mely néhány év előtt ugyszólván minden kerületéből függetlenségi jelöltet küldött, most nem hagyhatja el a függetlenségi lobogót.

Mint az orkán zúgott fel a taps gróf Apponyi beszéde után és csak perczek multán juthatott szóhoz dr. Szabeny Antal, akinek nagy tetszéssel fogadott beszéde után Németh Imre elnök bezárta a gyűlést.

Kossuth Ferencz utazása.

Kossuth Ferencz az országos negyvennyolcas függetlenségi Kossuth-párt vezére vasárnap Dunavecserre utazik, hol jelen lesz a kerület volt országgyűlési képviselőjének, gróf Benyovszky Sándornak programbeszédén. A választókerület polgársága nagy előkészületeket tesz Kossuth Ferencz fogadására. Kossuth hétfőn Dunapatajra megy a kerület képviselőjelöltjének, Muzsa Gyula volt országgyűlési képviselőnek programbeszédére.

Tisza István Nagysallón.

Gróf Tisza István ma reggel Budapestről Nagysallóra utazott az ottani munkapárt képviselőjelöltjének, Báthory lévai prépostnak támogatására. A nagygyűlésen a megnyitás után gróf Tisza mondott beszédet, amelyben a nemzeti munkapárt programjának ismertetése mellett a nemzetiségekkel való paktálás ellen kelt ki. Rámutatott az önálló bank felállításának hátrányaira és hangoztatta az Ausztriával való szövetség szükségességét. Utána Báthory prépost tartotta meg programbeszédét. Délben 400 terítékű lakoma volt. Gróf Tisza délután Maróthra utazott, holnap pedig Besztercebányára megy, hol részvesz az ottani nemzeti munkapárt nagygyűlésén.

Egy illetéktelen támadás.

Komáromból táviratozzák. Az érsekséjvári-komáromi vasut megnyitása alkalmából ma déli fél két órakor a Maitz-féle vendéglőben diszlakoma volt. Az első felköszöntőt Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter mondotta a királyra. Domány János poharát a kormányra s annak jelenlevő két tagjára, Hieronymire és Hazaira ürti. Hieronymi válaszában a többi közt ezt mondotta:

— Ha a választásoknak meglesz az a kedvező eredményük — ne méltóztassanak azt gondolni, hogy én itt tisztán pártzempontból beszélek — hogy újra munkaképes parlament lesz, az valóságos istenáldása lesz, míg ellenben, ha folytatódik az a szerencsétlen politika és az a szerencsétlen állapot, amelyet a legutóbbi négy esztendőben tapasztaltunk, ez visszaveti hazánkat sokkal messzebbre, mint ahogy a legutóbbi négy esztendő vetett vissza.

Hieronymi Pozsonyban.

Pozsonyból jelentik: Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter, Pozsony város első kerületének képviselőjelöltje, ma este 6 óra 10 perczkor különvonattal Pozsonyba érkezett. A miniszter kíséretében voltak Hollán Sándor osztálytanácsos, máv. igazgató, Gerster Béla ipari főfelügyelő, Köning és Jarmay titkárok, Marx János, a Máv. elnöke, Hegyeshalmy Lajos, Kotányi Zsigmond Máv. igazgatók, Decsey Lajos üzletvezető, Lendvay Márk főfelügyelő, Follert Károly, a posta és táviratvezérgazdátja. A vendégek fogadására a pályaudvaron megjelentek a hatóságok képviselői, Pálffy István pozsonyi gróf, a nemzeti munkapárt vezetősége, valamint nagyszámú közönség. A minisztert Bartal Aurél főispán, majd Brolly Tivadar polgármester üdvözlölte, Hieronymi miniszter szívélyes hangon megköszönte az üdvözléseket. Ezután a miniszter a város díszkoosiján a városba hajtattott és a Zöldfa-szállóban szállt meg.

Sándor Pál programbeszéde.

Az V. kerületi nemzeti munkapárt ma délután hat órakor tartotta alakuló nagygyűlését a Lloyd-társulat dísztermében. A gyűlést Glückstahl Soma nyitotta meg és ajánlotta, hogy a nemzeti munkapártot alakítsák meg az V. kerületben. Az indítványt elfogadták s a párt elnökévé élénk éljenzés és taps között Lánccy Leó választották meg.

Lánccy elfoglalta az elnöki széket és megköszönte megválasztását. Ezután hosszabb beszédet mondott. Utalt arra, hogy az V. kerület volt képviselője nem csatlakozott a négy év előtti pártok egyikéhez sem. Az idő megmutatta, hogy a polgárság székszise indokolt volt, mert a koalíció semmit sem tudott megvalósítani a nemzeti aspirációktól. Így nem csoda, ha a nemzet kijázanodott a jelszavak mámorából és elfordult a koalíciótól.

A nemzet lidércnyomástól mentesítve, mintegy felszabadító eseményként üdvözölte azt a kezdeményezést, amely a nemzeti a munkapárt alakítására vezetett. E párt vezetői a nemzetet arra a hamisítatlan alapra akarják visszavezetni, amelyet Deák Ferencz jelölt ki számára, amidőn a 67-es kiegyezést létesítette. Ezen alapon közösherte az ország a fejlődésnek ama fényes korszakát, amelyet a kiegyezés negyven évi fennállása és uralma alatt átélünk. A 67-es politikai alap megvédése és erősítése céljából alakult meg az országos nemzeti munkapárt, amely a parlament munkaképességét akarja biztosítani és az obstrukciót már csiréjében a legnagyobb eréllyel el akarja fojtani. (Éljenzés.) Egy másik sarkalatos pontja a párt programjának, a magyar demokrácia épületének kiépítése. Ezek közé soroljuk első sorban a választójog reformját, amelynél a politikai ráció követelményeit fogjuk szem előtt tartani, a választókörökkel pedig majd akkor foglalkozunk állást, ha a választójogi reformra vonatkozó törvényjavaslat már elkészült és nyilvánosságra került. A nemzeti munkapárt az egyes osztályok között békét akar létesíteni. Részletesen kifejtette ezután az országos nemzeti munkapárt programjának egyéb pontjait is. Indítványozta végül, hogy újból a kerületi képviselőjét, Sándor Pált jelöljék. (Lelkes éljenzés.)

Sándor Pál programbeszédében kifejtette, hogy mint a kereskedelemnek majdnem egyedül álló képviselője, erősen törekedett a parlamentben a kereskedői kar elismertetésére. Ez a cél vezette az O. M. K. E. megalakításában is. Ennek működése eredményezte, hogy a koalíció adó-reformja nem szorongatta még erősebben a kereskedelmet, az ipart és a városi lakosságot. Soha szolgálékibb parlament nem volt — ugymond — mint a nagy minisztérium korszakában. (Ugy van! Ugy van!) Soha klerikálisabb kormány nem ült a bársonyszékeken. Igéreteiből kormány soha kevesebbet be nem váltott, mint ez. Sohasem dobta el párt annyira elveit, mint a koalíciós pártok. Szólo örömmel esatlakozott a nemzeti munkapárt-hoz. *Híve az általános választói jognak.* Az általános választói jog szét fogja törni a szélső agrár reakció törekvéseit és gazdaggá teszi az országot. Szembe száll azzal a felfogással, hogy az általános választói jog ugrás a sötétbe. Megegyezik azokat, akik a nemzetiségektől, a szocialistáktól és a demagógoktól való félelmet hirdetik. Ez az ország már megvívott törökkel, tatárral, átszenvedte II. József germanizálását, a vallási villongásokat és a magyar nemzet mindig fenn birta tartani szupremáciáját. Ma többen vagyunk magyarok, mint bármikor, miért dokumentálnak most országvilág, meg a korona előtt, hogy itt az idegen elemektől félni kell. Más országok mérföldekkel haladnak előttünk. Gazdagságukat, hatalmukat csakis ennek köszönhetik, hogy megadták az emberi jogokat a kisebb tehisztenciáknak is. Csakis az alsó néprétegek bevonásától várható, hogy a polgárság ismét visszatérjen a régi liberális irányba. Első feladatának azt jelölte meg Sándor Pál, hogy ki kell küzdeni a parlamenti többség elvénét és a parlament rendjének visszaállítását. Akkor aztán sor kerülhet erre a legnagyobb és legvitálisabb kérdésre az országnak. Végül a kerület speciális ügyeit és az ott elért eredményeket fejtette. Beszédét megéljenzették. Utána bankett volt.

Junius 2-án választ Budapest.

A főváros hatóságához ma délelőtt érkezett le az országgyűlést június hó 21-ére összehívó királyi meghívólevél, a belügyminiszternek a választások megőjtésére vonatkozó rendeletével. A főpolgármester a törvényhatósági bizottságot e hó 13-ára, péntek délután öt órára rendkívüli közgyűlésre hívja össze, amelyen kihirdeti a választásra vonatkozó királyi meghívó levelet. A központi választmány e hó 14-én, szombaton, délelőtt 11 órakor tart ülést a központi városháza tanástermében. Ezen az ülésen megállapítja a főváros egész területére a választás napját, kijelöli kerületenkint a választási helyiségeket, megalakítja a szavazatszedő küldöttségeket és megválasztja ezek elnökeit. A képviselőválasztás a fővárosban előreláthatólag június hó 2-án, csütörtökön lesz.

Bírák az igazságügyminiszter ellen.

Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi törvényszék bírái, holnap, szerdán teljes ülést tartanak. A tanácskozás tárgya Székely Ferencz igazságügyminiszternek egy, a marosvásárhelyi bíróságról tett kijelentése, melyet a törvényszék tagjai magukra nézve sérelmesnek tartanak. A marosvásárhelyi küldöttség előtt, amely a jelöltséget ajánlotta fel a miniszternek, Székely pohárköszöntő alakjában, melyben Erődyt élte, oly kijelentést tett,

hogy a marosvásárhelyi bíróság igazságtalanul járt el, amikor Erődy ellen engedtlenség ozimén bünpert folytatott. Az igazságügyminiszter azt is mondotta még állítólag, hogy mióta bíró, ilyen igaztalan ügyet még nem is látott. A marosvásárhelyi bíróság körében ez a kijelentés nagy felháborodást keltett, mert a marosvásárhelyi törvényszék és tábla tudvalevőleg elmarasztalta volt Erődyt és a Kuria döntése előtt, a mostani kormány utasítására ejtette el a koronauigyezség a vádat. A holnapi gyűlésen valószínűleg egyhangú tiltakozását fogja kifejezni a bíróság az igazságügyminiszter kijelentése ellen.

Uj főispán.

A király a belügyminisztérium vezetésével megbízott magyar miniszterelnök előterjesztésére Thalmann Gusztáv, Szabovarmegye főispánját állásától saját kérelmére felmentette s helyébe Walbaum polgármestert nevezte ki és egyuttal őt a szász ispáni címmele is felruházta.

Szabolcsmegye közgyűlése.

Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottsága, ma tartotta rendkívüli közgyűlést, amelyen felolvasták az országgyűlést június 21-ére egybehívó királyi leiratot. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy Jász-Nagy-Kun-Szolnok megyének a parlament márczius 21-iki ülésén történeteket elítélő átiratát nem pártolja és a tettelegéseket elkövetett képviselők eljárása fölötti bírálatot magáévá nem teszi. Kállay András volt főispán indítványára ezután elhatározta a törvényhatósági bizottság, hogy Mikszáth Kálmánt negyven éves jubileuma alkalmából üdvözli.

Tüntetések, vérengzések.

Ugy látszik, ez a rovat — a kormány jóvoltából — állandósul. Nap-nap után érkeznek hírek zavargásokról, véres összeütközésekről, zajos tüntetésekről, hatalmi tulkapásokról, sőt ma egy politikai izü gyilkosságról is kaptunk jelentést. Tudósításaink itt következnek:

Zboray Miklós futása.

Szabadkáról jelentik: Zboray Miklós, a magyarkanizsai kerület néppárti képviselőjelöltje tegnap Csantavér községbe ment, hogy programbeszédet mondjon. Már bevonulásakor a lakosság záptojásokkal és kövekkel dobálta meg és mikor beszédébe fogott, a közönség zajongani és abuzgolni kezdett, úgy, hogy Zboray kénytelen volt a plébániára menekülni s onnan azután titokban megszökött s nyomban elutazott a kerületből.

Meggyilkolt kortes.

Szabadkáról jelentik: Kiskér állomás közelében, a vasúti sínek mellett emberi hullát találtak, amelynek nyaka át volt szura és tarkója le volt vágva. Megállapították, hogy a halott Schwartz Keresztély kiskéri gabonaügynök, nyolcz gyermek atyja. A gyilkosok a holttestet kivitték a sínekre, az expresszvonat azonban lelökte onnan a nélkül, hogy keresztülment volna rajta. A gyilkosságot rejtelmessé teszi az, hogy a halott testéről lehúzták a mellényt, amelynek zsebében 940 korona volt és azt a pénzzel együtt Schwartz udvarába dobták. Schwartz korteskedni járt a verbázi kerületben és azt hiszik, hogy elvakult kortesek gyilkolták meg. A csendőrség ebben az irányban nyomoz.

Estergomban lövöldöznek.

Estergomból jelentik: A választási hangulatban már a revolver is szerepel. Csütörtökön délután hat órakor dördült el az első lövés a Lőrincz-utczában. Ünneplőn, csütörtökön délután igen sokan sétáltak a Lőrincz-utczában. Arra vonult egy csapat földmiveslegény is, kik a kalapjuknál Kálmán Gusztáv-féle kormánypárti jelvényt viseltek. Szembéjött velük Lulier Imre a „Fürdő“ vendéglő házi-szolgája több katona társaságában. Midőn a Kálmán-párti legényekhez értek, Lulier odakiáltotta uckik:

— Kuss Kálmán!

A legények közül erre Nemes József visszakialtotta:

— Abeczug Fehér Gyula!

Lulier ekkor Nemes elé ugrott és megütötte. Nemes sem volt rest és vissza adta neki a kölesönt, mire a szolga oly dühbe jött, hogy revolvert húzott elő és Nemesre sültötte. Szerencsére a golyó nem talált és efelelti mérgében Lulier a pisztolylyal Nemes felé lökött. A revolver csöve Nemes balszemébe hatolt oly erővel, hogy a nagy fájdalomtól az utcán összeesett. Ezt látván Lulier, futásnak eredt és a vele lévő katonák fedezete mellett szerencsésen

haza is jutott. Nemes társai felemelték, a „Kolos“-kórházba szállították, ahol bal szemére kőtést kapott. Nincs kizárva, hogy az ütés következtében bal szemé világát teljesen elveszti.

A báráudi esata.

Nagyváradról jelentik: A báráudi választókerületben Nadányi Gyula Kossuth-párti és dr. Buday József nemzeti munkapárti jelölt állanak egymással szemben. Május 8-án a Derecskére vonuló Buday-párti választókat Nagyvárbé község lakossága közöpporral fogadta s a tömegből valaki revolverrel is rálőtt a Buday-párti választókra. A harc az eltorlaszolt utcán folyt le. Ötvös Károly jegyző, aki nyilván kormánypárti, kétségtelenül színezett, de mindenestre magyartalanul megfogalmazott jelentést tett az esetről Fráter Barna főszolgabírónak. A jelentés így hangzik:

Tekintetes Főszolgabíró ur! Biharudvari község választópolgárai nevében panaszt emelek Nagyvárbé község lakossága s az ezek között levő ismeretlen tettesek ellen, azon brutális támadás, inzultálás és tettelegesség miatt, amelyben Biharudvari község választópolgárainak egy részét e hó 8-án este 8 óra tájban részesítették.

Biharudvari községből 23 kocsival mintegy 100 választó — s ezek között voltam én is — ámentünk Derecskére, hogy ott dr. Buday József képviselőjelölt programbeszédet meghallgassuk. Menetközben, amint ezt Tekintetes Főszolgabíró ur, mint rendfentartó hatóság is tudja, apró szóbeli inzultusoktól eltekintve minden baj nélkül jutottunk el Derecskére, csupán Bakonszegen történt egy kődobás, de ez senkit sem sértett, visszafelé jövet is minden község átbocsátott bennünket, csupán Nagyvárbé község lakossága lépett fel támadólag.

Amint Nagyvárbéhez értünk, a falu széléhez közel levő kocsma előtt Nadányi Gyula képviselőjelöltnek — aki Biharudvariból akkor jött kíséretével — kocsiábrára elzárta az utat, csak annyi helyet engedett, amennyin egy kocsi szükön átfért. Itt már mindjárt támadás történt, mert enár itt köveket dobtak a lovaslegényekre és választókra s az ebből keletkezett esete-paté, szóváltás megállította a menetet. A velük levő csendőrség itt el lett foglalva a rend helyrehozásával s az udvari kocsik tovább menetelét javasoltuk, ami meg is történt, azonban minden kocsma előtt újabb támadó csoportok várták az udvari választók menetét s ez előre megfontolt szándékot, bizonyos tereszerűséget mutat s az előre felígátott; fellázított nép az első kocsiától az utolsóig kődobásokkal fogadta a választókat. Én jöttem az első kocsin, az első kocsi is több dobás jött a templom közelében levő kocsma, vagy bolt előtt állóktól, megálltunk, hogy a tettest megtudjuk, de senki sem volt, ki a tettes nevét megmondja, pedig a kocsma, vagy bolt előtt egy ménes katona is állott s a dobás közvetlen előtte történt.

A többi kocsi is mind meg lettek támadva, az utolsó kocsi már revolverlövés is történt s többen futottak a kocsi után és az ott ülők revolverlövessel és vasvillával tudták a támadó tömeget maguktól távol tartani s így tudtak elmenekülni, de még így is sok ember szenvedett kisebb-nagyobb sérülést. R. Kóti Sándor választó a karján, Varga József kocsi a fején szenvedett sérülést, Badó Imrénének a fülét hasította meg egy súlyos kődobás s ezenkívül ostoresapásoktól, göröngy- és kődobásoktól sokan lettek találya s itt már a csendőrség sem volt segítségre, mert az első támadási helyen maradtak.

Megjegyezni és hangsúlyozni kívánom, hogy az első támadási hely közelében egy kocsin volt látható a képviselőjelölt, Nadányi Gyula ur is.

Mindezeket az ott jelenlevő összes választók nevében — mint ezt tegnap este szóbelileg megítem — írásban is bejelentem s tisztelettel kérem, hogy Nagyvárbé az összes kocsimákat bezártni, oda katonaságot kirendeltetni, a tettesek kinyomozására a csendőrséget kirendelni méltóztassék, mert ott kormánypárti választónak keresztül menni életveszélyes.

A sérültek lálleletoi később fogom betervejeszteni.

Biharudvari, 1910. május hó 9. Tisztelettel Ötvös Károly jegyző.

Betiltott gyűlés.

Ujvidéken a Justh-párt elnöksége tegnap bejelentette a főkapitányságon, hogy ma este a Vigadó nagytermében tartandó népgyűlést tart, amelyen Justh Gyula is részt fog venni. A rendőrfőkapitányság Vésény Elek főkapitányhelyettes aláírásával ma délben közbesített véghatározat szerint, a programbeszédrel kapcsolatos népgyűlés bejelentését nem vette tudomásul s a gyűlést betiltotta, azzal a megokolással, hogy „az éjbe nyuló gyűlések nemcsak a közrendet és a csendet, hanem az élet- és

vagyonbiztonságot is veszélyeztetik, amely a sötétség leple alatt, a kétes és garázdálkodó elemekkel szemben csak káros következményekkel volna eszközölhető. Elmondja továbbá a végzés, hogy azért sem lehet a népgyűlést engedélyezni, mert vendéglőbe hirdették, ahol „az amugy is fölzogott kedélyek forrongása a szeszes italok fogyasztása által is fokoztatnák.“

Az újvidéki pártvezetés a belügyminiszterhez fordult orvoslásért. *Jakabffy* Imre államtitkár azonban a betiltást helyben hagyta. *Justh* és kísérete mindamellett ma este Újvidékre érkezett s pártvacsera keretében mondta el *Justh* a beszédét.

Egy kis verekedés.

Egerből jelentik: Ifj. *Erdélyi* Sándor munkapárti képviselőjelölt most járja a gyöngyöspatai kerületet. Rózsaszentmihály községben mintegy 100 *Justh*-párti választó az iskola előtt lármával fogadta és köveivel dobálta meg. A csendőrök közbeleptek és szétverték a dobálókat. A rendezavarok közül néhányan megsebesültek. Visszajövet Rózsaszentmihályon kellett újra keresztülhaladniuk Erdélyieknek és akkor ismét megdobálták őket, mire a munkapártiak a dobálókat szétverték. Erdélyi egy legényt, aki kövel megdobta, botjával alaposan elverte. A csendőrség *Vas* András apci megnárt, aki a népet felbujtotta, följelentette.

A markoveci zendülés.

Temesvárról jelentik: A markoveci incidens ügyében a vizsgálat folyik s a kihallgatások holnap ének véget. A két halottat katonai fedezettel ma temették el csendben. A megszuirt *Nikolajevics* állapotja válságos. A vizsgálat során megállapították, hogy a csendőrök jogos önvédelemből használták a fegyvert.

Választási mozgalom.

Budapesten a VII. kerületben Eötvös Károlynak vasárnap délelőtt a Royal-szálló nagytermében elmondott programbeszéde a választópolgárok legszélesebb rétegében nagy lelkesedést keltett, amit az a körülmény is bizonyít, hogy az azóta elmúlt két nap alatt több mint ötszáz belépési nyilatkozat érkezett a párt vezetőségéhez. A végrehajtó-bizottság a kerület különböző részeiben nap nap után gyűléseket tart, amelyekben a szónokok részletesen ismertetik azt a programot, amelyet a nagynevű jelölt vasárnap mondott el. Tegnap este különösen az Aréna-uton levő Aréna-kávéházban volt igen népes gyűlés. A kerület külterületi része jórészt egy tömegben áll Eötvös Károly mellett.

A VIII. kerület munkapárti képviselőjelöltje, *Jakabffy* Imre államtitkár e hó 14-én jelenik meg először választói körében.

A IX-X. ker. függetlenségi és 48-as párt ma nagygyűlést tartott, amely dr. *Ballagi* Aladárt, a kerület volt képviselőjét újra jelölte.

Marosvásárhelyt Bernády György polgármester kijelentette, hogy a város második kerületében nem lép föl, hanem engedve a közönségnek, megmarad a polgármesteri székben. Dr. *Székely* igazságügyminiszter pünkösdkor az első kerületben programbeszédet mond.

Nagytaposányban a munkapárt Szulyovszky Gusztávot, a néppárt pedig *Vida* János egerszegi plébánost léptette föl.

Gyomán Miklós Gyula volt borsodmegyei földbirtokos is fellép pártunkivüli 67-es programmal.

A zilahi kerületben csak mindegyre áskálódik a *Justh*-párt. Először báró *Kemény* Árpádot akarta felléptetni a Kossuth-párti *Lengyel* Zoltán ellen, de báró *Kemény* belátva a küzdelem hiábavalóságát, nem fogadta el a jelöltséget. Most gróf *Teleki* Arvédet jelölték, aki azonban még nem nyilatkozott, hogy elfogadja-e a jelöltséget, vagy sem.

A belényesi kerületben, ahol *Rednik* Gábor munkapárti áll szemben *Lukácsiu* László oláh nemzetiségűvel, a nemzetiségi párt a legféltlenebb izgatást fejt ki *Lukácsiu* László érdekében.

A fülöpszállási kerület választóihoz *Kossuth* Ferenc a következő nyílt levelet intézte: Igen tisztelt polgártársam! Bizván az ön hazafiságában és abban, hogy ön is erősíteni fogja az én tábort, mert szegény hazánk nagy szüksége van önfeláldozó munkákra, arra kérem önt, szavazzon ön is *Kovácsy* Kálmánra és kövessen el mindent, hogy a fülöpszállási kerület öt küldje oldalam mellé a képviselőházba, velem együtt küzdeni a függetlenségi elvekért s a nemzet jogai előbbre viteleért, melyen törhetlen tréflyel, de nemzet-féltő körültekintéssel dolgozunk kell. *Kovácsy* Kálmán pártomnak mindig hü és erős harczosa volt, jó barátom, rendíthetetlen követőm, ki nem hagyott el, mint ahogy a *Justh* vezetése alatt álló tábor tette, amikor legerősebb támogatásra lett volna szükségem a nemzetért folytatott nhez munkámban. *Herman* Ferenc a *Justh*-táborba tartozott s engem ezzel együtt hagyott el és azóta nem tagja pártomnak. Hazafias üdvözléssel *Kossuth* Ferenc.

Justh Gyula a Délvidéken. *Justh* Gyula, aki ma délután utazott el Budapestről több volt képviselő kíséretében, hogy e hét végéig terjedő dél-magyarországi körutját megkezdje, este fél 9 órakor Újvidékre érkezett. Holnap, szerdán reggel utazik el *Justh* Gyula Újvidékről Nagykomlóra, ahol dr. *Hertzka* Tivadar a párt jelöltje. Onnan Temesvárra tér vissza, ahol *Justh* Gyula tiszteleire nagy bankettet rendeznek. 12-én Csákovára, Vojtekre és Dettára megy. Mindenütt függetlenségi gyűléseket tartanak. 15-én Mezőtúron, 16-án pedig Kiskunhalason jelenik meg *Justh*; Mezőtúron a párt jelöltje, *Asbóth* Jenő tartja programbeszédét, *Hálason* pedig *Justh* Gyula, mint a kerület képviselőjelöltje fogja programját kifejteni.

A debreczeni I. kerület Kossuth pártja *Szabolcska* Mihálynak fogja a jelöltséget felajánlani.

A nagybaromi kerületben gróf *Zichy* János kultuszminiszter ellen *Fehér* Alajos olomdi korcsáros lépett fel néppárti programmal. *Fehér* már járja is a kerület közsegeit és mindenütt beszédet tart.

Kassán a kerület Kossuth-pártja, amely eddig gróf *Andrássy* Gyula jelöltségét támogatta, tegnap tartott értekezletén elhatározta, hogy *Andrássy* visszalépése és a munkapárti jelölt fellépése dacára sem csatlakozik a *Justh*-párti *Eber* Antal híveihez, hanem önálló jelöltet állít. Az értekezlet elhatározta, hogy a jelöltséget *Szalay* László volt abaujmegyei főispánnak fogja felajánlani, ki most a szini kerület Kossuth-párti jelöltje.

Sugatagon a *Justh*-párt dr. *Faur* Aurél odavaló ügyvédet jelölte, ki a jelöltséget elfogadta. Ellenjelöltje ifj. *Mihályi* Péter kormánypárti.

A mezőégi kerületben Gyárfás Elemér munkapárti jelölt visszalépett s így gróf *Bethlen* István Kossuth-párti most az egyedüli jelöltje a kerületnek.

A váci kerületben *Preszly* Elemér, a függetlenségi párt jelöltje befejezte körutját. A nemzeti munkapárt ma gyűlést tartott és *Kazy* József földmívelésügyi államtitkárt jelölte. A jelöltséget 50 tagú küldöttség ajánlja fel *Kazy* József államtitkárnak, aki a jövő szerdán tartja programbeszédét.

A tasnali választókerületnek ötven tagú küldöttsége kereste fel ma *Papp-Szász* Tamás jogtárnárt és felajánlották neki a kerület jelöltségét munkapárti programmal, aki a jelöltséget elfogadta.

A marmaroszigeti kerületnek ötven tagú küldöttsége e hó 12-én, csütörtökön tiszteleg *Mikszáth* Kálmánnal, akinek felajánlja a szigeti kerület jelöltségét. *Mikszáth* a legközelebbi időben Szigetre érkezik és megtartja programbeszédét.

A szikszói kerületben *Darvas* Béla munkapárti jelölttel szemben dr. *Vitéz* Győző lépett fel *Justh*-párti programmal.

A köbükuti választókerületben *Szemere* Miklós ellen *Kobek* Kornél földbirtokos lépett fel Kossuth-párti programmal.

Szebenvármegye román választói Szászsebesen a munkapárt hivatalos jelöltjével szemben dr. *Lemény* Liviust, Keresztényszigeten *Gresskovics* szász jelölttel szemben dr. *Comsia* szelistei orvost és Nagydisznódban *Trausenfels* szász jelölttel szemben *Iván* Miklós konzisztórium tanácsost léptetik fel. Mindezek a román jelöltek a nemzetiségi párt-hoz tartoznak. Csak Szászsebesen vannak a románoknak kedvező kilátásuk, mert ott a szászok között szakadás van: egyik részük *Grasser* Károly ügyvédet, másik részük pedig *Darvai* Fülöpöt jelölte.

Kérjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy kerületükben a választási mozgalomról bennünket kimerítően és időről-időre értesíteni sziveskedjenek.

Zászlók, jelvények Linhartnál, Hunyadi-utca.

KÜLFÖLD.

A krétaiak hűségükje.

Budapest, május 10.

A védőhatalmak minden figyelmeztetése és tanácsa ellenére a krétai nemzetgyűlést nemesak hogy a görög király nevében nyitották meg, hanem annak tagjai hűségük tettek György királynak. Ennek az eseménynek következményei még beláthatatlanok. A múlt nyáron, amikor a négy védőhatalom kivonta csapatait Kréta-szigetéről, a krétai kormány kitűzte a canaai erődre a görög lobogót. A török kormány akkoriban erélyes jegyzéket intézett a hatalmakhoz és hogy an-

nak kellő nyomtatékot adjon a flottát *Mitilene*-sziget elé rendelte, azzal a szándékkal, hogy szükség esetén csapatokat szállít partra *Canea*-ban, melyek erőszakkal eltávolítják a görög lobogót. Erre azonban nem volt szükség, mert a védőhatalmak kényszerítették a krétai ideiglenes kormányt, hogy a török szuverenitást sértő görög zászlót távolítsa el.

A zászló-afférben tehát Törökország kész volt a végsőig menni. Már most az a kérdés hogy a porta milyen rendszabályokhoz nyul szuverenitásának ezzel az újabb megsértésével szemben. Diplomáciai körökben az a nézet uralkodik, hogy Konstantinápolyban egyelőre megelégednek egy erélyes jegyzékkel, melyet a négy védőhatalomhoz intéznek. Radikálisabb eszközökből csak akkor nyulna, ha Görögország előkészületeket tenna a sziget okkupálására. Erre a lépésre azonban Görögország aligha fogja magát rászánni, mert Athénben nagyon jól tudják, hogy a porta azt casus bellinek tekinti. De nem lehetetlen, hogy az albán lázadást Görögország fel akarja használni régi célja megvalósítására. Ebben az esetben komolyabb konfliktusra lehetünk elkészülve.

A krétai kamara eskütétele ügyében a porta még nem határozott. Tegnap az eskütétel hírének érkezése előtt a porta megbízta nagykövetét, hogy újlag tegyenek lépéseket a krétai védőhatalmaknál a török jogok biztosításának érdekében. Portai körökben kijelentik, hogy a kormány magatartását a hatalmak válaszatól teszi függővé és reméli, hogy a hatalmak régebbi ígéreteikhez híven semminként jelentik ki az eskütételt.

Az osztrák házszabályrevízió. A képviselőház mai ülésén a házszabályreform folytatódott tárgyalása során *Gessmann* képviselő hangsúlyozza, hogy az obstrukció kinövéseit lehetetlenné kell tenni. A keresztény szocialisták is ellenzik az egyik nemzetiség brutalizálását a másik által, de nem lehet hagyni, hogy egy kis párt a nagyokon zsarnokkodjék és a többségi elvet halomra döntse. Szólv konstatálja, hogy immár békés hangulat van a pártok között és kéri a házat, hogy az ideiglenes házszabályokat véglegesekké alakítsák át.

Leviczki a ruthének nevében a házszabályreform-javaslat ellen szól.

Glombinski a lengyel klub nevében melegen pártolja a végleges házszabályreform létrejöttét a köz és a parlament érdekében.

Kramars kijelenti, hogy a csehek a reform mellett vannak, de a kormány javaslata nem alkalmas alap. *Gessmann* képviselővel szemben szóló kijelenti, hogy a szlávok az államot soha sem szakmányolták ki, mindenkor hűségüket bizonyították iránta. A csehek, mint mindenkor, hajlandók igazságos és méltányos megegyezésre. Szólv nem kétkedik benne, hogy végre mégis a kormányrendszerben változás fog beállni az igazságosság és egyenjogúság alapján. Miután *Stoyan* és *Rybar* képviselők kifejtették nézeteiket, a tárgyalást megszakították.

Stössel és *Huher* képviselők interpellációt intéztek a miniszterelnökhöz egy budapesti lap cikké dögában, amely „*Hofrichter* a gyilkos“ címmel — az interpellálók szavai szerint — a közös hadsereg, különösen pedig a tisztek ellen, amennyiben ezek nem magyarok, a legélesebb inzultusokat tartalmazza. Az interpellálók kérdezik, vajjon a miniszterelnök hajlandó-e a magyar kormányt értesíteni arról, hogy hasonló kvalifikálatlan támadásokat a hadsereg és a tisztikar ellen Ausztriában felháborodással határozottan visszatasítanak.

Georgi landwehrminiszter az ülés végén *Vassal* Tresics képviselőnek *Pisacsics* Emil kapitány ügyéről szóló interpellációjára. A miniszter rámutat arra, hogy ugyanezen ügyben *Surmin* horvát képviselő két ízben interpellált a magyar képviselőházban. A miniszter kifejti, hogy *Pisacsics* vadjai *Kaiser* Gyula vezérkari ezredes ellen, melyek szerint utóbbi hamis eskü bűnét követte volna el, mint a legfelsőbb katonai törvénysek vizsgálataiból kitűnt, teljesen jogosulatlanok.

A francia választások eredménye. A francia belügyminiszter a választásról a következő statisztikát teszi közzé: Eddig 591 eredmény ismeretes. Meg van választva 248 radikális és szocialista radikális, 39 balpárti republikánus, 29 független szocialista, 74 egyesült szocialista, 71 konzervatív, 59 progresszista és 17 nacionalista. A balpárti republikánusok 11 mandátumot, az egyesült szocialisták 19 mandátumot, a nacionalisták 1 mandátumot nyernek. A konzervatívok 9, a szocialista radikálisok 21, a progresszisták 1 mandátumot

veszítenek, 583 megválasztott képviselő közül 32 a megyei skrutinium, 64 az egyszerű lajstromos skrutinium, 272 a proporzionális képviselettel együtt járó lajstromos skrutinium mellett nyilatkozott és 88 mondotta magát a választási reform elvi hívének.

Az albán lázadás. A lázadók Hassan Hussein vezetése alatt visszavonulnak s minden oldalról előrenyomul a török sereg. Be akarja keríteni a lázadókat, hogy fogságba ejtse. Azokban a falvakban, ahol ki van hirdetve a hadi állapot, estefelé senkinek sem szabad kimozdulnia és a lakosságot felszólították, hogy a fegyvereket súlyos büntetés terhe mellett szolgáltatassa ki a török hatóságoknak. Az orosz katonai attasé ma Verizovicba, a török főhadiszállásra utazott. A hadi állapot ki van hirdetve Kaczenik, Verizovic és Gilan területére is, a haditörvényszékek már együtt ülnek, csak Ipekben nincs még ostromállapot, mert az oda vezető uton folyik a harcz.

Az angol trónváltás.

Budapest, május 10.

Londonban nagy előkészületeket tesznek az elhunyt király temetésére, mely most már végérvényesen május huszadikára van megállapítva. Az új király ma intézkedett, hogy az üzleti élet a gyász miatt ne zökkenjen ki a rendes mederből.

A temetésen résztvevő uralkodók már Londonba utaztak. Ferencz Ferdinand trónörökös, ki uralkodónkat a temetésen képviselni fogja, ma Konopistba utazott.

György király üzenete.

György király üzenetét tétetett közlé, amelyben hivatkozással atyja gondolkodásmódjára, azt a reményét fejezi ki, hogy a közelgő ünnepnapokat mint mindenkor, pihenésre és üdülésre fogja a lakosság fölhasználni, mert az elhunytjának szellemével ellenkezőnek, ha a haláleset zavarná a lakosság piunkösi ünnepét. V. György király megengedte, hogy az összes színházakat újra megnyissák és csak azt a kivánságát fejezte ki, hogy a temetés napján zárva maradjanak. A király ezzel a színházi munkásokat és színészeket nagy gondtól mentette meg.

Edvárd király halálának oka.

A „British Medicinal Journal“ egy cikkében azt írja, hogy Edvárd királynak nagyon erős konstitúciója volt, de trónralépése óta egyetlen napot sem szentelhetett igazán a pihenésnek és ritka lelkiismeretességgel végezte mindazokat a társadalmi kötelességeket, amelyeket kötelességének tekintett. A király halálának közvetlenül oka szívizületés volt, amelyet a rossz vérkeringés idézett elő.

A kormány és az új király.

György király ma délelőtt Asquith miniszterelnököt a Marlborough-házban kihallgatáson fogadta. Délután a király ugyancsak elnököt a titkos tanács ülésén, amelyen Asquith, Lloyd George, Churchill, Crewe, Morley, Grey, Haldane és mások voltak jelen. A miniszterek formálisan rendelkezésére bocsájtották a királynak tárczájukat, aki erre meg erősítette őket.

Az alsóház ülésén az elnök helyettese a legkülönbözőbb parlamentek számos részvétnyilatkozatát olvassa fel, majd áttrúnk a ház tagjainak eskütételére. A miniszterelnök ma nem jelent meg az ülésen, de holnap magával hozza a király üzenetét, amely hivatalosan közli a házzal Edvárd király halálát. A miniszterelnök ezután előterjeszti a választási reform tervezetét.

Uralkodók a temetésen.

Az uralkodók közül jelen lesznek a temetésen: a német császár, a spanyol király, a portugál király, a dán király, a norvég király. Az orosz császárné még a temetés előtt utazik vissza Oroszországba. A németalföldi királynőt férje, Henrik herceg fogja képviselni. György görög király nem jön el Edvárd király temetésére.

Ferencz Ferdinand főherceg, aki ő felségét a londoni gyászünnepeken képviselni fogja, délután nejjével Konopistba utazott, ahonnan közvetlenül Londonba megy.

A francia küldöttség.

A Rambouilletben ma tartott minisztertanács elhatározta, hogy Edvárd király temetésére külön delegációt küld ki, melynek tagjai lesznek Pichon miniszter, Dalstein tábornok, Marquis tengernagy, Fallières elnök egy parancsörtszjtje és Mollard, az elnöki iroda főnöke. A minisztertanács Edvárd király halála következtében a brüsszeli kiállítás francia osztályának megnyitását, melynek a hó 16-án kellett volna a kereskedelmi, földművelési és gyarmatiügyi miniszter jelenlétében megtörténnie, későbbi időre halasztotta.

V. György köszönete.

Sir F. L. Cartwright, Anglia bécsi nagykövete a tegnapi köszönő táviraton kívül ma V. György angol király megbízásából a következő táviratot intézte gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnökhöz:

Ő felségétől a királytól ma parancsot kaptam, hogy nagyméltóságod előtt őszinte köszönetét tolmácsolja azért a rekonszenzárt, amelynek az ő felségét, a királyi családot, valamint az egész országot sújtó pótolhatatlan veszteség alkalmából kifejezést adni szives volt.

Cartwright Anglia nagykövete.

A kornvalliszi herceg.

A trónörökösnek még négy hónapig kell várnia, amíg velszi herceg lesz. Egyelőre a kornvalliszi herceg címét viseli. Kornvalliszi grófság évenként nyolcvanezer fontot jövedelmez a hercegnek. Ezt az összeget az udvari pénztár gyűjti s a trónörökösnek nagykorúsága napján át fogja adni. A trónörökös ezen a napon félmillió font saját vagyonnal fog rendelkezni.

V. György titkos házassága.

V. György királynak, aki 1893-ban nőül vette Teck hercegnőt, elhunyt bátyjának a volt menyasszonyát, nem ez az első házassága. Mint most a napok ismét emlékeztetnek, trónörökösé váló kijelölése előtt, titokban egy katonatisztnak a leányával kötött házasságot. Amikor trónörökös lett, értesére adták, hogy most már egyenrangú házasságot kellene kötnie. Így tehát elvált első feleségétől, noha nagyon szerette. Első felesége azután nemskóra meg is halt, mint mondják, bánatában, amiért a herceg elhagyta. Mindamellett a király mostani házassága is boldog és harmonikus.

A budapesti angolok gyásza.

A budapesti angol kolónia is méltó módon gyászolja az elhunyt angol királyt. A főkonzulátus épületén félfarbozra eresztették az angol lobogót, gyászlobogót tűztek ki az angol templom és iskola, valamint a Budapesten lakó angolok nagyrésze lakásának épületeire is. A hold-utcai angol templomban vasárnap áldoztak már az elhunyt uralkodó emlékének s ez alkalommal az angol konzulátus tagjai kívül a budapesti angol kolónia tagjai is jelen voltak ott. A hivatalos gyászistentelést a király temetésének napján tartják meg. Az istentiszteletre meghívják a királyt, a királyi családot, a magyar kormányt, az idegen államok budapesti képviselőit, valamint a polgári és katonai hatóságok fejeit. Ezt a hivatalos gyászistentelést, tekintve az óriási érdeklődésre, nem a hold-utcai angol templomban, hanem a Kalvin-téri református templomban tartják meg, amelyet erre az alkalomra gyászpompával látnak el.

TÁVIRATOK.

Moltke szobra.

Regensburg, május 10. Gróf Moltke Hellmuth tábornagy mellsobrát ma a frankfurti béke évfordulóján a Walhallában ünnepélyesen leleplezték.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

	Newyork.	máj. 10.	máj. 9.	máj. 8.
Buza helyben		117¼	118¼	118½
májusra		116	117	118
júliusra		110½	111½	113½

	69¼	69½	69½
Tengeri májusra	71¼	71¼	72¼
júliusra	71¼	71¼	71¼
szeptemberre			

Chicago.

Buza májusra	111	114½	115
júliusra	103½	104	105½
Tengeri májusra	61¼	61½	61

Newyork, május 10. Gyapot Newyorkban, helyben 15.17 (15.15). Gyapot júniusra 15.17 (15.02). Gyapot augusztusra 14.56 (14.85). Gyapot New-Orleansban, helyben 14¼ (14¼). Petroleum Stand white Newyorkban 7.75 (7.75). Petroleum Stand white Philadelphiában 7.75 (7.75). Petroleum Refined in Cases 10.15 (10.15). Petroleum Credit Blancas at Oil City 1.95 (1.35). Zsir Western steam 13.45 (13.45). Zsir Rohe és Brothers 12.80 (12.80).

Chicago, május 10. Zsir májusra 13.05 (13.—). Zsir júliusra 12.72 (12.67). Szalonna short clear 13.62 (13.62). Sertéshus júliusra 22.60 (22.62).

Drága a szérum.

Jön egy szomorú hír a vidékről. Nem új dolgot hoz tudomására a világnak. Régi dolog bizony és esoda, hogy előbb nem foglalkozott már vele a világ. Vagy talán foglalkozott is?... Csak nem volt foganata?... Ez nagyon is lehetséges. Mert ugyan minek van foganata Magyarországon, amit sürgetnek és nélkülözhetetlennek tartanak? A fölösleges és haszontalan dolgokat sürgősen megszerzik. A szükségesekről megfelelkeznek. Hát van ebben valami új, amikor Magyarországról van szó?

Hogy hamarosan a tárgyra térjek: arról van szó, hogy vidéken az orvosságot gyalázatosan drágán mérik. Az orvosság a fővárosban is méregdrága, de a vidéken éppen-séggel be nem szerzhető. Különösen olyan vidéken, ahol az orvos is ritka madár és sok-sok község egészségére kell egyetlen orvosnak vigyáznia.

Tetszik tudni: ilyen vidékek a szegény vidékek közé tartozik. Mert ha az emberek ott nem volnának szegények: egészségük őrzésére tartanának több orvost is. Így, ha valakijük megbetegszik, hetvenhét falut kell bejárniok tengelyen, vagy gyalog, amíg doktort találnak és jó szerenese, ha véletlenül meg tudják fogni. Ha nem alszik, vagy nem beteg maga is. Ha pedig végre meglelik és viszik a beteghez, akkor két dologra lehetnek elkészülve: vagy meggyógyul addig a beteg magától és akkor hiábavaló volt a költsézés; vagy meghal időközben és akkor meg minek költöttek?

Már ezt magában is féligmeddig, vagy egészen ázsiai állapotnak lehet mondani. Orvosra legalább is minden helységnek szüksége van. Ha maga a helység föntartani nem tudja, ha a doktornak elég jövedelmet adni nem tud, ott az államnak kellene pótolnia az orvos fizetését. Mert mégis csak az ember egészsége a legfontosabb állami érdek.

De mit szóljunk oly esetekhez, amelyek azonnal való orvosi beavatkozást tesznek szükségessé? Például mikor difteritisz-szérummal való beoltásról van szó?... A difteritisz-szérum egyenesen életmentő dolog. Amióta szérummal kezelik a betegeket, azóta a halandóság a minimumra szállt alá. De rögtön ott kell teremnie az orvosnak a beteg mellett, különben vége van mindennek. Nem hiába nevezik ezt a betegséget „roncsoló toroklob“-nak, mert gyorsan rombol és öl.

Azenban a nélkülözhetetlen szérum sokkal drágább a vidéken, mint a legdrágább méreg. Az orvos, mint most kiderül, nem ott addig, amíg a taksát előre le nem fizetik. Akármilyen szegény az ember, bármennyi gyermeke van is, a taksa az taksa. Aki le nem fizeti, annak hadd haljon meg a gyereke és hadd kapja meg az egész familia. S ha ragadós a betegség, ha járványnyá lesz: vigye ördög. Ha nincs taksa (egy beoltás legalább hat korona) nincs beoltás. A sze-

gény vidéket átengedik a romlásnak és a járvány vadságának s kegyetlenségének.

Kérdezzük: ha ilyen nélkülözhetlen a vidék közegészségére a difteria-szérum, miért nem bocsátja az állam ingyen az orvosok és a betegek rendelkezésére? Hisz egész nemzedékeket irthatt ki a difteria, ha nem vetnek gátat a gyilkos kórnak!

Ha pedig ingyen rendelkezésre bocsátja az állam (amiről nincs tudomásom, de lehetséges), miért nem írtják ki az olyan orvost, aki taksa nélkül pusztulni engedi a beteget és pusztulni hagyja a vidéket?

Olyan kérdések ezek, amelyekre nehéz megtalálni a feleletet. Talán azok tudnának felelni, akik hivatva voltának örködni az ország egészsége fölött, de ennek a felelősségnek a súlyát nem érzik. Vagy azok tudnának felelni, akik ahelyett, hogy maguk örködnének az egészség fölött, a jó istenre bizzák az örökösödést, aki mindenhol jelen van ugyan, de difteria-szérumot még soha, egyetlen vidéknek sem szállított? (t.)

Békenap az iskolában

vagy
eljen a jó példa.

Ma küldöttség járt a kultuszminiszternél és kérte, hogy miként elődei, ő is tartassa meg az iskolákban a békenapot.

A békenap igen kitünő intézmény és arra szolgál, hogy a nebulókat a béke szeretetére oktassa és kiváló példákat állítson a tanulóifjúság elé. Magyarországon bővíben vagyunk a követendő példák és igazán kár volna külföldre kalandozni vagy visszaköszálni a multba egy kis rongyos békéért.

Ime, mily gyönyörű béke honol a politika terén. Az emberek kiválasztják maguk közül az erre legérdemesebbet és csöndesen, méltóságteljesen megbízzák, hogy képviselje őket a parlamentben. Az a pár tojás szintén csak a béke szimbóluma, amely fölropul tisztán, fehérén, az agyonlőtt kortések és választók pedig: maguk az örök béke.

A városi élet terén dühöngő béke is tanulságos példa gyermekek számára. A törzsek vállvetve dolgoznak a város fölvirágoztatásán és a törzsfőnökök az önzetlenség zászlajával járnak elől. Mindannyian szeretik egymást és ha egyik törzs egy telek-panamát csinál, a másik sietve esal gyarákkal, telkekkel, nehogy megvádolhasák, hogy nem dolgozik.

A társaságban tökéletes a béke és egyetértés. A vallások közt nincs különbség, a nemzetiségek közt sincs. Ez a kiállítás: rongyos zsidó — inkább clözékeny figyelemzetetés hogy embertársunk ruházata fogyatékos. Gyönyörű a béke a különféle kasztok közt. A gróf szereti a polgárt — forró olajban, a polgár szereti a gróft — a Bazilikára akasztva; a paraszt szereti a katonát — a Duna alatt, a katona szereti a papot — a pokolban.

A napi érintkezés számtalan példát szolgáltat. Elég egy villamos megállónál vesztegelni öt percig és az ember csak szépet és jót tapasztalhat. A pofon nem okvetlen jelenti azt, hogy embertársaink fölfogását nem osztjuk.

És így tovább. Fő, hogy magyar példákkal oktassuk az ifjúságot és az előadással siessünk. Mert a gyerek is örül a szabad napnak és a békét a gimnazisták a realistákon szeretik gyakorolni.

Ray.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár: szerda, május 11. — Róm. kath.: Mamertus p. — Prot.: Arvéd. — Görög-ország: apr. 28. 9 vértanu. — Zsidó: Ijar 2. — A nap kel reggel 4 óra 30 perczkor, nyugszik este 7 óra 23 perczkor. — A hold kel reggel 6 óra 46 perczkor, nyugszik este 11 óra 44 perczkor. A horvát miniszter fogad d. u. 4 órakor. A pénzügyminiszter fogad d. u. 4 órakor. A király érkezése este fél 8 órakor a nyugati párvadárba.

Nemzetközi kertészeti kiállítás a Városligeti Iparcsarnokban. Nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér. — Petőfi Ház (ereklémmúzeum) Bajza-utca 21. szám. Nyitva 10—2-ig. Belépődíj 1 korona, keddi napokon ingyenes. — A Műcsarnok tavaszi tárlata. Nyitva 9—6 óráig. Belépődíj 1 korona. — A Művészeti nemzetközi impresszionista tárlata. Nyitva 10—8-ig. Belépődíj 2 korona. — A Kőnyves Kálmán nemzeti karrikatúra-kiállítása (Nagymező-utca 37—39.) Nyitva 9—1-ig. Belépődíj 60 fillér. — A Nemzeti Szalon svájci kiállítása. Nyitva 9—8-ig. Belépődíj 1 korona. — A Háziipari Szövetség kiállítása (Kigyó-tér 1. sz.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia kiállítása (Kigyó-tér.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs.

Nyitvalevő múzeumok: A Nemzeti Múzeum ásványtára 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — Az Aquincumi Múzeum egész nap. — Az Erzsébet Múzeum 9-től fél 1-ig és 3—4-ig. Nyitvalevő könyvtárak: A Nemzeti Múzeum könyvtára 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára 9—12-ig és 3—8-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás 3—6-ig.

— A király Budapesten. A várpalotában már napok óta folynak az előkészületek a király budapesti tartózkodására. Ma érkezett meg Budapestre *Nepaldeck* főszertartásmester és az udvari személyzet egy része, négy arcjére és négy magyar testőr is, akik az általános kihallgatás alkalmával fognak szolgálatot teljesíteni. *Montemuro* főudvarmester a király különvonatán érkezik. A rendőrség is nagy tisztogatást végez az egész fővárosban, hogy a király itt tartózkodása idejére megtisztítsa a fővárost a kétes elemektől. Nap-nap után folynak a razziák mindenfelé és a kerületek tisztviselői éjjel-nappal el vannak foglalva a razziákkal és az előállított egyének kihallgatásával. Ma éjjel az összes zugszállodákban razziát tartottak és egész sereg kétes embert helyeztek el hosszabb-rövidebb időre a tolonczházba.

— A volt török nagyvezér Bécsben. Hussein Hilmi basa, volt török nagyvezér, Oroszországból Bécsbe érkezett. Meglátogatta gróf Aehrenthal külügyminisztert is, aki ebédet adott a tiszteletére.

— A svéd király Bécsben. Gusztáv svéd király tegnap délután egy napi tartózkodásra Bécsbe érkezett. A király csak átutazóban volt: Münchenből utazik Szinjában a román királyi pár látogatására. Mivel a király szigorú inkognitóban utazik, hivatalos fogadás nem volt. Az állomás perronján csak báró *Beck-Friis* svéd követ és a vadászati kiállítás alkalmából éppen Bécsben tartózkodó svéd fővadász-mester, gróf *Thost* várták a királyt, aki az állomásról automobilon a svéd követ lakására ment és bécsi tartózkodása alatt ott fog lakni. Ma délelőtt a király meglátogatta a vadászati kiállítást. Királyunk ma délelőtt mintegy másfél óráig tartó látogatást tett a svéd királynál, aki azután a látogatást viszonozta. A két uralkodó találkozása szívélyes jellegű volt. A király a svéd tábornoki egyenruhát viselte a Szerafin-rend szalagjával, a svéd király pedig osztrák-magyar ezredének egyenruháját a Szent István-rend szalagjával. Délelőtt tíz órakor *Ferdinand* főherceg báró *Beck-Friis* követ lakása elé hajtatott és meglátogatta a svéd királyt. A látogatás 20 perczig tartott. *Gusztáv* király holnap Bukarestbe érkezik *Károly* román király látogatására. A svéd király két-három napig marad Bukarestben. A svéd király Bécsből a délutáni gyorsvonattal Budapestre utazott, ahova 9 óra 15 perczkor érkezett meg. *Gusztáv* király polgári ruhában volt és az itt töltött 20 perczet szalonkoeciájában töltötte, ki se szállott. Csak a svéd konzul tiszteletét fogadta. Azután a svéd király szalonkoeciáját a Predeal felé induló gyorsvonathoz kapcsolták és 9 óra 35 perczkor Sinayába utazott.

— Jön a Halley. Azok, akik a Halley-üstökösöt magyar földről látták, egyre szaporodnak. Ma a következő táviratok érkeztek: *M. Szigeten* az éjjel 2 óra után a Halley-üstökös kelet felől látható volt. A csillagnak intenzív volt a fénye, míg a osóvája rövidnek látszott. Fél három óra felé szabad szemmel igen jól volt látható és úgy tűnt fel, mintha az üstökös magvát finom fátlyol borítaná. 3 óra 20 perczkor, amint a hajnali szürkület derengeni kezd, illetve a nap fölkelésben van, az üstökös fényéből mindjobban veszt és lassan eltűnik. — *Hajduböszörményben* ma hajnali negyed 3 órakor a keleti égbolton feltűnt a Halley-üstökös. Az üstökös hosszabb ideig szabad szemmel volt látható teljes pompájában. — *Aradon* a Halley-üstökös a keleti égbolton tegnap éjjel és ma hajnalban mintegy másfél óráig látható volt. — *Zsomolyán* hajnali fél háromkor a Halley-üstökös ismét tisztán látható volt a tegnapelőtti látványnál hosszabb csóvával.

— Henrik herceg utazása elmarad. Henrik porosz királyi herceg a magyar önkéntes gépkocsizó-testület meglátogatására és a Magas-Tátrába rendezendő automobil-kirándulásra való részvételre szombaton Magyarországra készült jönni s ez alkalommal egy-két napot Budapesten akart eltölteni. Mint illetékes helyről közlik, a tervezett utazás Edvárd angol király elhunytára való tekintettel elmarad.

— A király a bécsi vadászati kiállításon. Bécsből jelentik nekünk: A király Edvárd király halála miatt tudvalevőleg nem nyithatta meg a vadászati kiállítást, amelynek ő a védnöke, de ma délután elment a kiállításba. Nyitott udvari hintón robotgott át a fasoron a déli kapuhoz, a második kocsiiban gróf *Hoyos* szárnysegéd ült. A bejáratnál *Fürstenberg* Miksa Egon herceg, a kiállítási bizottság elnöke fogadta és a csarnokba vezette a királyt, ahol rövid beszéddel köszöntötte. Azután bemutatták a királynak az egyes államok képviselőit. Csak az anglia és a canadai osztályok bizottsága nem jelent meg a grász miatt. A bemutatás után előhozták a kiállítás aranykönyvét, a király föltette a pápaszemét s erős vonásokkal írta be nevét az emlékkönyvbe. A csarnokból kijövet elsőnek a svéd kiállításra ment a király. A svéd pavillon előtt V. Oszkár király várta. A svéd király polgári ruhában volt. Szíves üdvözlés után *Oszkár* király bevezette királyunkat a svéd pavillonba s megmagyarázta a vadászati trofeumokat. Másodiknak *Schwarzenberg* herceg kiállítását szemlélte meg a király s itt egy mulatságos jelenet történt. A herceg megmutatott a királynak két szarvaskoponyát s megjegyezte, hogy az agancsnélküli „szarvasokat“ vadaskertjében sokáig kímélték, várták, míg kínó az agancsuk s csak jó sokára vették észre, hogy — szarvastehenek. A király nevetve így felelt:

— No, ezt a kétséget hamarabb és könnyebben is el lehetett volna oszlatni.

Maga a király és a társaság is jót nevetett. A kiállítás elnökének azt mondta a király, hogy Budapestről visszatérve, még egyszer eljön, mert nagyon tetszik neki a kiállítás.

A vadászati kiállításon a király hosszasan beszélt *Esterházy* Miklós herceggel, a magyar kiállítási bizottság elnökével és melegen érdeklődött *Földi* János főerdőtanácsosnál a magyar kiállítás felől. *Esterházy* hercegnek magyarul mondta a király, hogy a magyar pavillon nagyon szép, *Földi* főerdőtanácsoshoz pedig így szólt:

— Örülök, hogy végre láthatom a magyar vadászati kiállítást, amely nagyon tetszik nekem. Készen vannak már?

— Három nap alatt elkészül a kiállítás — felelt a megszólított.

— Az orosz czár és a német császár. Krisztianából táviratozzák, hogy az orosz czári család az idei nyarat hajón a norvég vizeken és Dániában fogja tölteni. Utközben a czár találkozni fog vilmos császárral.

— Főkonzulok tanulmányútja. Kolozsvárról írják: Howard E. angol főkonzul és gróf Bostardi olasz főkonzul Brassó felől Kolozsvárra érkezett, a tegnapi napot ott töltötték, megzemlélvén a város több kulturális és ipari intézményét. A főkonzulok elismeréssel nyilatkoztak az egyetemi intézetekről és a város több nyilvános gyűjteményéről. Délben a város a vendégek tiszteletére ebédet adott.

— Nemesi előnév. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Balás* Manó altábornagy, magyar testőrségi főhadnagy és házparancsnoknak, valamint törvényes utódainak, régi magyar nemesiségük épségben tartása mellett, a „Gyergyó-Szent-Miklósi“ előnevet díjmentesen adományozta.

— Mikszáth Kálmán jubileuma. Mikszáth Kálmán-végrehajtó bizottság tagjai közül *Beöthy* Zolt, *Dessewffy* Arisztid, *Ferenecy* Zoltán, *Révay* Mór, *Hegedüs* István, *Sághy* Gyula és *Szundy* Károly titkár ma délelőtt tisztelegtek gróf *Zichy* János vallás- és közoktatásügyi miniszternél, hogy őt a vigadóban pünkösöd hétfőjén délelőtt tartandó Mikszáth-ünnepélyre meghívják. Gróf *Zichy* János örömet fejezte ki afelett, hogy a Mikszáth-bizottság oly fényes sikerrel oldotta meg feladatát és közölte a bizottsággal, hogy a több taggal megjelenő kormány nevében ő fogja a jubilaris írt üdvözölni.

— Házasság. Weisz Antal csobzai kereskedő ma házasságot kötött *Szilárd* Arankával Budapesten.

— **Roosevelt Berlinben.** Berlinből jelentik: Roosevelt ma reggel megérkezett a stettini pályaudvaron. Hivatalos fogadás nem volt. A volt elnök üdvözlésére csupán az amerikai nagykövetség tagjai és a Berlinben élő amerikaiak jelentek meg. Báró Schön melegen üdvözölte Rooseveltet, aki kísérőivel automobilba szállt és szállására hajtatott. Roosevelt jó szíven van, de nagyon rekedt. Roosevelt a berlini program megváltoztatásán való nagy örömet fejezte ki s azt mondta, hogy *nagy szíveséget tesznek vele*, ha a hivatali fogadásokat és ünnepeket lehetőleg megrövidítik. *Az a sok ünnepség, amelyben Európában részesítik, Amerikában félreértésekre adhatna okot.*

Roosevelt ma délben udvari vonaton családjaival Potsdamba utazott reggelire a császárhoz. Vilmos császáron és a császárnén kívül a trónörökös pár, Eitel Frigyes herceg és Agost Vilmos is részt vett a reggelin. A reggelit kis asztalkákon szolgálták fel. A császár asztalánál Roosevelt neje, Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár, Roosevelt fia és a trónörökösne, a császárné asztalánál pedig Roosevelt Tivadar, leánya és a trónörökös foglaltak helyet. A reggeli után a császári pár a kagylóteremben cerclét tartott. A császár hosszasan beszélgetett Roosevelttel, majd vendégeivel a királyi parkon keresztül a Sanssouci-kastélyba hajtatott. Ennek megsejtelése után a császár visszatért az új palotába, míg Roosevelt családjaival a császár automobiljában Berlinbe hajtatott. Mivel Roosevelt még mindig nagyon rekedt, a programot nem állapították meg véglegesen. Holnap tiszteletére nagy katonai harcászati gyakorlatot rendelt el a császár. A gyakorlat délutánig fog tartani s egészen hadi jellegű lesz. Már ma este közölték Roosevelttel a két operáló sereg feladatát s átadták neki a terep térképeit. Csütörtökön délben tartja meg Roosevelt az egyetemen felolvasását s közvetlenül utána a filozófiai fakultás ünnepiesen díszdoktorrá fogja avatni a volt elnököt. Az egyetemi daloskörök már tanulják az amerikai himnusz s a Gaudeamus is elfogják énekelni. Vasárnap délelőtt utazik el Roosevelt Vlissingen át Londonba.

— **Dr. Vaisz Sándor temetése.** Dr. Vaisz Sándor, a fővárosi ügyvédi kar legkiválóbb és legnépszerűbb tagját óriási részvét közepette ma délután félhárom órakor temették az Andrássy-ut. 25. sz. alatti lakásáról. A gyászszertartáson nagyszámú közönség volt jelen. A magyar bírói kar, az ügyvédkollégák kiválóságai voltak képviselve a gyászszertartáson. A gyászszertartást Hevesi Simon főrabbi végezte. A gyászszertartás után az énekhar gyszaldokat adott elő. Ezután a budapesti ügyvédi kamara nevében Eötvös Károly mondott megható bucsuztatót. Harminczkét esztendővel ezelőtt ismerkedett meg Vaisz Sándorral. Belsőtlenebb, őnzetlenebb, igazabb barátot nem ismert, mint ő. Különösen azt a nagy szeretetet és nagy lelkiismeretességet csodálta, amelylyel Vaisz Sándor mások dolgaiban eljár. Nemes logikával, nagy meggyőző erővel teljesítette védői tisztét. Beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be: „Amíg szívünk dobogni fog, nemes barátunk, emlékezni fogunk rád!” A gyönyörű beszéd Eötvös Károly kitűnő szónoki előadásában óriási hatást tett a hallgatóságra. A beszéd elhangzása után gyászkoosra tették a megboldogult ügyvéd hült tetemét s a gyászmenet az Andrássy-uton megindult a temető felé.

— **Aranylakodalmom.** Técsi Bálint volt 48-as honvéd most ünnepelte házasságának 50-ik évfordulóját nejevel, Kovács Juliánnával Nagykörösnön. A megható ünnepélyen a nagyszámú rokonságon kívül a város polgármestere, tisztikara és előkelő közönség is részt vett. Az ünnepély a ref. templomban vette kezdetét, ahol *Patnai* Dezső lelkész mondott szép szárnyalású, remek áldást a becsületben és szeretetben megőregedett házaspárra. Az egyházi ünnepélyt dus ebéd, majd vacsora követte, melyen sok jó kívánság hangzott el.

— **Sziklaomlás.** A németbogsán—resiczabányai utvonalon a nagy esőzés következtében sziklaomlás volt. Mikor az éjjeli vonat Bogsánhuta állomásról Kolozán felé indult, egy szikla épp akkor gördült le és a mozdonynak ütődött, úgy hogy több kocsi kisiklott. Az utasoknak nem történt semmi bajuk. A közlekedést átszállással bonyolítják le.

— **Próbarepülés.** Nagy és nagyon előkelő meghívott közönség előtt ma délután próbarepülést rendezett a *Helios-garage*. Hat órára volt avizálva a repülés kezdete és öt órakor már gummikerekű fiakerok és elegáns automobílok szállították a közönséget a nagyrákosi gyakorlóterre. A kopár mezőn most kopácsolják a tribünöket és egymás mellett emelkednek a hangárok. Ötnek már gazdája is van. Két gyönyörű magyar gépet éppen akkor tolnak ki faházukból. — Horváthé az egyik, Zsélyié a másik. Különösen szép még a Horváthé. Olyan, mint egy nagy fecske. Fehér és érintetlen. Látszik rajta, hogy még nem sok levegőt zavart. Vannak, akik azt mondják: nem is fog. Majd elvállik. A mezőt ekkor már nagyszámú közönség állja körül. A rendőrség nagy apparátussal tartja fenn a rendet. Hat óra után néhány perccel kitőlják a hangárból gróf Montigni Bleriot-gépet. Megjelenik Montigni is. Szimpatikus, elegáns francia. Már most is kedvence a társaságnak. Grófok és grófnők sorra kezelek vele. Ott vannak Windischgratz Lajos herceg, gróf Andrássy Sándor és Géza, gróf Széchenyi László, Lukács pénzügyminiszter a nejevel, Boda főkapitány és neje, Bárczy polgármester, Wingert ténparancsnok, Fontenay vicomte és neje és még sokan a főváros legfelsőbb köréből, művészek, művésznők, írók. Közben megnyitják a buffet-et, ahol gazdag terítés várja a közönséget. Pontban fél hétkor Montigni felül a gépre és mosolygva, minden tekintet nélkül felszáll. Öt percig van a levegőben. Kétszer körül repül a pályát. Lent kalaplengetés és éljenzés üdvözlő. Montigni kedves integetéssel fogadja az üdvözlést. Aztán ugyanott, ahol felszállt leereszkedik. Simán, rázkódás nélkül, mosolygva. Közben, talán megirigylve a francia dicsőségét, a kis magyar gép is el kezd mozogni, kattogni. Zsélyi felül a kormányhoz. A gép megindul, körül-gurulja és szökdeli a pályát, aztán visszagurul. Kész. A Horváth masinája ezt sem teszi. Az csak áll, méltóságteljesen, csendben és tisztán. Később Horváth is felül a bakra. Talán mégis repülni fog? Nem. Csak lefotografálják. Ez az egész. Croquet, a másik francia aviatikus, sajnos nem indult. Ő tegnap lezuhant, a gépje eltört. Most reparálják éppen. A versenyig rendbe jön mindennel. Ő bizonyosan fog repülni, Montigni is. És a magyarok? Majd elvállik. A közönség elcsúszik. Gummikerekű fiakerok és automobílok vad rohanással megindulnak a város felé.

A budapesti repülőmeeting iránti érdeklődés egyre nagyobb arányokat ölt ugy itthon, mint a külföldön. Több vidéki város, valamint számos külföldi hatóság az iránt kereste meg a Magyar Aero Club igazgatóságát, hogy a 110 kilométer távolságu utazási verseny célpontját az ő városukban tűzzék ki. Ilyen átirat érkezett most a többi között dr. Kamantól, Bécsújhely város polgármesterétől. Az átirat a következőket mondja: „Mint az újságközleményekből értesülünk, a budapesti repülőmeetingre egy Budapest—Bécs között rendezendő távolsági repülést vettek tervbe. A Magyar Aero Club igazgatósága bizonyára tudja, hogy az egyedüli hivatalos osztrák repülési mező Bécsújhelyben van, ahol nemcsak az összes osztrák aviatikusok, de ez idő szerint számos kiváló külföldi aviatikus is nagyszerű folszállási kísérleteket folytatnak. A bécsújhelyi hivatalos repülő mező, amint azt számos kiváló mesternek és aviatikai szaklapnak nyilatkozata bizonyítja, minden tekintetben különösen alkalmas versenyek rendezésére, sőt kiterjedése, mint rendkívüli kedvező helyzeténél fogva, sokkal alkalmasabb, mint a bécsi repülőtér. Mindezek mellett örömmel utalok arra, hogy Bécsújhely városa, amely Ausztriának és Magyarországnak közvetlenül a határán fekszik, régóta igen élénk kereskedelmi összeköttetésben van a magyarokkal, akikhez a város minden polgárát a legjobb baráti viszony kötelékei fűzik. Mindezek az indokok felháborítanak engem, mint Bécsújhely város polgármesterét, hogy a Magyar Aero Club igen tisztelt igazgatóságát arra kérjem, hogy a Budapesttől Bécsig rendezendő utazási repülés startoló helyéül Bécsújhely városát méltóztassék kijelölni. Amennyiben az igen tisztelt Aero Club hajlandó volna hozzájárulni ehhez a tervhez, már előre is biztosíthatom, hogy városunk, amely az aviatikai törekvések érdekében már eddig is nagy áldozatokat hozott, ezután is szívesen hoz áldozatokat, sőt készen nyilatkozik a startolás összes előkészületeit megtenni, valamint hazai és külföldi aviatikusok részvételét is kilátásba helyezni.” Aviatikusok

körökben az a hír terjedt el, mintha az Aero Club igazgatóságának tagjai között komolyabb természeti nézeteltérések lennének, sőt szóba hozták azt is, hogy az egyik igazgatósági tag lemond az állásáról. Illetékes helyről kijelentik, hogy ezek az értesülések tévesek, amennyiben az igazgatóság és a szervező bizottság valamennyi tagja a legnagyobb egyetértésben működik közre a magyar aviatika fejlesztése, valamint a budapesti repülőversenyek sikere érdekében. A rákosi repülőversenyter ma már egész nagy város képét nyújtja. A déli oldalon a hangárok nagy tömege sorakozik egymás mellett és a tribünöket meg a többi ülőhelyeket öt kilométer hosszú és két méter magas kerítés övezi körül. Az óriási térségen belül főképpen a kora reggeli órákban élénk élet van, egymásután nyílnak ki a hangárok, a repülőgépeket kiviszik a szabad térségre és a próbarepülések órák hosszúig eltarthatnak. Természetesen most még tulajdonképpen magyarok kísérleteznek itt, s az a néhány francia aviatikus, ki már megérkezett, Rougier, Paulhan, Farman, Latham és a többi nagyságok május utolsó napjaira jelentették be érkezésüket repülőgépeikkel, pilótáikkal és mechanikusaikkal. A nevezések egyre tartanak és ma már a világ legelső mesterei mellé 34 ismert nevű aviatikus sorakozik. Az kétségtelen, hogy a június 5-én kezdődő meeting a maga nemében páratlan lesz, miután eddig még soha sem volt eset, hogy ily elsőrangú aviatikusok és ily nagyszámúban vettek volna részt versenyen.

— **A csehek és Zeppelin.** Szó volt róla, hogy Zeppelin gróf bécsi útján Prágát is felkeresi lég-hajójával. Ez a látogatás elmaradt a csehországi német néptanács kérelmére, mert a németek önértékét sértette, hogy a prágai közönség cseh nyelven akarta üdvözölni a nagy német léghajót. A csehországi németek érzékenysége tekintettel Zeppelin most már elkerüli az „aranyos” Prágát s csak Leitmeritz-ben, e német városkában fog le szállani.

— **Bécsben elhalt magyar orvos.** Dr. Pavlik Sándor ötven éves vágójhelyi orvos f. hó 9-én egyik előkelő bécsi szállóban szállott meg. Pavlik a bécsi szállóban ma reggel hirtelen rosszul lett, után meghalt. Halálát szívbaja okozta.

— **Magyar kereskedők és iparosok Szalonikiben.** Szalonikiből jelentik, hogy a magyar tanulmánytársaság tagjai szívesen bucsu után ma különvonaton hazautaztak. A távozók biztosították vendéglátóikat, hogy törökországi fogadtatásuk és tartózkodásuk emlékei feledhetetlenek. A szónokok kifejezést adtak azon meggyőződésüknek, hogy a látogatás nagyban hozzájárult a magyar és török nemzet közeledéséhez. Az éjjel a magyar vendégek tiszteletére az Egység- és Hala-dás-Klub bankottet adott, amelyen a III. had-test parancsnoka, Hadi basa valamint dr. Nazim Bey a török-magyar barátságára mondottak felkösöntöket. Pótlólag még megemlítjük, hogy a szalonikii kereskedelmi és iparkamara bankettjén Szász Ödön budapesti kamarai tag is felszólt és francia nyelven mondott pohárköszöntőjében a két nemzet sok század óta fennálló barátságára utalva, mely már a territorialis helyzetben talált alapot, a két nemzet uralkodóit éltette. A pohárköszöntő nagy tetszést aratott.

— **Czárán Zoltán meggyógyult.** A kiváló sportférfiu, aki Alagon súlyos balesetet élt át, még mindig a Herzel-szanatóriumban fekszik az 50. számú szobában. A nyitott ablaknál kényelmes karosszékben, kissé bágadt az arca. Csak a jobb szemén látható némi véraláfutás és ajkán, ahova lovaglaskor mindig fogpiszkálót szorított, egy kis behegedt seb. Czárán állapota napról-napra javul, állandóan eszméleténél van. Nem emlékszik semmire, olybá tűnik neki az április hónap, mintha keresztül aludta volna. Czárán többé nem ül lóra. Feleségével néhány nap múlva elhagyja már a sanatóriumot és együtt utaznak el hosszabb időre.

— **Egy világhírű kémikus halála.** Rómából jelentik, hogy Cannizzaro Szaniszló híres kémikus és a szenátus tagja ma reggel nyolcvannegy éves korában meghalt. Az elhunyt a benzín-alkohol, a cyanoxid felfedezésével és a szantonja körül való vizsgálataival nagy érdemet szerzett.

— **Egy villamestélek katasztrófája.** Halleban a Sale-vize mellett villamestelen nagy katasztrófa történt. Száz évig szénvast felrobbant és felvetette az egész gyárat. E szerencsétlenségnek az volt a nagy szerencse, hogy a munkások az ebéd-idő miatt kint voltak a gyárból s így emberélet nem pusztult el.

— **Kl**
követben f
amelylyel
igazgató
helyiségben
gyűlést t
választása
tehat betöl
üresedett
Istvánt, gr
választani.
utóbb lezaj
Meg akarj
kik nem t
töttan eők
Klubválság
meze Mikl
új kaszino
küldtek sz
néveltek. A
a dolgot és
Szemre M
új kaszino
zott és az
Azért akar
szagos Kas
a tagok leg
mást. Akik
intimebb k
Országos I
lőlni kezd
szó, hogy
hanem bel
kaszinórak

— **A**
megszégyen
vilgy vidél
Pál nevű
differitit
harminczk
Dezső járá
végre meg
fette, hogy
ronát, le
háza járt
kölesön ka
még hiányz
beteghez, a
Az alatt p
nem lehet
világítja m
szonyokat.

— **Fel**
játódott
Szentivány
főjelentés
főhadnagy
Sajgó Gy
megbüntet
magát a v
pör. A pr
Katolikus
elnöke fel
lásáról. Sz
visszavonu
magányára
nemsokára
ban be ke
tisztázódi
főnhatóság
góban áll
zékésre k
néstas, a

— **Be**
a woodes
törmelék
tett ember
segítségét
még az is.
Az egyik
mentésük
mások öt

— **Mi**
lézró, a
részről mé
tudomást
niszter kö
ságokat, h
kís palócz
megyei „A
falának”

— **Be**
János gazd
Majd dara
dikában a
szas vallat
háborodott
nyákot.

Klub-afférek. Alkalmunk volt lapunkban fővebben foglalkozni a Park-Klub válságával, amelylyel kapcsolatban gróf Szápáry Pál intéző igazgató lemondott. A Stefánia-uti elegáns körhelyiségben holnapoz egy hétre rendkívüli közgyűlést tartanak. Tárgysorozat: 1. Egy igazgató választása. 2. Alapszabály-módosítás. Ekkor fogják tehát betölteni a gróf Szápáry lemondásával megüresedett igazgatói helyet és pedig gróf Széchenyi Istvánt, gróf Széchenyi László öcsösét fogják megválasztani. Az alapszabály módosítása pedig a legutóbb lezajlott tagfelvételi botrányokra vonatkozik. Meg akarják szigorítani a tagfelvételt, vehetnek nekik nem tetsző egyének foglaljanak helyet válogatottan, előkelő és előkelően válogatott soraikban. — Klubválság van az Országos Kaszinóban is. Szemere Miklós, Rudoyánszky Béla és Dániel László új kaszinó megalapításán fáradoztak és felhívást küldtek szét, amelyre mintegy százan ráérték a nevüket. Az aláírásnál azonban nem jutott tovább a dolog és az Uri Kaszinó ügye megfeneklett. Szemere Miklós kijelentette, hogy nem vállalja az új kaszinó elnökségét. Dániel László vidékre utazott és az Uri Kaszinó terve egyelőre meghiúsult. Azért akarták az új klubot alapítani, mert az Országos Kaszinóban már nagyon sokan vannak és a tagok legnagyobb része már nem is ismeri egymást. Akik a kiválásra gondoltak, kedélyesebb és intímabb kaszinót akartak alapítani. Mikor az Országos Kaszinóban a tagok egy része mozgolódni kezdett és el akarta azt hagyni, arról is volt szó, hogy ezek a tagok nem alapítanak új kaszinót, hanem belépnek a Nemzeti Kaszinóba, mert a kaszinókat erősen fogynak a tagjai.

A difteria-szerum. Felháborító és mélyen megsegélyező esetről érkezik híradás az Ipoly-vidékéről. Ipoly-Balagon lakik egy Rehenda Pál nevű kovács. Tíz gyermeke van. Kettőt elvitt a difteritisz. A járási orvosnak nem kevesebb, mint harminczkét faluja van. Nem csoda, ha dr. Sáska Dezső járásorvosát ritkán lehetett megfogni. Itt végre mégis ráakadtak és akkor az orvos kijelentette, hogy nem ott addig, amíg a taksát, hat koronát, le nem fizetik. A szegény emberek házról-házra jártak, amíg tíz krajczáronkint, koronánkint kölcsön kaptak pénzt. De mert a hat koronából még hiányzott valami, az orvos addig nem nyúlt a beteghez, amíg az egész összeget be nem szerezték. Az alatt pedig a kis beteg oly rosszul lett, hogy nem lehetett megmenteni. Ez eléggé szomorúan világítja meg a vidéken uralkodó közegészségi viszonyokat.

Főhadnagy és prépost. A Szervita-téren lejáródott kutyakorbács botrány passzív hőse, Szentiványi prépost ügyvédje utján megtette a följelentést a hadbírósnál Sajgó Jenő honvédfőhadnagy és a büntető járásbírósnál dr. Sajgó Győző orvos ellen. Mindkettőnek szigorú megbüntetését kéri. A prépostnak tisztázni kell magát a világ és püspöke előtt is. Erre való a pör. A prépostot a botrány következtében a Katolikus Egyesületek Országos Szövetségének elnöke felszólította, hogy mondjon le vezető állásáról. Szentiványi ezt meg is tette és most visszavonul a rátóti prépostság dus javadalmu magányába. Családja már Rátóton van s ő is nemsokára oda költözik. A pör lefolyását azonban be kell várni. Abban az esetben, ha nem tisztázódik dolga, a veszprémi püspöknek, akinek főhatósága alá tartozik a rátóti prépostság, jogában áll öt a javadalmaktól megfosztani és vezeklésre kolostorba internálni, mert contra honestas, a papi tisztesség ellen vétkezett.

Beszakadt bánya. Lonconi jelentés szerint a woodesfordi bánya egyik tárnája beszakadt és a törmelék hat munkást eltemetett. Az élve eltemetett emberek rettenetes jajveszékkel kiabáltak segítségért, mert helyzetük veszedelmét fokozta még az is, hogy a tárna tulsó végén víz fakadt fel. Az egyik szerencsétlen munkás már meghalt, a mentésükre sietett bányászok reménylik, hogy a másik öt embert még élevesen menthetik ki.

Mikszáthfalva és katonák. A „nagy palackozás”, a nagy palackos iródmű érdemeinek előismeréséről még a „császár katonái” is kénytelenek tudomást venni. Báró Schönaich közös hadügyminiszter körrendeletben értesítette a katonai hatóságokat, hogy a „magyar térképen” egy ákáczás és palackozásnak a neve megváltozott. A nőgráf-megyei „Kürtabony” községet ezontul „Mikszáthfalvának” hívják. Lám, mire nem jó a térkép?

Bestiális férj. Izsák községben Hornyák János gazda féltékenységből megfajította feleségét. Majd darabokra vágta a holttestet és egy ládikóban a szántóföldön ásta el. A gyilkos férj hosszasan vallatás után beismerte szörnyű tetteit. A felháborodott falusiak agyon akarták verni Hornyákokat.

Hová tűntek a Lipót király milliói? A vidám belga Lipót király már régen őseihez tért, örökös sírjában nyugszik; de a huzalkodás még mindig folyik gazdag öröksége felett. Különösen az izgatja állandóan a jó belgákat; hová tűnt az a harmincz millió, amelyet Lipót király „Kongó részvényekben” birtokolt? Már rég azt mememordázták, hogy Vaughan báróné, a király hírhedt szeretője Lipót halála előtt néhány nappal lopta el ezeket az értékpapirokat. Mostan ez a gyanu, nyílt vádként került a közvélemény elé! *Vanderwilde* szocialista képviselő, a parlamenti szünet miatt, a „Le Peuple” újságban adta közre az ügyben interpellációját. A gyarmatügyi miniszterhez intézett „nyílt levélben” egyebek között azt mondja, hogy amelyik napon megoperálták Lipót királyt, a palota parancsnoka, báró *Snoy Deguelde* Gusztáv komornyikot másnap reggel kilencz órára, egy „landauer kocsi”-val Vaughan báróné palotájához rendelte. A komornyik eljártván a parancsnok, másnap a báróné lakásán ott találta báró *Snoy* és *Pochet* urat fiaival, akik mindketten főbb államlivaltalnokok. Báró *Snoy* ezon uraknak a jelenlétében egy csomó *kulesot*, három bőröndöt — a király bőröndjeit! adott át a komornyiknak, aki ezeket a Societe General brüsszeli bankházába szállította át és ott Vaughan báróné vette el tőle a milliókat! A báróné a banknál mindjárt letétbe is helyezte a kincseket! *Vanderwilde* még bővebb részletek leleplezését is kilátásba helyezte és a vizsgálat megindítását követeli, mert a belga népnek is szüksége van az eltűnt milliókra.

Vendéglői pincérek sztrájkja. Az éttermi pincérek mozgalma végre is békével fog végződni. A sztrájk nem is teljes, mert nagyon sok pincér jelentkezett már munkára. A kiszolgálás minden étteremben fennakadás nélkül folyik, mert mindenütt van elég kisegítő. Még Bécsből is jött ötven-hatvan pincér. A pincérek nagy része különben helyteleníti a szakszervezet működését. A munkaközvetítéssel sincs nagy részük megelégedve és annak is mielőbbi reformját sürgetik. Mindkét fél érzi, hogy a sztrájk nem tarthat soká. A békét az új — ipartestületi — munkaközvetítő vezetőjének a személye késlelteti. Az egykori szocialista vezér, Zsovák Károly áll ennek a közvetítőnek az élén, akit azért tettek ebbe az állásba, hogy a pincéreknek kedvükben járjanak. Ez a Zsovák különben az a Zsovák, aki a vendéglősök lakomáján Petánoviccsal pofozkodott.

A sztrájkoló pincérek azt mondják, hogy pár nap mulva itt lesz pünkösöd, s ha kedvező lesz az idő, annyi pincérré lesz szükség, amennyit a munkaadók szerezni nem tudnak. Ha pedig pünkösöd nem volna alkalmas a sztrájk folytatására, ugy nemsokára itt lesz egy olyan alkalom az újabb harezra, amelyről kedvezőbbet a pincérek kívánni sem tudnak. Itt lesz ugyanis nemsokára a nemzetközi repülőverseny s a sztrájkotányn sűrűn hangoztatják, hogy ha most nem érnek el teljes eredményt, ugy csinálnak a mostaninál is nagyobb és sikeresebb sztrájkot a repülőversenyek alatt s akkor a vendéglősök képtelenek lesznek elegendő embert szerezni.

A „Háztartás”. Szinte nélkülözhetetlen segítője minden háziasszonynak az Uraim Hentaller Lilly szerkesztésében megjelenő „Háztartás”. Bő rovatát divatról, kézimunkáról, lakásról, könyhárról, gazdaságról segítik és tanácsokkal támogatják a magyar asszonyt, a lapban megjelenő novellák, versek, regények pedig szórakoztatják tíres óráiban. Mutatószámával ingyen szolgál a kiadóhivatal (VII., Aréna-ut 68).

Bányakatasztrófa. Altenburgból jelentik, hogy a múlt éjszaka beomlott egy tárna a Herzogin Adelheide bányatelepen. Tizenegy munkás volt a katasztrófa idején a mélységben s azok valószínűleg mind odavesztek.

Lakók buja. Időbe kerül mindig, amíg a bérnegyed eseményeinek zajló tengerszerű lecsillapodik. Házbéremelés, macskazene-tüntetés, bojkott változtatják egymást a megszokott programmban, amelyek színhelyüül most az Izabella-utca 73, 75 és 77-ik számú bérházakat választották a joggal elkeseredett lakók. Mostanáig a három ház *Rupic* György tulajdona volt, május elsején pedig *Bruchsteiner* Ignác tulajdonába ment át. Az új háztulajdonos a három négyemeletes palota összes lakásainak árát husz százalékkal felemelte. A stájerorlást legjobban a kisebb lakások bérlői sínylik meg, akik egy szoba-konyha után 500—600 koronát fizetnek. A lakók most védekezni akarnak a hűbérzsora ellen és bojkott alá helyezik ezeket a házakat. Tegnap már bizalmas értekezletre gyűltek össze, hogy a hűbérzsorával szemben való védekezésük módjait megállapítsák.

A Lujza-utca 17. számú házban a lakók a súlyos házbér miatt bojkottmozgalmat indítottak meg. Ennek előzeneként tányérokat és előzenedőket verdestek egymáshoz. A gyenge kaliberű macskazene kapuzásis előtt véget ért és éjszaka csend borult a házra.

Sikkasztás a hordároknál. A hordárokat hol a boy, hol a baj környékezi. Soba se jönnek ki a bajból. A Budapesti Székesfővárosi Közzolgálg Ipartársulata ellen beadott súlyos vádakkal teli följelentés ügyében folytat most vizsgálatot *Egry Péter Pál* rendőrkapitány. *Majoros* István hordár a maga és több száz társa nevében bünvádi feljelentést tett a vezetőség ellen hűtlen kezelés és többrendbeli magánokirathamisítás miatt. Az ipartársulatnak a Dob-utca 27. számú házban van a helyisége, tagjai az összes hordárok; a belső vizsgálódás, amelynek következménye ez a feljelentés, már esztendő előtt kezdődött és még mindig tart. Az ipartársulatnak 1904-ben Mandel Ferenc előljárósági végrehajtó volt a titkára. A közgyűlésen megvádolták a titkárt és elmozdították a helyéről, egyben a társulat ügyeiben vizsgálatot kértek. Az ipartörvény rendelkezései értelmében dr. *Kiss* Ferenc előljáró, mint elsőfoku iparhatóság vizsgálta meg az egyesület ügyeit. *Majoros* István feljelentésében megállapítja, hogy az egyesület könyveiben 1904-től kezdődőleg egész légiója szerepel a hamis tételeknek és hogy ezekkel a hordárokat összesen 1170 korona erejéig megkárosították. Ebben áll a többrendbeli magánokirathamisítás. A másik vád, a hűtlen kezelés, abban áll, hogy a közgyűlés megtiltotta a vizsgálatot vezető közegek díjazását és a vezetőség mégis 1600 korona tiszteletdíjat fizetett ki. *Egry Péter Pál* rendőrkapitány napok óta folytatja a kihallgatásokat ebben a bünygyben. *Majoros* István fentartotta a feljelentésében foglalt összes vádakat és egyben konkrét adatokkal és statisztikai kimutatásokkal szolgált. A kihallgatás következtében *Egry* kapitány tanuképen beidézte dr. *Kiss* Ferenc előljárót és dr. *Vita* Ede fővárosi számtisztet, akik a hordár-ipartársulat első zavaros idején a vizsgálatot vezették.

Eltűnt urileány. Egy urileány titokzatos eltűnése ügyében folytat nyomozást a rendőrség. *Sréter* Vilma 24 éves leány o hónap másodikán eltávozott édesapjának Király-utca 89. szám alatti lakásáról és azóta nyoma veszett. Ma megjelent a főkapitányságon *Sréter* Géza máv. tisztviselő, a leány testvérbátyja és elmondotta, hogy több körülményből arra következtetnek, hogy a leány öngyilkossá lett. Kiderült ugyanis, hogy *Sréter* Vilma 3-án a Petőfi-téren egy Bécsbe induló hajóra szállott. Az egész uton izgatottan fel s alá járt a hajón, majd egy matrótól ezeruzat kért és levelet írt. A levelet szüleinek címizte, majd megkérte a hajón levő *Keller* János a Dunagőzhajózási Társaság raktárosának a feleségét, *Gallé* Irmát, hogy ha kiszáll, a levelet adja postára. Az asszony teljesítette is a leány kívánságát és Vácra szállván a hajóról, a levélszekrénybe dobta a levelet. A szülők meg is kapták és az irásból tudták meg, hogy a leány öngyilkosságot követett el. E levélben ugyanis tudatta, hogy a hajóról a Dunába öli magát. A rendőrség kihallgatta a hajó személyzetét. Többen azt vallják, hogy *Pozsony* tájékán a leány éjszaka kiment a hajó fedélzetére és bár zuhogott az eső, egy ideig sétált. Azután a csendben loecsanást hallottak, mintha valaki a vízbe ugrott volna. Nyomban átkutatták a hajót, amelyről eltűnt *Sréter* Vilma. A kalapját megtalálták egy első osztályu kajütben. Ezek után egészen bizonyos, hogy a fiatal leány öngyilkossá lett. Hogy mi kergette a halálba, nem tudják.

Iskolatársak találkozója. Felkérjük mindazon volt tanulóitársainkat, akik az 1900. évben a szatmárnémeti ev. ref. főgimnáziumban velünk érettségiztek, hogy a főgimnázium háromszáz éves jubiláris ünnepélyével együttesen f. é. május 18-án tartandó találkozóon megjelenni sziveskedjenek. Előzetes értesítést okvetlenül kérünk. Dr. Csomay Aladár rendőrkapitány, Szatmár. Dr. Nagy Mihály ügyvéd, Halmi.

Dr. Bárdos Artur író és dr. Karafiáth Jenő királyi jegűgyi segédfogalmazó ezton kéri volt iskolatársainkat, hogy május 14-én, szombaton este félnyolcz órakor a Savoy nagyszállóba bankettermében tartandó tízéves találkozóon feltétlenül megjelenni sziveskedjenek. Jelentkezések dr. Karafiáth Jenő címére (Bethlen-utca 9) küldendők.

Mese a gyilkosságról. Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy tegnap este a Gyáli-ut végén levő eper-erdőben *Rajnák* Dezső géplakatos több sebből vérezve találta meg az örfjártat. *Rajnák* elmondotta, hogy utonállók megtámadták, jobb halántékán és a bal mellén megölték. balkezén felvágták az ereket, azután elmenekültek. A rendőrség megállapította, hogy *Rajnák* előadása valólan. Nem történt rablótámadás, hanem a fiatal ember öngyilkosságot kísérelt meg. Azzal távozott Szentendrei-ut 40. szám alatti lakásáról, hogy agyonlövi magát, mert behívták katonának. Revolvert vitt magával. Az öngyilkosjelölt mellett nem találták meg a revolvért és ez tette komplikálttá a dolgot. De most kiderült, hogy a revolvert és *Rajnák* köpönyegét egy honvédkatona vitte el a súlyosan sebesült ember mellől. A rendőrség most keresi a katonát.

— **Rendőr-kutya és a gyilkos.** Münchenben hét-főn éjszaka borzalmas rablógyilkosság történt. Hizer Katalin magányos gazdag vendéglősnét gyilkolták meg. A szomszédok fedezték fel ezt a véres titkot, midőn a vendéglősné a kései idő dacára sem nyitotta ki helyiségét. Rátörték az ajtót. Borzadva látták, hogy az asszony fejét kettéhasította a gyilkos, aki kötenyvel is betömte a torkát áldozatának. Erősen birkózott az asszonnyal, mígnem a pénzestűskát is letépte az áldozatának derekáról. A rendőrség egyik legjobb vérebét vitte ki a gyilkosság színhelyére s a kutya alig hogy körülzsonglászta a holttestet, mindjárt nekiiramodott és gyorsan futni kezdett. A rendőrök kerékpáron rohantak utána. A derék állat a gyalogsági kaszárnyához vezette a rendőröket, már itt könnyű volt a nyomozás. A szolgálattevő tiszt a kaszárnya udvarán sorakoztatta azokat a legényeket, akiknek az éjszakra kimenőjük volt. Megrendülve nézték, midőn a rendőr-kutya az egyik katonához rohant és dühödten rávetette magát. A katonát csak nagy bajjal tudták a kutyától elhuzni. Högerle Lajos volt a közlegény neve. Az első gyalogezredben szolgált. Ruháját megmotozván, pénzt nem talált nála, de észrevették, hogy véres a szuronyának markolata. A kabátja ujjai is véresek voltak. A nedves nadrágján is látszott, hogy ki akarta mosni a nadrágból a vérfoltokat. . . Högerle ennek dacára komokul tagad.

— **Tífusz a kaszárnyában.** Az eszéki honvédezedően rossz ivóvíz miatt járványszerűen lépett föl a tífusz. Eddig hetven katona megbetegedett. Az ezredparancsnokság ma a honvédelmi minisztert sürgősen kérte, hogy vagy szabadságot adjon négy hétre az ezred legénységét vagy pedig helyezze át az ezredet azonnal egy másik helyőrségi állomásra.

— **Kétszer becsapott írógépek.** Az írógép kitűnő találmány és írásbeli munkák céljaira szolgál. Domán Arthur bankár azonban fordított egyet a dolgon és az írógépet sikkasztási czélokra használta. Addig kopogott az írógépem, amíg elszikkadt. Dománnak a Teréz-körút 1. szám alatt volt banküzlete. Még a múlt év december 14-én történt, hogy Domán a József-tér 2. szám alatt levő Günther-féle írógépüzletben gépet vett. A bankár egy részletet, ötven koronát nyomban levasalt s kötelezte magát, hogy havonta fog fizetni. A gépet ezzel hazavitte. Egy hét múlva, december 25-én a Kristóf-tér 2. szám alatt levő Gereben Béla írógép raktárában hasonló üzletet kötött. Domán azonban fizetni egyáltalán nem akart. Günther és Gereben megunták a várakozást és följelentették a bankárt, mert időközben kiderült, hogy Domán zálogba ocsapta a gépeket. Domán ellen hitelezési család címén megindult az eljárás, a jeles bankárt azonban nem lehetett előállítani, mert külföldön utazott. Amikor hat héttel ezelőtt mégis megcsípték, kijelentette a rendőrkapitány előtt, hogy az írógépek megvannak. Domán ugyanis időközben apjával, aki jómódú miskolci kereskedő, kiváltatta a zálogból a gépeket. Domán ellen ilyenformán nem lehetett folytatni az eljárást. A bankár csak erre várt. Újra becsapta a gépeket, bezárta az üzletét és elszökött. A rendőrség most keresi.

— **Halálozás.** Lehel Károly karmester, a színesszegetesület tagja, tegnapelőtt Pécsen elhunyt. Lehel egyike volt a vidék legképzettebb karmestereinek. Halála széles körben kellett nagy részvétet; a színesszegetesület palotájára kitűzték a gyászlobogót.

Bokor Ferencz nyugalmazott tanár, a 48-iki magyar hadügyminisztérium volt tisztviselője 87 éves korában Pécsen meghalt. Tevékeny részt vett a magyar szabadságharc eseményeiben, a küzdelem leveretése után idegenben bujdosott és hazatérve egész nemzedékeket nevelt hazafias, független szelvényben. Temetését hajdani honvédtársai és tisztelői nagy számban jelentek meg.

Asztalos Aba, nyugalmazott kuriai bíró, a Lipót-rend lovagja, 71 éves korában elhunyt 6-án égyallai birtokán.

Dr. Fischer Sándor, a tétli kerület volt szabadpárti képviselője 54 éves korában meghalt Győrött.

Asztalos Sándor aradi gyalogezredbeli százados, ki néhány hét előtt az éjjeli őrség vizsgálatánál a vársáncokról lebukott és agyrázkódást szenvedett, ma a kórházban meghalt.

Mártonfalvai Bihary István péterfalvi körjegyző, 54 éves korában meghalt. Tegnap temették Pozsonyban.

Selyem József székely birtokos 75 éves korában Gyergyószentmiklóson meghalt.

— **Verseny-czipő ujdonságokra** felhívjuk az előkelő közönség figyelmét *Beneco* és *Tarsa*-cégnek, Váci-utca 2.

x **Szeplős és pattanásos** hölgyek és urak részére kizárólag a *Diana*-arckrém és *Diana*-szappan bőrápoló és szépítőszert ajánljuk. Ára 75—75 krajczár. Egyedüli készítő: *Erényi Béla* *Diana*-gyógyszertára, Budapest, Károly-körút 5.

x **Bob** hashajtó a legkellemesebb. 10 fillér.
x **Fodor-féle** vívóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobb felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x **Szép a hajusz Hajdusági** pedróvel.
x **Tisztelt olvasóink** figyelmét felhívjuk *László Sándor* régi jöhrnevi férfiszabó-műhelyére, (Budapest, Erzsébet-körút 1. sz. I. em.), aki 30 koronáért készít mérték után remek szabásu, finom gyapjuszövetből divatos férfi-öltönyt a legfinomabb kivitelben. Vidékre mintákat kívánatra bérletve küld.

Esemény a villamosban.

— **Fiu vagy leány?** —

— *Saját tudósítónktól.* —

Budapest, május 10.

Amikor ma korán reggel a 148-as számú villamos szerény zörgéssel indult a remizből, hogy átadja önmagát a forgalomnak, aigba hitte volna magáról, hogy örvendetes családi eseménynek lesz önmozgó melegegye, akárcsak a tengeren hímáló hajó. Azóta büszkén dagadó légfékkel száguldozik a 148-as villamoskocsi körforgalmi útját, hiszen problémát is adott föl a közgazgatásnak. Azt a problémát, hogy a benne született gyermek a VII. kerület avagy a VIII. kerület polgára-e, mert az újszülött akkortájt szállott fel jegy nélkül a villamosra, amikor a kocsi átsiklott a két kerület határán. Szerencse, hogy a kocsinek még nincsen szavazati joga, mert *Ehrlich G.* *Gusztávek* is maguknak követelnek, ugyszintén *Jakabffy-pártja* is.

A szaporodási-statisztikai és közgazgatási bonyodalom főszereplője *Szomody Zsigmond* né harminczéves napszamosasszony. A központi vásárcsarnok felé volt dolga s a legszebb reményekkel eltelve szállott fel a körút létszó részén a 148-as számmal díszített villamosra. Megváltotta a jegyét és ült, ült, ült. Egészen addig ült, amíg egyszerre kezdte magát rosszul érezni.

Eleinte a vele utazók nem vettek észre semmi különösét sem. Egyszerre gyermekszírás ütötte meg a füleit. A szigorú kalauz benézett a kocsi belsejébe, kereste a vékony hangocska okát s miután a forrást nem látta, beszólt, hogy: ne tessék viczezni. Kétségtelenül azt hitte, valami hasbeszélő utazik a kocsi belsejében s szórakoztatja az utasokat. Azután hirtelen kavarodás támadt *Szomody Zsigmond* körül. Néhány idősebb hölgy résztvevően vette körül. Egy ur pedig — a *József-körút*on járt már a kocsi — kiszólt a kalauznak:

— Kérek egy gyermekjegyet!

A kocsivezető megállította a kocsit s az üvegablakon bepillantva a kalauzzal együtt megállapították, hogy a villamoson egy kis baba született. Egy elmes ur hirtelen lebecsült a megtelt táblát. Az előhívott rendőr pedig értesítette a mentőket. Mig ezek előjöttek, a villamos közönsége a legőszintebb és igen kedves részvételre: érdeklődött az új jövevény iránt és találgatták: fiu- vagy leány-e a kis utas. Valósággal követelték:

— Felmutatni! Felmutatni!

S akárcsak államfők gyermekeit az erkélyen, úgy mutatták a kis *Szomody* ivadékokat a népnek:

— Fiu! Fiu! Eljen!

És lelkesen megénezték az anyja kendőjébe burkolt kisedet. Azután előjöttek a mentők, szépen elhelyezték *Szomody Zsigmond* né a népszaporodási alanykával együtt a kocsi belsejében s beszállították őket a klinikára. A 148-as számú villamos pedig büszkén robogott tovább.

Igaz is: anya és gyermek jól érzik magukat.

Nyiltter.

Elrovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Aki orgonabokor alatt akar álmodozni,

az legyen óvatos! A szép tavaszi este veszedelmes is lehet és sok betegségnek az a meghülés a forrása, amelyet ilyenkor szerez az ember. De meg van védve a meghülés, aki a valódi szodeni ásványpasztillát használja. Olyan kényelmes a használata s a hatása oly biztos és tökéletes, hogy nemcsak a babán segít, hanem bármely évszakban kitűnő szolgálatot tesz mint a meghülésből támadható betegségek elhárító szere. Fay valódi szodeni pasztillája dobozonként 1 korona 25 fillérbe kerül.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: *W. Th. Guntzert*, cs. és kir. udv. szállító, Wien, IV/1. Grosse Neugasse 17.

Dr. Bárdos S. Sámuel
ügyvéd, irodáját

Budapest, V., Szabadság-tér 6. sz.
II. em. 12. szám alá helyezte át.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Reinhardt-nál.

— **Mit mond Reinhardt ez idej budapesti vendégszerepléséről?** —

Reinhardt sympatikus és egyszerű ember. Minden fontoskodás és nagyképűség távol áll tőle és a nyílt közlékenység, melylyel rendelkezésére áll azoknak, akik egy kis intelligenciával és hozzáértéssel intéznek hozzá kérdéseket is bizonyítja, hogy a szó finomultabb, nemesebb értelmében kultúremler, aki nem sáncolja el magát művészi előkelőségének és sikerének kínai fala mögé, hanem igen is, azt akarja, hogy akarásaiban, törekvéseiben közelebb jusson mindenkihez, megérttesse magát mindenkiel.

Mondja is: „A színpadnak és a színpadi alkotásnak ugy irodalmilag, mint színészileg szinte bele kell olvadni, át kell menni a publikum tudatába, érzéseibe. A modern színpad hatásának tulajdonképpen nem frapponozónak, megdöbbentőnek kell lenni, nem szabad, — hogy ugy mondjam — egy pillanatra megakasztania a lélegzetet, hogy aztán felocsudva a publikum annál inkább érezze, hogy csak színházi effektusok hatása alatt állott. A modern színpad ugy kösse össze a művészetet az élettel, mint egy hid a folyó két partját. Az ember átsétal a hidon, egyik partról a másikra. A másik parton intenzívobb a lomb zöldje, élésebben látjuk a hegyek konturjait, de a milió, a klíma ugyanaz a folyó mindakét partján. Emberek járnak kelnek, éreznek, cselekszenek itt is, ott is. A folyó két partján járók tehát kell, hogy megértsek egymást.”

A folyó két partját összekötő hid tulajdonképpen a dráma ugy-e? Kérdőem.

— Oh, nem — inkább a színész! Ha írói alkotás színpadra került, akkor már a színész adja át a publikumnak. Egy darab ugy megy át a publikum tudatába, érzésébe, a hogy a színész azt közvetíti. Minden jó írónak megvan a maga stílusa, egyénisége, melyet a színésznek meg kell testesíteni, meg kell eleveníteni, különben a publikum nem ismerheti meg az életnek azt a mozgását; melyet az író darabjában meg akart rögzíteni, ugy, ahogy szerzője látta és érezte.

— Így hát egy darab sikere vagy sikertelensége nagyrészt a színésztől függ.

— Hogyne, — mint ahogy a színészetet csak megértheti, sulyosítja az a tény, amiért a köz tudatban mint másodrendű művészet szerepel, hogy ugyszólván mások munkájában érvényesül. A színésznek kétféle feladat jutott. Teljesen bele kell élnie magát az író érzés- és gondolatvilágába, stílusába, viszont mindezt a saját egyéni kvalitásain keresztül kell átszűrni. A jó színész mindig önmagából is merit. Amit az író megéreztet vele, azt ő a saját lelke mélyéről veszi elő. Azért kell a jó rendezőnek első sorban is arra ügyelni, hogy színészei csak olyan szerepeket játszzanak, melyek indulataik és érzéseik skáláját nem haladják túl. A Heimssal nem játszathatom el a *Salomet* és az *Eysold* nem alakíthatja *Cristinát* — pedig mind a kettő elég nagy skálájú művésznő.

— Apropos „*Cristina*” — hogy volt tanár ur megelégedve a *Hoffmanstahl*-darab pesti sikerével. Reinhardt mosolygott és vállát vonogatta.

Maga, aki ott ült a publikumban és olvasta az újságokat — szólt — nyilván éppen olyan tisztán látja a helyzetet, mint én. *Hoffmanstahl* nagy költő. Fantáziájának szines melegsége, formáinak szépsége és merészsége azzá teszi őt. Én „*Cristinas Heimreise*”-t is finom, szép alkotásnak tartom — és érdekesnek — *Hoffmanstahl* első lépése a vigjáték terén. Hogy nem volt sikere, azt annak tulajdonítom, hogy Budapesten, mint Berlinben és a világon minden színházi városban a publikum már nem ismeri a közeputat. Csak lelkesedni tud, vagy lenézni. „Himmel hoch jauchzend — zu tode betriibt!” Ez a modern színházi publikum jelszava. Ujjong — vagy unatkozik. Méltányolni — azt nem tud és nem akar. . . Különbö minden hangulat mint tömeg-hangulat impozáns, erős és egy bizonyos állásponttól tekintve igazságos. A *Hoffman-*

ethal darabnak is lehet valami hibája a publikum szempontjából, bár ez azért még nem bizonyít a költő művészetére ellen... Olvasta a könyvet?

— Igen!

— Nos?

— Bajos dolog. Nekem különben a kihagyott negyedik felvonás is nagyon tetszett.

— Tehát akkor talán a művészek játszottak rosszul?

— Oh nem, én úgy találtam, hogy a színészek teljesen belementek a stylusba.

— Akkor hát itt a megoldás. A darab nem elég frappirozó és viszont nem elég rossz ahhoz, hogy tömeghangulatot keltsen. Néha a nagyon rossz dolgok, t. i. ugyanazt a tömeghangulatot váltják ki, mint a nagyon jó dolgok: frappiroznak!

— Tanár ur szerint az idej repertoárban melyik darab váltotta ki a legintenzívebb tömeghangulatot?

— Talán Hebbel „Judith”-ja. Ugyan, a mi engem illet, én nem keresem, hajhászom a hatást sem itt, sem otthon. Én a budapesti publikumot művészi szempontból tekintve befogadóképesebb és intelligensebb tartom. Én szívesen állok minden tudásommal és igyekezetemmel ítélőszéke elé!

— Olvastam, hogy a „Gawan”-nak nagy sikere volt Berlinben?

— Igen, Stucken ezt a darabját néhány évvel ezelőtt írta. Vakmerő, fanyar szépségei meglepnek. Ezek után elbúcsúztam Reinhardtól.

— Viszontlátásig, jövőre! — mondtam.

— Hogyne! — szolt előzőeken. — Ha csak élünk és a publikum kegyében nem foglalta el a színház helyét a kinematográf!

B. V.

(*) Reinhardték a Vigszínházban. Reinhardt társulata ma este Eduard Stucken négyfelvonásos mysteriumában, a *Gawan*-ban búcsúzott el a budapesti közönségtől. A *Gawan*, Stucken trilógiájának egy része, melyet az idén a berlini sajtó és közönség ünneplések között fogadott. Nem úgy Budapesten. Mi még a saját lovagregéink színpadi felállításán sem tudpánk lelkesedni, annál kevésbé a germánoké. Stucken kétségen kívül tehetséges és modern megérteje a legendás időknek, elgondolásai azonban melyek költői és irodalmiak, patidájukat vezetetten jelennek meg a színpad realitásában. A rendezés minden lehetőt elkövetett, hogy megadja a mysteriumnak, ami a mysteriumé, de amit a színház ebből elvesz, s ami a közönség fantáziájának nincs megadva, azt a rendezés sem tudja pótolni. Helyenkint megkapott a versek muzsikája, megolvastott a poézis melegsége, a hideg germán vérték azonban ránehezdedek az ember szívére, s az objektivitásra kényszerített publikum túl világosan láthatott a mastix-szagu legenda s a kaszirozott mysteriumkodás mögé. Az előadásnak s az egész mysteriumnak fénypontja a *Konstantin* volt. Ez a finom idegzetű művésznő valahogyan megértette annak a halott, vagy sohasem élt világnak a hangját, melyet Stucken csak helylyel-közzel tudott életre kelteni. Mintha egy öreg germán mesekönyvből suhant volna felétek, vagy egy ótárkép keretéből lépett volna ki. Stillusos volt, a vers lekének közvetlen kisugározója, aki úgy tud beszélni, mint a színpadon csak nagyon kevesen. Eppen az ellentétje volt *Kaysler Gawan* lovag szerepében. Ő vaskeztüivel markolta meg a tóma csipkeszövetét és teli tüdővel, de kellemetlen orgánnummal bömbölt bele abba a levegőbe, mely a mysteriumból — mint olyanból — kellene, hogy áradjon. *Winterstein* legalább a pathosz hangját találta el, melylyel a darabnak tartozik, sokkal többet azonban ő sem adott. *Diegelmann* és *Grethe Küpfer* jók voltak, amennyire ezt a szerepük megengedte. A felvonások végén a közönség mértékkel tapsolt és előadás után éltette Reinhardtot, aki helyet — közben Bécsbe utazott — *Winterstein* közönte meg a budapesti vengédlátás melegségét.

(*) Elismerés magyar művészeknek. A bécsi „Hagebund” Benkhard Ágost és Remsey Jenő festőművészeket, a „Kéve” tagjait, továbbá Konstantin Frida festőművésznőt legutóbb tartott rendkívüli közgyűlésén tiszteletbeli tagjainak a sorába iktatta.

(*) Az Operaházban holnap, szerdán „Sámson és Delila” kerül előadásra. Saint-Saens nagyszabású művében Fodoró Delila, Lunardi Sámson, Takács Dagon, Szendrői az öreg zsidó szerepét énekl. Közreműködnek még Kertész, Kárpát és Juhász. Vezényel Szikla Adolf karmester, rendező Alszeghy K. főrendező. — Csütörtökön a színpad végére tervezett Wágner-ciklus első előadásul a „Bolygó hollandi” kerül színre, Vasquezé, Szemere, Valent közreműködésével. Az Operában most nagyban készülnek a Berlichingeni Götz előadására, amely annyi előkészületet igényel, mint egy teljesen új darab betanulása.

(*) Növendékhangverseny. A kétheti szünet után ma este rendezte a Fodor-féle zeneiskola harmadik hangversenyét, mely épp úgy, mint az előzőek, a legszebb tanubizonyosága annak a szinte páratlanul álló munkának, melyet az intézet igazgatósága és tanári kara kifejt a növendékek zenei nevelése terén. Mult alkalommal az egyéni játék magas színvonalát mutatta be az iskola, ma pedig alkalmat adott arra, hogy meggyőzőlhessünk az összjáték kvalitásáról. A hangverseny központjában ma az intézet zenekara állott, melynek körülbelül negyven tagja az intézet mindenik osztályának növendékeiből volt összeállítva. A pontos összjáték és a legfinomabb zenei precizitás jellemzi ezt a zenekart, melynek szereplése nemcsak az intézet magas művészi színvonalát vet fényt, hanem egyszerűen arról is tanuszkodik, hogy a tanári karnak megfelelő anyag áll rendelkezésére. Külön kell említenünk a hangverseny negyedik számát, mely *Sándor Imre* IV. éves növendék kompozíciójának bemutatója volt. A három tételből álló Szerenád (Adagio—Gavotte—induló) feltűnést keltő Adagioja határozott, kiforrott tehetségre vall, melynek egyéni voltát egyáltalában nem befolyásolták a zenei tekintélyek. Végül meg kell említenünk *Berkovits* Lajos és *Siklós* Albert zenetanárokat, kik teljes mértékben kiérdemelték a zúgó tapsot, melylyel a Vigadó t zsufozásig megtöltö a közönség honorálta fáradozásukat.

(*) Művészeti sokszorosítás. Amikor a külföldről beözönlő fénynyomatokat, levelezőlapokat, művészplakátokat és egyéb művészeti sokszorosításokat látjuk, elszorul a szívünk, meggondolva, hogy hány milliónyi magyar pénz vándorol csak ezek árában évenként külföldre. Elhetetlenségünk és tehetetlenségünk ijesztő nagyságát tükröztetik ezek a reprodukciók vissza. Amikor feljajdulunk, hogy miért kell a mi fejlett művészeti viszonyaink mellett is idegenekre szorúlni, azt a stereotip feleletet kapjuk: „Idehaza ilyesmit nem tudnak előállítani!” Legújabbban pedig azt a biztatást kapjuk, hogy már nem kell sokáig várunk, mert egy új vállalat van keletkezésben, mely megszünteti ezt a nagyon is érezhető hiányt. Nos, semmi szükség hízagpótlásra, mert nagy tájékozatlanságra vall az az állítás, hogy idehaza nem vagyunk képesek a külföldi legművészeiből művekkel versenyezni kelhető sokszorosításokat felmutatni. Hiszen, ha kissé kutatunk a közelmúltban, lehetetlen a Divald Károly nevére nem emlékeznünk. Divald honosította meg nálunk a művészeti sokszorosítás műiparát. És az ő érdemes munkáját fejlesztve, tökéletesítve folytatja a Magyar Sokszorító Műipar Részvénytársulat, a Kisfaludy-utca 9. szám alatt levő telepen. A nagy fellendülésnek örvendő műintézet lépcső levelezőlapok, egy, három, négy színű nyomólemezek, művészplakátok, saját szabadalmu színes fénynyomatok, fotolitográfiák, saját eljárású auto-gravurók és aczéldomború nyomások előállítására teljesen van rendezve. Örvendtes bizonyítéka a művészeti vállalat nagy életrevalóságának, hogy tetemes alaptőkéjét legújabbban ismét százezer koronával emelte, mert megint új művészeti sokszorosító iparágakat készült meghonosítani és egy a festmények és fényképek, mint a természet utáni heliogravurók előállítását vette föl munkaprogramjába s a fényképezésen alapuló színes nyomatok készítését már meg is kezdte.

(*) A Nemzetközi fényképkiallítás. E hónap végén, május 28-án nyílik meg a Műcsarnokban a nemzetközi fényképkiallítás, mely a főváros elsőrangú látványosságának legérkezik; és, amennyiben a rendezőség csak a legkiválóbb külföldi és belöldi fényképezőket hívta meg, művészi értékelés szempontjából is ki fogja állni a versenyt a külföldön rendezett fényképkiallításokkal. A budapesti kiállítás clouja mindenesetre az amerikai és angol csoport lesz, de tekintélyes gyűjteménnyel jelentkeztek a németek és osztrákok is. A fényképezés gourmandjai számára különösen az oro-

szok gyűjteménye fog meglepésként hatni; az oroszok ugyanis itt Budapesten szerepelnek először fényképgyűjteménnyel, melynek minden egyes darabja rávall az oroszok nemzeti sajtóságaira. A rendezőség persze teljes lélekkel azon van, hogy a magyar csoport úgy qualitás, mint quantitás szempontjából jól megállja a helyét, ami nem is fog elmaradni, mert a zsüri máris megállaitotta, hogy a magyar művészfényképezők még sohasem szerepeltek ilyen kiváló anyaggal. Ezenkívül jól megrostált gyűjtemény fogja reprezentálni Franciaország, Hollandia, Belgium, Svédország, Norvégia, Dánia és Finnország amatőrjeit. Az ünnepélyes megnyitáson megjelenik József főherceg is.

(*) A nemzetközi humorisztikus kiállítás. A Nemzetközi humorisztikus kiállítás a megnyitás óta igen sűrűn látogatja az érdeklődő közönség. A fővárosban időző idegenek is gyakran fordulnak meg a tárlaton. Tegnap délután Reinhardt Miksa, a Vigszínházban szereplő német szintársulat igazgatója Heims Elza színművésznő társaságában nézte meg ezen igen érdekes kiállítást, ahova dr. Marton Mikea, a színiügyesület ügyésze kísérte el őket és a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a kiállításról, ahol egyuttal néhány Vészi Margit-féle karrikaturát vásároltak meg. A humorisztikus tárlat pünkösd másodnapján, e hó 16-án, délben zárul és addig is hétköznapon 9—7-ig, ünnepnapon pedig 9—1-ig 60 fillér belépődij mellett tekinthető meg a Könyves Kálmán nagymező-utcai szalonjában.

FŐVÁROS.

(*) Tiszti orvosok jelölése. A kerületközi bizottság Márkus József elnöklésével ma délben ülést tartott, amelyen a megüresedett három tiszti orvosi állásra dr. Lengyel Lorántot, dr. Gönczi Mórt és dr. Barsi Jenőt jelölte. A tiszti orvosok megválasztása tudvalevőleg külön-külön fog megtörténni. Az elsőt a holnapi közgyűlésen választják meg.

(*) Indítványok és interpellációk. A holnapi közgyűlésre a következő indítványokat és interpellációkat jelentették be: dr. Kleineis Jakab és társai a központi vásárosarnok kibővítése ügyében, ugyancsak Kleineis és társai a Kneziacs-utcai polgári iskola kitelepítése és új elhelyezése ügyében, továbbá dr. Erős Sándor az élelmiszerek és használati cikkek forgalomba hozatalára vonatkozó törvény megalkotása ügyében, dr. Szébeny Antal és társai a főváros utépitési módszereinek megállapítására, dr. Rónay Károly és társai az I. kerületi budakeszi vámtól a zugligeti Fácánig terjedő ut szabályozása és kiépítése ügyében, végül pedig Herz Lajos interpellációja a sertésközvéghídon sertéspereszelő kementze felállítása dolgában.

(*) A Lipótvárosi gáztartó. A székesfőváros tanácsa nyilvános árlejtést hirdet az új lipótvárosi gáztartó állomás telkén létesítendő gáznyomás-szabályozó épület, kazánház és ez épületek tartozékainak megépítésére, a gáztartó állomás részére szükséges gáznyomás-szabályozó berendezés és gózkazánok, fűtőberendezés és azok tartozékainak szállítására. Az ajánlatokat május hó 31-ének déli 12 órájáig kell beadni a II. ügyosztály vezetőjének kezébe. A közelebbi feltételek itt tudhatók meg és az ajánlati úrlapokat is az ügyosztály adja ki az érdeklődőknek.

EGYESÜLETEK.

(*) A Torontali Közművelődési Egylet jubileuma. Szép ünnepe volt vasárnap a magyar kultúrának az ország egyik legnagyobb nemzetiségi vármegyében, Torontálban. A délvidék legrégibb kulturális egyesülete, a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület fennállásának negyedszázados évfordulóját ünnepelte Nagybecskerekben, a vármegye székhelyén. Az ünnepre összegyűlt a vármegye egész magyarsága, a vármegyei közélet minden kitűnősége megérte a kulturális egyesület ünnepére a testvéregyesületek képviselői s a magyar kultúrának és szellemi életnek országos kitűnőségei. Az ünnepély az egyesület díszközgyűlésével kezdődött, amely vasárnap délelőtt volt a vármegyei házban. A közgyűlést *Jankó* Ágoston alispán, egyesületi alelnök nyitotta meg nagyhatású beszéddel, amelyben kifejtette a műveltségnek nagy jelentőségét s hangsúlyozta, hogy a szabadságnak és az alkotmányoknak is a népek műveltsége a legerősebb biztosítója. A nagy tetszettel fogadott beszéd után elsőnek a kormány képviselőjében dr. *Dellimánics* Lajos főispán tolmácsolta a kormány üdvözlését. Utána *Rákosi* Jenő emelkedett szószékre, aki az összes vendégek nevében üdvözölte rendkívül hatású beszédben az egyesületet. Rákosi Jenő beszédét a közönség viharos tetszéssel fogadta s hosszú, percekig tartott folytonos éljenzéssel és tapsal ünnepelte őt. Az ováció elcsendesültével *Nomjai* János szerkesztő, az egyesület főtitkára ismertette az egyesület lefolyt évi munkásságáról szóló terjedelmes jelentést, majd dr. *Vinczichy* Ernő m. főjegyző, az egyesület lelkes ügyvezető-igazgatója mondotta el ünnepi beszédét.

Ezután következett a tisztújítás, amelynek eredményeképpen egyhangú leköszedéssel megválasztották elnöknek: dr. Dellimánics Lajos főispánt, alelnököknek: Jankó Ágoston alispánt és Balassi József főgim. igazgatót. Ügyvezető-igazgatónak: dr. Vinczehegyi Ernő m. főjegyzőt, aligazgatónak: Grézló János kir. tanfelügyelőt, titkárnak: Somfai János szerkesztőt, továbbá újból megválasztották a tisztikart és az igazgatóságot. Ezután dr. Dellimánics Lajos főispán hatásos beszéd kíséretében elfoglalta az elnöki széket, majd Knyoskó Lajos felsőkereskedelmi iskolai igazgató előadást tartott „Nemzeti kulturánk és a szabad oktatás” címmel s ezzel azután a díszközgyűlés véget ért.

(—) Az Országos Anya- és Csecsemővédő Egyesület pünkösdi hétfőjén tartandó ünnepe alkalmából körirattal fordult a magyar közönséghez az anyák és a csecsemők védelme érdekében. Szükséges — ugymond — a gyűjtés, mert csak így érhető el, hogy megmenthető legyen az az ötezer anyja, kik a hiányzó kezelés miatt évenként belepusztulnak a gyermekágyi lázba. A jótékonyozó ünnepélyt az egyesület az Erzsébet-terem rendező folyó hó 16-án.

SPORT.

Budapesti tavaszi versenyek.

— Negyedik nap. —

Az Asszonyok díja volt a nap első helyen álló attrakciója, melynek 2600 méterén urlovasok vezénylete mellett öt telivér vette fel a küzdelmet. Favorit Dorian Gray lett, de elég híve volt Verőfénynek is. Start után Maffia veszi át a vezetést, de nem sokáig halad egyedül az élen, mert melléje szögödik Dorian Gray, harmadiknak Gánna következik, a mezőny végén pedig Verőfény, halad. A vízteronyán Dorian Gray áll az élre és Verőfény is javít pozícióján, míg Maffia maradozni kezd. Az egyenesbe Dorian Gray és a rövid oldalon szépen felnyomult Verőfény majdnem egyszerre fordulnak be, de itt már mind a kettőt biztatni kell, azonban míg Dorian Gray a felhívásnak eleget téve, hatalmas galoppal igyekszik a cél felé, Verőfény ellankad, miközben előbb Pellah, majd Gánna igyekeznek a vezetést befogni. Ezen igyekezetünk hiábavalónak bizonyult, mert a Dunurémén már könnyen hazagaloppozik s egyik támadója sem lehet rá veszélyes s a két utóbbi csak a második és harmadik helyet foglalhatja le.

Ritkán látott izgalmas verseny volt a Májusi handicap tizennyolc résztvevőjével. Határozott favorit nem volt a sok esélyes pályázó között s még leginkább Munster-t, Tábornok-ot, Nemesis-t, M-e-t fogadták. Kitűnően sikerült start után a hatalmas mezőny szinte hajszálhíra egy vonalon ugrik el s egy csomóban halad a cél felé, úgy, hogy a színek is alig lehet megkülönböztetni. Az élen haladók pillanatról-pillanatra változnak az öledklő iramban, de határozott vezetést egy send tud biztosítani magának. A távon belül végre Nemesis utat talál magának s óriási rush-sel tör előre, de Fejedelem is rögtön feltűnik és Memi, lassva erőfeszítésére szintén a küzdők közé vegyül s midén a célt éri, a bírói ítélet holtversenyt állapít meg Nemesis és Fejedelem között, melyekből fejhosszal maradt le harmadiknak M-e-n, ugyanennyivel negyedik Barcsai.

Részletes eredmény a következő:

I. Lánchíd-díj. Díj 3000 korona. Táv 2000 méter. 1. Mautner V. 46 pm Kaiseruhlan 60 kg (Korb). 2. Molnár I. fhdn. 46 sk Margit 58½ kg (Carlslake). 3. Geist G. 46 sk Denise 57 kg (Peschka). Futottak még: Dsidás (Janek), Villám Bandi (Heidt), Dezentor (Szente). Könnyen másfélhosszal, nyerve, másfélhosszal harmadik. Tot.: 10:14, 40:50, 164. II. helyen: 10:15, 20:28, 56. II. helyen: 5:7. — Könyvfogadások: 2½ reá Kaiseruhlan, 4 Dezentor, 8 Villám Bandi, 10 Dsidás, 12 Margit, 14 Denise. — Esetleges kvóták: 43 Dezentor, 126 Dsidás, 149 Villám Bandi, 206 Margit, 346 Denise.

II. Handicap. Díj 3000 korona. Táv 1600 méter. 1. Mr. Lincoln 36 sk Sweet 52½ kg (Carlslake). 2. Gr. Bejacevich A. 46 pk Perkata 54½ kg (Pretzner). 3. Br. Uchritz Zs. 56 pm Medardus 52 kg (Izményi). Futottak még: Avar (Miles), Majd ha fagy (Smutyi), Oboe (Hewitt), Piros király (Fetting), Ruszt (Peschka). Erős küzdelem után rövid fejhosszal nyerve, két és félhosszal harmadik. Tot.: 10:15, 40:52, 96, 90. — II. helyen: 10:14, 20:26, 42, 52. — III. helyen: 5:7. — Könyvfogadások: 1¼ reá Sweet, 3 Oboe, 5 Perkata, 7 Medardus, Ruszt, 8 a többi. — Esetleges kvóták: 56 Oboe, 137 Medardus, 151 Perkata, 153 Piros király, 206 Avar, 245 Ruszt, 685 Majd ha fagy.

III. Asszonyok díja. Tiszteletdíj és 5000 korona. Táv 2600 méter. 1. Gr. Sigray A 46 pm Dorian

Gray 63½ kg (Schulz W). 2. Mautner V. 46 sm Fellah 63½ kg (br. Neimans). 3. Jankovch B. Gy. 46 pm Gánna 68 kg (Kiss G). Futottak még: Verőfény (Krause), Maffia (Zangen B.). Biztosan három hosszal nyerve, másfélhosszal harmadik. Tot.: 10:19, 40:58, 90. — II. helyen: 5:22, 20:30, 50. — III. helyen: 5:10. — Könyvfogadások: Pari Dorian Gray, 2½ Verőfény, 4 Gánna, 6 Fellah, 10 Maffia. — Esetleges kvóták: 36 Verőfény, 45 Gánna, 102 Fellah, 256 Maffia.

IV. Májusi handicap. Díj 10.000 korona. Táv 1000 méter. 1. Baltazzi S. 46 pk Nemesis 60 kg (Seiler). 1. Mr. Adrien 36 pm Fejedelem 55 kg (Fries). 3. Br. Uchritz Zs. 36 sk Memi 43 kg (Izményi). Futottak még: Vincenz Albert (Aylin), Kamp (Winkfield), M-e (Janek), Hanna (Baumgartner), Tábornok (Miles), Wade'spanner (Krouzil), Munster (Carlslake), Bánk bán (Gulyás), Mindenkém (Tausz), Pesztonka (Pretzner), Ikkal (Hewitt), Pityi Palkó (Vivian), Barcsay Janek F.), Sybarit (Peschka), Béguie (Finán). Heves küzdelem után holtverseny, fejhosszal harmadik. Tot.: 10:50 és 139. — 40:196, 360, 206. — II. helyen: 10:34 és 151, 20:70, 166, 156. — III. helyen: 5:14 és 74. — Könyvfogadások: 4 Munster, 6 Kamp, Ikkal, 7 M-e, 8 Pesztonka, 10 Nemesis, Pityi Palkó, Barcsay, 12 Fejedelem, Tábornok, Bánk bán, 16 Memi, 20 a többi. — Esetleges kvóták: 64 M-e, 72 Kamp, 73 Hanna, Ikkal, 76 Munster, 133 Barcsay, 175 Tábornok, Mindenkém, Pesztonka, 184 Memi, 210 Vincenz Albert, 214 Wade'spanner, 276 Bánk bán, 307 Pityi Palkó, 318 Sybarit, 1487 Béguie.

V. II. osztályú eladóverseny. Díj 4000 korona. Táv 900 méter. 1. Hg. Taxis M. E. pk Lola 54½ kg (Miles). 2. Zombory E. sk Türelem 54½ kg (Gulyás). 3. Egyedi L. pk Sikló 45 kg (Lukási). Futottak még: Little Gambler (Hewitt), Raemondé (Korb), Fleuriste (Ulrichshoffer), Bleriot II. (Pretzner), Suhogó (Janek F.). Erős küzdelem után nyakhosszal nyerve, egyhosszal harmadik. Tot.: 10:26, 40:54, 60, 132. — II. helyen: 10:29, 20:26, 30, 48. — III. helyen: 5:16. — Könyvfogadások: 2½ Lola, 3 Türelem, Fleuriste, 3½ Suhogó, 4 Bleriot II., 5 a többi. — Esetleges kvóták: 42 Türelem, 48 Fleuriste, 105 Little Gambler, 111 Suhogó, 177 Raemondé, 241 Bleriot II., 322 Sikló.

VI. Arverési díj. Díj 3000 korona. Táv 900 méter. 1. Mautner V. sm Jehuda 54 kg (Korb). 2. Mr. Adrien pm Carriere 48 kg (Schuster). 3. Reeves H. sk Panna 46 kg (Guttman). Futottak még: Pirók (Lukási), Pajtás II. (Vivian), Actress (Broadwood), Bleriot (Pretzner), Javorinka (Krouzil), Salami (Nagy), Dreadnought (Gulyás). Hves küzdelem után rövid fejhosszal nyerve, másfélhosszal harmadik. Tot.: 10:22, 20:52, 94, 72. — II. helyen: 10:19, 20:26, 54, 34. — III. helyen: 5:9. — Könyvfogadások: 1 Jehuda, 3½ Dreadnought, 5 Panna, Pajtás II., 6 Carriere, 8 a többi. — Esetleges kvóták: 52 Dreadnought, 81 Panna, 95 Carriere, 150 Pajtás II., 143 Bleriot, 210 Javorinka, 284 Actress, 287 Pirók, 486 Salami.

VII. Hároméves nyeretlenek versenye. Díj 3000 K. Táv 1500 méter. 1. Landau H. sm Cullinan 57 kg (Janek). 2. Br. Springer G. pk Szepegő 55½ kg (Carlslake). 3. Mautner V. pm Fellengző 57 kg (Korb). Futottak még: Dummer Kerl (Vivian), Monitor (Pretzner), Pantoffel (Krouzil). Küzdelem után fejhosszal nyerve, félhosszal harmadik. Tot.: 10:26, 40:70, 186. — II. helyen: 10:25, 20:35, 90. — III. helyen: 5:12. Könyvfogadások: 1½ Cullinan, 2¼ Fellengző, 3¼ Dummer Kerl, 4 Pantoffel, 8 a többi. — Esetleges kvóták: 39 Fellengző, 41 Dummer Kerl, 83 Szepegő, 135 Pantoffel, 331 Monitor.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Az új törvényszéki elnök üdvözlése. A büntető járásbírók bírói kara ma délelőtt tisztelettel Balogh György dr.-nál, a büntető törvényszék új elnökénél. A bírói kar nevében Grill Béla ítélőtáblai bíró, a járásbírók vezetője üdvözölte az elnököt, aki hosszabb beszédben felelt.

§ Bíróságok köréből. Baumann Mór kir. járásbíró, ki már husz évnél hosszabb idő óta végezte az igazságszolgáltatás funkcióját, mint értesülünk, legközelebb nyugdíjba vonul.

§ A Tarnovszka-pör. Velezéből jelentik nekünk: Ma Perier Elza védőjére, Muzattira került a sor, aki azt bizonyította, hogy a francia komornának semmiről sem lehetett tudomása, hiszen nem is valószínű, hogy Tarnovszka és Prilukov ő előtte beszéltek volna meg a gyilkos tervet, sokkal inkább hihető, hogy az alkov meghiúsított felhatalmazással ki a gyilkosságot. Perier Elza hűségese szolgálója volt urujának, de nem zsinostársas a maga ártatlanságában nem is tudta föl-fogni azt a feneketlen ronoltságot, amely körülötte orgiákat ült.

§ Markos Gyula büntetése. Markos Gyula volt országgyűlési képviselő a Kuria megrálgalmazása miatt négy hónapi fogságra ítélték. Markos a büntetést nem kezdte meg, hanem folyton beadványokat intézett az ügyészséghez és betegsége való hitközösséssel a büntetés elhalasztását kérte. A halasztást eddig mindig megkapta. Május elején járt le az utolsó terminus s Markost fűszőlítették, hogy végre kezdje meg a büntetését. Azonban ismét orvosi bizonyítvánnyal állt elő, amelyet a törvényszék nem fogadott el, hanem utasította Markost a törvényszéki orvoshoz. Ma vizsgálta meg a törvényszéki orvos az azt mondta, hogy ma még nem tud végleges véleményt adni Markos állapotáról, hanem

csak négy-öt nap múlva. Erre a törvényszék fűszőlította Markost, hogy megvizsgálás végett minden nap jelentkezék a törvényszéki orvosnál.

Válasz!

Kérdésére értesítem, hogy a Kerpel-Kézfinomítóval és Kerpel-Arczfinomítóval meg voltam elégedve. Kitűnő hatásuk és teljesen ártalmatlannok.

Petrás László

1 Kerpel-Kézfinomító 80 fill., 1 Kerpel-Arczfinomító 2 K 60 fill., 1 Kerpel-Bőrfinomító szappan 1 K 30 fill., Kerpel-gyógytár, Budapest, V., Lipót-körút 26/9. szám.

KÖZGAZDASÁG.

A kamarai választások ügye. Valóságos tengeri kigyóvá növekedik immár a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarai választások ügye, mely hovatovább már egy éve foglalkoztatja az érdekelt köröket. A régi kamara mandátuma még 1909-ben lejárt; a választásokat azonban az akkori politikai válság miatt nem írták ki. Végre 1910. tavaszán lezajlottak a választások, melyek — miként emlékeztetben van — rendkívül zajosok voltak, különösen a kereskedelmi osztályban. Itt ugyanis a fűszerkereskedők egyesülete a kiskereskedők védelmének jelszavával nagy ellenagitációt fejtett ki s a választásokra tényleg meglepő erővel vonult föl. Mindazonáltal az iparosztályban teljesen a hivatalos névsor győzött, sőt a választás lezárásakor mindenki azt hitte, hogy a kereskedelmi osztályba is a hivatalos jelöltek kerültek be. Óriási meglepetésre azonban másnap, a szavazatok összeszámlálásánál kitűnt, hogy a Reform pártnak nevezett ellenzék győzött. Nyomban szárnyra kelt azonban az a hír is, hogy az ellenzék nem reális eszközökkel érte el győzelmét, hanem annyi szabálytalanság történt, hogy elegendőek voltak a választás megsemmisítésére. Válságban Vilmos dr. tényleg meg is föllebezte a választásokat. A választások vezetésére kiküldött bizottság a felelősség alapján a kereskedelmi osztály választásának megsemmisítését javasolta a miniszternek, míg az iparosztály választását jóváhagyandónak véleményezte. Ez a határozat érthető konsternációt keltett a győztes Reform-pártban, amely erre a bizottság megkerülésével, Kunz József és társainak aláírásával viszont a választás jóváhagyását kérték a minisztertől, ki a felelősséget leközdítte véleményezés végett a fővároshoz. Ez ügyben a kereskedelmi és iparkamarai választásokat intéző bizottság ma délelőtt Déry Ferenc dr. tanácsos elnöklésével ülést tartott, amelyen a jegyzői tisztelet Csutor József dr. tanácsjegyző látta el. Az ülésen a kereskedelemügyi miniszternek a leiratát tárgyalták, amelyben a Kunz József és társainak közvetlenül hozzáintézett beadványára kér jelentést. A beadványban a választás helyben hagyását kérték a kérelmezők a minisztertől azon az alapon, hogy a VI. ker. urnában kifogásolt tiszavazólappal tényleg tiz olyan választó szavazata volt, akik nyilatkozatokkal erősítik meg, hogy a választás alkalmával tényleg lezavaztak és neveiket a jegyző feledékenységből vagy elnézésből nem írta fel. A bizottság úgy határozott, hogy a tanácsnak azt az előterjesztést teszi, hogy a kereskedelmi osztály választására vonatkozó elfoglalt állásponjtját tartsa fenn és a minisztertől a választás megsemmisítését újból kérelmezze. Kétségtelenül sajnálatos, hogy a kamara működése ismét hosszú időre megbénítottatik s viszont azonban, ha tényleg történt szabálytalanság, csakis új kereskedelmi osztály-választás kelthet minden oldalról megnyugtatót.

Bajok a Máv. nyugdíjintézetében. A Magyar Kir. Államvasutak Alkalmazottainak Nyugdíjintézete, a vasutasok legnagyobb jóléti intézménye, a közel jövőben nagy megterhelésnek néz elébe. Ugyanis most lép életbe a laktörpíték,

amelynek bizonyos százalékát a nyugdíjintézet szolgáltatja s nagyon sok vasutas, aki még talán nem ment volna nyugdíjba, ennek az új intézkedésnek kedvéért nyugdíjaztatja magát. Az intézet, amely deficittel dolgozik s amely deficitet a kormány kamatmentes előleggel pótolja, ezen a czímen már eddig 13 millió koronát kapott s jóllehet, felemelték a nyugdíjárulékokat — ami viszont a vasutasok nagyobb megterhelésével jár, — még sem tud saját jövedelméből megfelelni azoknak a kötelezettségeknek, amelyeknek teljesítésére hivatva van. Ki van ugyan zárva, hogy ennek a nagyszabású intézménynek céljai veszélyeztetve lennének, mert hiszen a nemzeti vagyon legtekintélyesebb részével forrott össze maga a nyugdíjintézet s ennél fogva minden időkre biztosítva van az a cél, amely miatt életre hívták, mégis gyökeres reformokra és intézkedésekre van szükség, hogy a nyugdíjintézet működése zavartalan legyen s a maga erejéből tudjon megfelelni azoknak a nagy emberbaráti feladatoknak, amelyekért megalkották.

Tözsdeépület Temesvárott. Délmagyarország ipari központja, Temesvár, már évek óta arra törekszik, hogy megteremtse az első állandó vidéki tözsdét. A mozgalom immár annyira előrehaladt, hogy a Temesvári Lloydársulat választmánya elhatározta, hogy még május hóban rendkívüli közgyűlést hív egybe a végből, hogy annak a Lloyd-és tözsdeépület végleges terveit, valamint az építési költségvetést bemutassa és az építkezésnek a bemutatott költségvetés alapján leendő keresztülvételére felhatalmazást kérjen.

Az Újpesti Kereskedelmi és Iparbank alapítókezelése. Az Újpesti Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság Weisz Mór igazgatósági elnöke elnökléte alatt folyó hó 10-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyben elhatározta, hogy az eddigi 200.000 korona alapítóját újonnan kibocsátandó kétezer darab 100 korona névértékű részvény által 400.000 koronára felemeli. Az alapítókezelést a társaság üzletkörének fejlődése tette szükségessé. A társaság tartaléktőkéje ma 100.000 koronát tesz ki. Az új részvények darabonként 105 korona árfolyamon bocsátatnak ki, amelyből 5 korona a tartalékalap javára fog fordítatni, ezenfelül kibocsátás és bevégülések fejében részvényként 1 korona 50 fillér fizetendő. A jelenlegi részvényeseknek az elővételi jog biztosított akként, hogy minden egyes régi részvény után egy új részvényre bírnak átvételi joggal. Az alapítókezelés keresztülvételére biztosítva van, amennyiben a régi részvényesek legnagyobb része az elővételi jog gyakorlását már bejelentette. A netalán visszaradók és nem optált részvényekre is számosan jegeztették elő magukat.

Czementhordó-gyár Magyarországon. Szőlészeti körökben már régen kísérleteznek olyan boros-edények gyártásával, amelyekkel kellően pótolni lehetne a rendkívül drága és folyton dráguló tölgyszőlőedényeket. Újvalójában fémhordókkal és czementhordókkal kísérleteztek eddig. A szakemberek véleménye szerint azonban egyik hordó sem ér föl a tölgyszőlőedényhez. Mindazonáltal a nagyobb pin-czegazdaságokban, sör- és pezsgőgyárakban szerep-bez jutnak a czementhordók és tartányok is. Erre alapítják működését az az új gyár, amely most épül Gyöngyösön. A Gyöngyösi Forgalmi Bank R-T. ugyanis folyó évi május hó 1-től czement-hordó és tartány-építési osztályt állított fel, mely a hordók gyártásával és forgalomba hozásával fog foglalkozni. A gyár műszaki vezetője Lúszschwab Ernő mérnök lesz.

Hírek a kertészeti kiállításból. A nemzetközi kertészeti kiállítást állandóan nagy számban keresi fel a közönség. Különösen sok volt a látogató vasárnap és hétfőn, midőn daczára a kedvezőtlen időjárásnak több ezer ember fordult meg a várcsillagosi Iparcsarnokban. A fővárosi iskolák növendékei csoportosan szemlélik meg a kiállítást, de kívülük igen sok külföldi vendég érdeklődik a városi virágpanoráma iránt. József főherceg látogatását nap-nap után várják, sőt, amint hírlik, a király is meg fogja tekinteni Budapesten való tartózkodása alatt a kiállítást.

Ismét kevesebb egygyel. Ismét felszámol egy szövetkezet — ezuttal már a környéken, Vörösváron, hol a Vörösvári Takarékos és Hitelszövetkezet kimondotta a felszámolást.

Az Athenaeum közgyűlése. Az Athenaeum Irodalmi és Nyomdai Részvénytársulat ma délben tartotta meg dr. Singer Zsigmond elnöklésével közgyűlését. Az igazgatóság által előterjesztett jelentés szerint a részvénytőkének 2.200.000 koronára való felemelése, valamint a Ferenciek-terén lévő házcsoporthat eladása kedvezően megváltoztatták az intézet pénzügyi helyzetét. Az 1908. évről fennmaradt nyereségi áthozattal együtt a múlt év tiszta nyeresége 410.602 korona 47 fillérre rug, amelyből az igazgatóság indítványára a részvényesek közt 7 és fél százalékos osztalékot fizetnek. A jelentést a közgyűlés tudomásul vette és úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta.

Fuzionáló nemzetiségi bankok. Pozsonyban 1907-ben Népbank R-T. czímmel és 200.000 korona alapítójával alakult egy kis intézet, mely 1908-ban 2.137 korona nyereséget mutatott ki. Ez az üzleteredmény — úgy látszik — nem elégitette ki a részvényeseket, úgy hogy tárgyalásokat folytattak a Hitelbank Részvénytársaság Rózsahegyén czímű, 1879 óta fennálló tót bankkal a fuzió dolgában. E tárgyalások eredményre vezettek s ezért a Népbank R-T. május 25-én beolvad a rózsahegy-i intézetbe s mint annak pozsonyi fiókja fog tovább működni. Ezzel kapcsolatban a rózsahegy-i bank alapítóját, a jelek szerint, 1.200.000 koronára emelik föl.

A szesztermelők közgyűlése. A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesülete most tartotta évi rendes közgyűlését gróf Széchenyi Géza elnöklésével a Köztelek tanácstermében. A jegyzőkönyvhitelesítő kiküldése után Krolopp Hugó titkár tett jelentést a tagmozgalomról. A tagok létszáma 539. Az 1909. évi zárszámadás előterjesztésével a választmánynak, titkárnak, pénztárnoknak és könyvelőnek megadták a felmentvényt, majd a számvizsgáló-bizottság tagjaivá Röck Istvánt, Kúszler Henriket és Goldfinger Gábort választották meg. Végül Krolopp Hugó titkár bemutatta az 1910. évi költségvetést, mit a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

Gőztéglagyár Gyarmatán. Ritter József temesgyarmatai tanító kezdeményezése folytán Temesgyarmatán 120.000 korona alapítójával Első Temesgyarmati Gőztéglagyár Részvénytársaság czímmel új téglagyár alakult.

Az új vasútvonal 38 kilométer hosszú. Egy sínpáros alapépítményre alkalmas gyorsvonatok forgalmának lebonyolítására is, s hivatva van Észak-Magyarországot Budapest tehermentesítésével, a Dunántullal összekötni. Az építkezés legfőbb nevezetessége a Dunát és a Vágot összekötő két, egyenként 400 méter hosszúságú vashíd. Érdekes részlete az új vasútvonalnak a Komárom előtti felépítmény, melyhez 700.000 köbméter kavicsot emeltek ki a Dunából. Ez a felépítmény van hivatva az árterületnek a védelmére. A Komáromon inneni vashidon külön katonai erődtítményt építettek, amely stratégiai szempontból nagy jelentőséggel bír. A vasútvonal kiépítése 3 évig tartott és 12 millió koronába került. A vonal minden egyes kilométerre tehát körülbelül 300.000 koronába került az első 8 kilométer kivételével, melyek mindegyike egy-egy milliót emésztett fel. A vasutat a Grünwald testvérek és Kis L. Jenő vállalkozók építették.

Az érsekújvári-komáromi vasut megnyitása. Ma nyitották meg ünnepiesen az érsekújvári-komáromi vasútvonalat. A megnyitáson Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter, Hazai Samu honvédelmi miniszter, Kálmán Gusztáv és Stettina József kereskedelmi államtitkárok, Marx elnök-igazgató, Hegyeshalmi máv. elnökhelyettes, Kotányi Zsigmond máv. igazgató, Follert Károly posta- és távirtda vezérigazgató, Hollán Sándor máv. igazgató, elnöki osztálytanácsos, Décsy Lajos balparti üzletvezető és még sokan vettek részt. Fél 10 órakor érkeztek a fővárosi vendégek Érsekújvárra, ahol ünnepies fogadtatásban részesítették őket. Az állomásépület zászlókkal volt feldíszítve. Mintegy 500 főnyi közönség várta a vonatot; Nyitra- és Komárom vármegyék előkelőségeivel. Tíz óra 30 perczkor indult meg a megnyitó vonat az új vonalon Komáromba, érintve Bajcs, Ógyalla,

Bagota és Hetény állomásokat, ahol nagy örömmel fogadták az első vonatot. Komáromban a fővárosi vendégek tiszteletére disztribúció volt, melyen számos lelkes pohárköszöntő hangzott el.

Ujságírók kályhája. Hál' Istennek, már ilyen is van. Két nyiregyházi ujságíró, Siposs Árpád, a „Szabolcs” segédszerkesztője és Lányi Dezső egy új fajta kályhát szerkesztettek, melyről azt állítják, hogy az ő kályhájuk oly gyorsan fűt, mint egy vaskályha és annyi meleget raktároz, mint egy űrnő mérnök lesz, is van. Két nyiregyházi ujság-cserépkályha. Ezt úgy valósították meg, hogy a közös tüztörbe két rekeszt vezetnek be, amelyeket felváltva el lehet zárni és amelyeket különböző hővezető anyagból készítenek.

Buzabehozatalunk április második felében. A lisztüzlet rendkívül kedvezőtlen helyzete erősen meglátszik az idegen-buza behozatalunkon is. Április második felében, mikor a malmok üzemenkorlátozása már biztos volt, 105.608 mm-ára csökkent a behozatal, aminek oka — természetesen — részben a kedvező terméskilátásokban is keresendő. A behozott egész mennyiségből 91.743 mm. esik Budapestre. Rajta kívül Eszék és Győr fogyasztottak 5—5 ezer mm. román búzát.

A Postás-sorsjegy huzásának elhalasztása. A postásoknak vállalt munkálkodása, amelyvel tárgysorsjátékuk lebonyolítása körül buzgólkodtak, nem járt azzal a sikerrel, amelyre biztosan számítottak. Oka ennek mindenesetre az, hogy törekvéseik megismertetésére, propagálására a kellő idővel nem rendelkeztek, mert máskülönben alig főltehető, hogy a nagyközönség, mely a posta-, távirtda- és távbeszélőhivatalokká nap-nap mellett oly állandó összeköttetést tart fenn, a postások kulturális és szociális törekvéseikben legalább oly mértékben nem támogatta volna, hogy egy koronás sorsjegyet az utolsó darabig átveszi. A siker kellő biztosítása végett s abban a reményben, hogy a további munkálkodás az elérhető legjobb eredményt biztosítani fogja, a sorsjegy-bizottság a f. évi május hó 10-ére tervezett huzást, a m. kir. pénzügyminisztérium engedélye alapján a f. évi október hó 10-ig elhalasztotta, amikor is a huzást minden körülmények között, feltétlenül meg fogja tartani.

Sokszorosító iparunk fejlődése. Azok, akik iparfejlesztési kérdésekkel behatóbban foglalkoznak, jól tudják azt, hogy milyen hálátlan feladat és minő óriási nehézségekkel jár egy-egy olyan iparágának a meghonosítása, amely nálunk még önálló nagyiparrá kifejeződésedni nem tudott. Még olyan iparágaknál is nehéz dolog ez, amelyeknél — az anyag természeténél fogva — a külföldi iparcikket nagy szállítási díjtételek terhelik, úgy, hogy a helyi gyártmányok már ebből a szempontból is kedvezőbb versenyviszonyokat élveznek. A hatalmas és tökeerős külföldi nagyipar azonban, különösen az osztrák, még a szállítási terheket is elbírja és ha kell, olyan versenyárat szab a magyar fogyasztó területre nézve, aminőt a kezdő hazai gyárak el nem bírhatnak. Még súlyosabb a helyzet olyan iparágaknál, amelyeknél az anyagsúly oly csekély, hogy az árkalkulácziónál a külföldről való behozatali fuvardíjak szerepet sem játszanak. Ilyen iparág pl. a sokszorosító műipar, amelynél az egyes műlapokra eső fuvardíjak oly minimálisak, hogy azok miatt a közös vámterület védelme alatt Ausztria bármely pontján levő sokszorosító műipari gyár minden nehézség nélkül alkalmazkodhatik bármely magyar piac helyi árviszonyaihoz. Ha még ehhez hozzáveszünk azt, hogy a sokszorosító műipar mellékiparágai (a papír, nyomda stb. iparok) külföldön már régen igen magas színvonalon állanak és fejlettebbek a miénkénél és hogy a gazdagabb és műveltebb nyugoti népek ez irányú fogyasztóképessége is nagyobb, mint a miénk: akkor megérthetjük azokat a speciális nehézségeket, amelyekkel a magyar sokszorosító műiparnak meg kellett küzdenie eddig is és küzd ma is. Iparfejlesztési szempontból tehát annál nagyobb figyelmet érdemel, hogy a Divald-czégéből a múlt évben 200.000 korona alapítójával Budapesten alakult Magyar Sokszorosító Műipar R-T. rövid fennállása óta is olyan nagy sikerrel vette föl a versenyt a külföldi hasonló célu vállalatokkal. Pedig a felsorolt gazdasági nehézségeken kívül ennek az uttörő vállalatnak még

Szmokingöltöny 40, prima selyem 45, bélessel 55, frakk, v. Ferencz József-ölt. egészen selyembélessel 55 frt.

legújabb angolmódból, oszaki mérték szerint, első-rangú kivitelben.

ZÉLINGER SAMU
angol készpénzrendszerű
úri szabótermelő
IV. ker., Belváros,
Magyar-u. 3., I. em. Kossuth Lajos-
utca mellett. — Telefon 116-59.

minden magyar gyár legnagyobb ellenségével, a fogyasztó közönség tájékozatlanságával és közönyösségével is meg kellett küzdenie. Mert — sajnos — ipari dolgokban óriási tájékozatlanság van hazánkban, még gazdasági körökben is. Hiszen csak a napokban olvashattuk olyan helyen, mely igényt tart arra, hogy komolyan tekintessék, hogy hazánkban sokszorosító műiparág nincsen: holott a Magyar Sokszorosító Műipar R.-T. működése, gyártmányainak elismert versenyképessége élő bizonyítéka annak, hogy sokszorosító műiparágunk már túl van az úttörés nehéz munkáján és a fejlődés egészséges útján halad. Erre mutat az is, hogy a Magyar Sokszorosító Műipar R.-T. az év tavaszán alaptőkéjét 300.000 koronára emelte föl. Ez a tőkeemelés nagyobb üzem létesítése és két új, eddig még Magyarországon nem gyakorolt sokszorosítási eljárások meghonosítása végett történt. A meghonosítandó művészi sokszorosítások: a Heliogravür és a színeknek fényképezésen alapuló fénynyomatás vagy heliogravür által való visszadása, műtárgyak, olaj-, vízfestmények és természet után. Ez iparág támogatását — természetesen — már a kormány is kilátásba helyezte. Tekintve azt, hogy a vállalat eddig is jelét adta versenyképességének, remélhető, hogy ez újabb terjeszkedése is sikerrel fog járni.

A szőlősgazdák közgyűlése. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete folyó hónap 21-én (szombaton) délelőtt 11 órakor tartja ezidei rendes közgyűlést Budafokon. Az egyesület igazgatóságán a MÁV. vonalaira érvényes kedvezményes jegyváltásra jogosító igazolványokat már beszerezte. Aki ezen igazolványokra igényt formál, ezt legkésőbb 15-ig jelentse be az igazgatóságnak (Budapest, IX., Üllői-ut 25.), mely 30 fillér beiktatása ellenében az igazolványokat kintalja. A közgyűlésen Rácz Sándor központi szőlészeti és borászati főfelügyelő, a miniszteri tanfolyam igazgatója előadást tart a csementheredokról.

Katonai lóvásárlás Kunhegyesen. A czeplédi cs. és kir. lóvásárló-bizottság hároméves csikók vásárlása ezélejtől — mint értesülünk — június 12-én a Kunhegyesen tartandó országos lóvásárt meglátogatja.

A „Generali“ április havi forgalma. Az Assurancioni Generali életbiztosítási osztályánál 1910. évi április hónap 1785 ajánlat 14,844,678 korona 01 fillér biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 1468 kötvény 22,226,161 korona 89 fillér biztosítási összegre állított ki. F. évi január 1-je óta 7504 ajánlat 62,339,127 korona 71 fillér biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 6512 kötvény 54,329,406 korona 92 fillér biztosítási összegre állított ki. Az 1910. január elseje óta bejelentett károk összege 3,286,701 korona 77 fillérre rug. Az életbiztosítási osztály kimutatott állománya 1909. december hó 31-én 139,471 kötvény után 1,034,103,236 korona 09 fillér tőkét és 1,953,478 korona 64 fillér járadékot tett ki, amire készpénzben 304,144,877 korona 43 fillér van tartalékba helyezve. Az 1909. évben az életbiztosítási osztály által eszközölt kifizetések 22,531,982 korona 22 fillér tettek ki s az összes ágazatoknál a társulat alapítása óta (1831.) az évenkénti kimutatások szerint fizetett károk 977,344,967 korona 32 fillér tesznek ki. A biztosítás minden pótjól nélkül érvényben marad a teljes összeg erejéig, ha a biztosított népfelkelési kötelezettségéről fogva hivatott be. A betűreleslopás elleni biztosítási osztályánál ugyancsak hónapban 214 káreset jelentett be 56,890 korona összeggel. f. évi január 1-je óta 511 káreset 190,950 korona összeggel került bejelentésre.

A losonezi gyapjűvásár. A ma megtartott losonezi vásárra behozatott körülbelül 1000 zsák gyapju, melynek mosatása és szárazsága az esős és hűvös idő következtében többnyire nem volt kielégítő. Altalában tavalyi árakat fizettek, helyenként valamivel többet is. Parasztyapju 170—190 K, uradalmi tétel 210 K-ig keltek el 56 kg-kint.

Fizetési képtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetési képtelenségeket közli: Schwartz Jarosláv kereskedő, Daruvár; — Mayerhofer Mina kereskedő, Kopicinca.

Pesta Parádón. Héves vármegyében fekvő Parádfürdőn a fürdőidény tartamára rendszeresített posta-, távirat-, távbeszélőhivatal működését f. évi május hó 15-én ismét megkezdte.

TŐZSDÉK

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonafőzsde.

Budapest, május 10.

A készáruipiaczon lanyha volt ma az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodóak voltak és a tegnapiaknál roszzabb árakat ígértek. Mivel ezzel szemben az eladók nem nagy engedékenységet mutattak, csak könyegtelen forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mindössze alig 5000 q buza kelt el a tegnapiaknál 10—15 fillérrel olcsóbb árakon. A legdrágább eladási ár 12.50 korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 11.90 korona 76 kilós pestvidéki buzáért. Egyéb gabonafajták közül a tengeri 5 fillérrel olcsóbb, a többi változatlan. Forgalomba került: 700 q rozs 8.32.50—8.40 koronás árakon és 400 q zab 7.10—7.22.50 koronás árakon. A határidőpiaczon a megnyitás alacsonyabb amerikai jegyzésekre, de főképen a végre beköszöntött melegebb időre roppant lanyhán és a tegnapi zárlatnál lényegesen alacsonyabb jegyzésekkel indult meg. Közvetben rendkívül nagy és lázas izgatottság uralkodott, a kulissz özönével kínálta a kötéseket, mi által az alacsony kezdő kurzusokat még jobban leszorította; később azonban lecsillapodtak a kedélyek, mi mellett a kínálat sürgős jellege nem csak hogy egészen megszünt, hanem lassan véleményes vásárlások is napirendre kerültek, amelyek aztán egy kis árfolyást idéztek elő. Mindez az első félórán ment végbe, ezentul pedig meglehetősen nyugodt hangulat mellett mérsékeltén indultak az árfolyamok. A májusi ügyletekre ma — keddi nap lévén, nem volt felmondás. Az októberi buza ma 10 fillérrel a tegnapi zárlaton alul, 10.33 koronán indult, nyomban 10.25-ig tovább csökkent, aztán 10.36-ig feljavult és zárlatkor 10.33 koronán maradt. A májusi buza 16 fillérrel a tegnapi zárlaton alul, 11.55 koronán indulva, 11.76-ig emelkedett és zárlatkor 11.75 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza tíz fillérrel, az októberi rozs négy fillérrel, az októberi zab két fillérrel, a májusi tengeri három fillérrel, a júliusi tengeri négy fillérrel gyöngült, a májusi buza ellenben négy fillérrel javult.

A készáruipiaczon jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	24.45—23.35
"	76	—	80	25.50—25.30
"	77	24.25—24.55	81	—
"	78	24.45—25.25	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	24.35—24.45
"	76	22.75—25.65	80	24.35—24.25
"	77	24.50—24.55	81	—
"	78	24.75—24.25	82	—
Pestvidéki	75	—	79	24.95—25.—
"	76	—	80	25.55—25.45
"	77	24.50—24.55	81	—
"	78	24.65—24.60	82	—
Bánsági	75	—	79	24.95—25.—
"	76	—	80	—
"	77	24.35—24.20	81	—
"	78	24.65—24.80	82	—
Bácskai	75	—	79	24.55—24.60
"	76	24.35—24.20	80	—
"	77	24.20—23.55	81	—
"	78	23.40—24.65	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	17.10—17.75
" közepminőségű új	—	—	—	17.20—16.60
Arpa takarmány I-rendű új	—	—	—	12.60—13.—
" II-rendű új	—	—	—	12.30—12.50
Zab I-rendű új	—	—	—	14.60—15.—
" II-rendű új	—	—	—	14.10—14.50
Tengeri belföldi új	—	—	—	11.50—12.—
Korpa	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—

A készáruipiaczon elkel:

Buza, Tiszavidéki: 100 q 79 k 25.— K, 200 q 78.5 k 24.85 K, 500 q 78 k 24.75 K, 500 q 77 k 24 K felső, 500 q 79 k 24.90 K.

Pestvidéki: 150 k 76 k 23.80 K.

Rozs: 500 q 16.65 K kpf par, 200 q 16.80 K kpf. par.

Zab: 100 q 14.45 K kpf, 100 q 14.30 K kpf, 200 q 14.20 K kpf.

Az árak 100 kilogrammonként, koronaértékben értendők.

A határidőpiaczon köttetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1910-re:

Buza májusra	11.55—11.54—11.76—11.75—
Buza októberre	10.33—10.25—10.36—10.33—
Rozs októberre	8.09—8.14—
Tengeri májusra	5.69—5.72—5.65—5.70—5.69—
Tengeri júliusra	5.78—
Zab októberre	6.43—6.45—6.42—6.46—

1 óra 30 perctől zárulna:

Buza májusra	11.75—11.76
Buza októberre	10.33—10.34
Rozs októberre	8.14—8.15
Tengeri májusra	5.68—5.69
Tengeri júliusra	5.78—5.79
Zab októberre	6.47—6.48
Repezo augusztusra	12.95—13.05

Budapesti gabonaforgalom.

1910. május 8-tól 1910. május 9-ig.

Érkezett Elszállított

métermázsza

Buza	3291	22804
Rozs	1809	—
Arpa	1636	—
Zab	3470	2000
Tengeri	55094	7698
Liszt	404	16482
Korpa	200	1662

Értéktőzsde.

Az előtőzsde a tegnapi ellanygulás hatása alatt állván, az üzlet nehezen indult és midőn a bécsi jelentések a külföldi tőzsdék nyugodt, de tartózkodó irányzatáról adtak hírt, a forgalom határozotlan gyengülő irányzatba terelődött. Az Osztrák Hitel eleinte még tartotta magát 666.50-en, de a Magyar Hitel bécsi realizálások folytán árfolyamából 1 koronára 25 fillért veszítve 323 koronára süllyedt. Ugyancsak bécsi realizálások folytán elvesztette szilárdosságát az Osztrák Magyar Államvasut is, mely 752.75-ig esett. A minap még olyan szilárdul álló Jelzáloghitel részvény sem tudott az általános elgyengülésnek ellentállni és lekerült 482 koronára. A viszonyokhoz képest eléggé jól tartotta magát az Agrár Bank részvény 492 koronán. A két villamosvasut részvény egyenként vesztettek 2—2 koronát, Csodálatosképpen csak a Kereskedelmi Részvénytársaság papírján, mely épp a tegnapi rohamos és jelentékeny áresése folytán aggodalomra adott okot, nem fogott a lanyha irányzat. Sőt ellenkezőleg, az első kínálatnál azonnal vevőre talált és azontul folyton emelkedett. A déli tőzsdén a Kereskedelmi részvényben már 740.50 koronára kezdődött az üzlet és innen egyfolytában emelkedett 746 Korona 50 fillérig. A többi értékek közül csak a Magyar Hitel javult 823 korona 75 fillérig, az Osztrák Magyar Államvasut 753 korona 50 fillérig. A Városi Villamos Vasut elhanyagolt 392 koronáig, a Közüji 721 koronára 50 fillérig, a Jelzáloghitel 451 korona 50 fillérig, a Leszámitoló Bank 534 koronáig. A déli tőzsde vége felé a Kereskedelmi részvény még visszaadott 2 koronát és megállott 744 1/2 fél koronán. A Drasch^o részvény a tegnapiak után ma siralmas szerepet játszott, amennyiben a szilárd 835 koronás árfolyamról lekerült 610 koronára. Ugyancsak vége felé a déli

Földbirtokosok

4%—4½%

alapon kaphatnak tőkeamat törlesztéses kölcsönt, a birtok-érték 65—75%-a erejéig. Régi és bármily bonyolódott tartozások konvertáltak. — Telekkönyv-kataszter küldendő. Teljesen díjtalan értesítés 48 óra alatt.

Tisztviselő- és Jelzálog-Kölcsön Részvénytársaság, Budapest, Erzsébet-körút 22. szám

üzletnek feladta szilárdítását az Osztrák Hitel is, árfolyamából 1 és fél koronát engedve és 665 koronán záródott. Az utóézsde szinte üzletellenül folyt le. Uralkodó maradt itt is a lanyha irányzat. Az Osztrák Hitel 664.75-re gyöngült. Volt még néhány kötés Magyar Hitelben és Kereskedelmi részvényben is a déli tőzsde záró árfolyamán.

Az előézsde forgalomba került: Osztrák hitel 667-666, Magyar hitel 823.75-825.25-823.75, Államvasut 754-753.50, Leszámitolóbank 483.25-482.25, Rimamurányi 674.25-674.50-674.25, Városi villamosvasut 392.50-394-390.70-292, Közuti v. 720.50-722.25-721.75 K.

A déli tőzsdén forgalomba került: Osztrák hitel 665.75-665.25, Magyar hitel 824-823.50, Államvasut 754-753.50, Jelzálogbank 482-481.50, Közuti 722-721.50, Városi villamosvasut 392.25-391.75 K.

Utóézsde délután 4 órakor: Osztrák hitel 665, Magyar hitel 823.50, Államvasut 753.50, Jelzálog 484.25, Leszámitoló 553.50 Rimamurányi 673.50, Városi 391.50.

Bécsi gabonatőzsde.

Bécs, május 10. (Saját tudósítónktól.) Tegnap a budapesti terménytőzsde áremelkedéseire sem reagált az itteni piac, épp úgy hatástalan volt a mai lanyhulás is, az irányzat nyugodt maradt és a forgalom egészen jelentéktelen, mert az időjárás nem felel meg a piac várakozásának. Csak éppen tengeri lett 5 fillérrel gyöngébb.

Jegyzetelt búza: tiszavidéki 13-13.30, bánsegi 12.50-13, mosoni és györi 12-12.40, tótfelvidéki 12-12.40, déli vasuti 12-12.40, marchfeldi 11.60-11.90, romániai 12.66-13, orosz 12.55-13.10.

Rozs: tótfelvidéki 8.90-9.05, déli vasuti 8.70-8.95, különféle magyar 8.70-8.95, osztrák 8.60-9.10.

Árpa: morvaországi 7.75-8.45, marchfeldi 7.30-7.45, bécsi 7.30-7.60, csepeli 6.70-7, tótfelvidéki 6.40-8, györi 6.50-6.90, déli vasuti 6.80-8, maláta 6.50-6.75, takarmány 6-8.40.

Magyar tengeri 6.05-6.30, Cinquantin 8.20-8.70, Magyar szab 7.40-8, válogatott 8-8.35, osztrák 7.40-7.65.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, május 10. Szilárd alapirányzattal és nyugodt forgalommal nyílt meg az előézsde, az árfolyamok meglehetősen taktottak, Államvasuti részvények egyidőre gyöngültek, később azonban helyi vásárlásokra megszilárdultak. Korlátok között nyugodt volt a forgalom s nagyrészt a tegnapi árfolyamok maradtak érvényben, csak általános osztrák építkezési társaság értékei hanyatlottak nyreményvásárlások miatt, 3 százalékos déli vasut el-

sőbbések ellenben javultak. A déli tőzsde megnyitásokor a forgalom nyugodt, az árfolyamok alig változtak. Később déli vasuti részvények berlini arbitrage vásárlásokra javultak, egyebekben a piac nyugodt maradt. Berlin általában szilárdabb irányzatot jelentett.

Tizenegy órakor: Osztrák hitel 666, Magyar hitel 825, Anglo 315, Államvasut 754.50, Déli vasut 117.75, Alpesi 117.75, Alpesi 721, Skoda 393, Török sorsjegy 260.75, Általános építkezési társaság 274, 3 százalékos déli vasuti elsőbbség 374 K.

Egy óra 30 perczkor Osztrák hitel 665.50, Magyar hitel 825, Anglo 314.75, Bankverein 540.50, Laenderbank 498.75, Union 603, Magyar jelzálogbank 480.50, Államvasut 753.25, Déli vasut 120.75, Buschtiehradi B. 994, Dunagőzhajózás 1121, Alpesi 719.25, Rimamurányi 674, Orosz járadék 103.25, Török sorsjegy 260, Skoda 391, Dohányrészvények 409.50 K.

Bécs, május 10. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos aranyjárdék 113.80, Tiszal és szegedi kölcsön-sorsjegy 157.85, Magyar hitelbank részvény 822.75, Magyar leszámitoló és váltó részvény 554.-, Rimamurányi 672.25, Magyar cukoripar -.-, Adria hajózási részvénytársaság 458.-, Magyar koronajárdék 92.35, 4 százalékos magyar földterem. kötvény 93.25, Magy. nyereim-kölcs. sorsjegy 226.-, Kassa-Oderbergi Vasutrszév. -.-, Magyar jelzálogbank 480.-, Magy. kereskedelmi bank -.-. Az irányzat osendes.

Bécs, május 10. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papírjárdék 94.30, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 116.00, 1860-as sorsjegy 171.75, Osztrák hitel-sorsjegy -.-, Angol-osztrák bankrészvény 314.50, Bécsi Bankverein 540.25, Osztrák magyar bank 1781, Déli vasut 119.75, Dunagőzhajózási társ. 1127.-, Dohányrészv. 486.-, Cs. k. arany (vert) 11.88, Német bankv. 117.56, Osztr. Lloyd 578.-, 4.2 szaz ezüst jár. 94.25-93.15, Osztr. koronajárdék 94.25, 1864-es sorsj. 393.-, Osztrák hitelintézeti részvény 664.50, Union-Bank 601.50, Osztrák Landerbank 497.-, Osztrák-magyar államvasut 752.40, Elbvölgyi vasut -.-, Alpesi részvény 718.75, 20 frankos 19.10, Londoni váltóár 240.87, Lipótkohó -.-, Török sorsjegy 258.50.

A KÜLFÖLDINÉL 50%^{ig} OLCSÓBB ÉS JOBB! SZEKELY-SELTERS TERMÉSZETES GYÓGYÁSVANVIZ AZ EMESZTÉST ELŐSEGÍTI, AZ ÉTVÁGYAT FOKOZZA. MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI ÉS KIVITELI RT. BUDAPEST - TELEFON 162-84.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, május 10. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlatkor jegyzeteltük: 4.2 százalékos papírjárdék -.-, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 99.50, osztrák hitelrészvény 209.-, Déli vasut 20.10, orosz bankjegyek 216.35, 4 százalékos új orosz kölcsön 90.70, Disconto, Commandit 188.50, Dinamittruzst 188.60, Harpeni 196.80, Unifikált török járadék 94.50, 4.2 százalékos ezüst jár.

94.30, 4 százalékos magyar aranyjárdék 95.50, Magyar koronajárdék 92.60, Osztrák-magyar államvasut 161.20, Bécsi váltóár 849.75, Olasz járadék -.-, Ált. villamos-sági Edison 289.90, Gelsenkircheni 206.-, Laurakohó 171.70.

Frankfurt, május 10. Zárlat. 4.2 szaz.-os papírjárdék -.-, 4 szaz.-os osztr. ar.-jár. 99.50, Magy. ar.-jár. 95.70, Osztr. hitelint. részv. 209.-, Osztrák-magyar államvasut 161.50, Északnyugati vasut -.-, Buschtiehradi vasut -.-, Londoni váltóár 204.60, Bécsi Bankverein 139.40, Villamos részvény -.-, 3 százalékos magyar aranykölcsön 79.-, 4.2 százalékos ezüstjárdék 98.10, Osztrák koronajárdék 94.-, Magyar koronajárdék 92.55, Osztrák-magyar bank 127.50, Déli vasut részvény 20.80, Elbvölgyi vasut -.-, Bécsi váltóár 849.75, Párisi váltóár 811.33, Union bankrészv. 140.80, Alpesi részv. -.-.

Hamburg, május 10. (Zárlat). 4.2 százalékos ezüstjárdék 97.9, 1860. sorsjegy 174.-, Déli vasut 20.90, 4 százalékos aranyjárdék 99.25, Osztrák hitelrészvény 208.65, Osztrák-magyar államvasut 161.25, Olasz járadék 104.40, 4 százalékos Magyar aranyjárdék 95.60.

London, május 10. Angol consol 811/16.

Páris, május 10. (Zárlat). 3 százalékos francia járadék 98.90, Osztr. aranyjárdék 99.75, Magyar aranyjárdék 99.-, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 506.-, 3/4 százalékos Olasz járadék 104.90, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 291.-, 5 százalékos marokkói járadék 525.-, 4 százalékos 1890. román kölcs. 96.80, 4 százalékos amort. román jár. 1905. 92.45, 5 százalékos orosz járadék 104.20, 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 100.85, 4 százalékos spanyol jár. 96.30, 4 százalékos unifikált török jár. 94.50, Török sorsjegy 228.75, Török dohányrészvény 427.-, Osztrák földhitelintézet 1257, Osztr. Landerbank 580.-, Magyar jelzálogbank 509.-, Banque de Paris 1837, Banque Ottomane 727.-, Osztrák-magyar államvasut 810.-, Déli vasut -.-, Meridionalvasut 695.-, Hartman gépgyár 590.-, Rio Tinto 18.42, Sucrerie d'Egypte 71.-, Tula 364, Uríkányi község 197, Chartered 46.75, De Beers 458.50, East Rand 135.-, Jagersfontein 226.-, Trans. Land Comp. 80.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.87, Váltó német piacokra (rövid) 123.18, Váltó Bécsre (rövid) 104.75, Váltó Belgiumra (rövid) 11/16, Oszl arany-váltó rövid 5/8, Váltó Svájcra (rövid) 1/8, Csekk Londonra 252.55, Magánkamatiál 21/4.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szurómarhavásár.

Május 10. Felhajtott 1910 drb. 66 borjú (közta-5 rugott.) Árjegyzések ezen tudósítás zárlatig: Elsőrendű élő borjúkért 94-104 fillérig, kivételesen 106-114 fillér, középmínőségű élő borjúkért 84-92 fillérig, rugott borjúkért 48-56 fillérig kilogrammonként (levonás nélkül.) Az irányzat lanyhább volt, az árak 4-6 fillérrel kgrkint csökkentek.

Felolós szerkesztő:

FURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARVÁND.

Table with multiple columns: BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE, Mai záró árfolyam, Pénz, Aru, Záloglevelek, elsőbbségek, Gőzmalomok, Iparvállalatok, Sorsjegyek, Pénznekem és váltók. Lists various financial instruments and their market values.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap is az ország nyugat-északnyugati felén fordult elő kisebb-nagyobb eső, melynek mennyisége a tengerparton meghaladta a 40 mm-t, míg egyebütt (Zágráb kivételével: 12 mm.) a 10 mm-en alul maradt. Keleten az idő jobbra derült volt. A hőmérséklet lényegtelenül változott, a nyugati részeken kissé még tovább süllyedt, míg az ország tulnyomó részén némileg emelkedett és ma reggel már nyugaton is hőemelkedés mutatkozik; a maximum délkeleten általánosan elérte a 25 fok C.-t és Marosvásárhelyen 26 fok C. volt, a minimum pedig Tátrafüreden 2 fok C.

Prognózis a következő huszonegy órára:

Zivataros esők várhatók, lényegtelen hőváltozással.

(Sürgöny-progn.: Sok helyütt csapadék, zivatarok, enyhe.)

Állomás	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és erője	Felhőzet	Csapadék mm.		Hőmérő-érték		
					max.	min.	max.	min.	
Budapest	75.5	14.1	S	4	2	1	17	10	10
Békéscsaba	56.6	9.5	S	4	0	6	11	8	8
Békéshely	56.8	11.0	SW	2	8	2	10	9	9
Bécs	56.8	14.4	N	2	2	1	15	11	11
Zágráb	56.6	10.6	NW	4	4	12	12	9	9
Érd	54.8	9.8	SE	4	0	41	17	9	9
Szeged	55.3	19.7	SE	1	0	3	23	12	12
Temesvár	57.8	15.0	S	0	0	0	24	12	12
Nagyvárad	58.0	16.8	S	0	0	0	25	6	6
Kolozsvár	60.9	12.7	S	0	0	0	25	9	9
Nagyenyed	60.2	12.8	SSE	4	0	0	25	9	9
Szatmár	—	16.6	NE	4	0	1	23	10	10
Eger	—	16.8	E	3	2	9	15	6	6
Arvafő	—	8.6	N	4	2	9	10	4	4
Selmeczbánya	—	10.0	N	2	8	9	12	6	6
Komárom	—	17.0	E	2	8	9	15	5	5
Mátyásföld	—	12.5	S	4	3	3	13	9	9
Sopron	—	9.2	S	4	4	1	12	8	8
Békés	—	14.6	S	4	4	1	21	17	17
Cikven	—	10.8	S	4	4	1	46	14	14
Debrecen	—	15.9	S	4	1	—	20	9	9
Kecskemét	—	15.9	S	4	1	—	23	12	12
Győr	—	16.0	S	4	0	2	21	3	3
Árva	—	17.6	S	4	0	2	23	12	12
Zombolya	—	16.8	S	2	0	—	24	10	10
Ypsó	—	19.6	S	2	1	—	25	18	18
Órta	—	12.8	S	1	0	—	24	8	8

**Palma-sarok kitünő
Ezt viselje minden nő!**

Kivonat a hivatalos lapból.

— Május 10. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Buzáth Jenő máramaroszigeti járásbírói joggyakorlatot a máramaroszigeti törvényszékhez jegyzővé, dr. Tóth János budapesti törvényszéki, Balog István budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéki és dr. Soóky József budapesti büntetőtörvényszéki joggyakorlatokat dr. Vaisz-féle alapítványi joggyakorlatokká, Hernády László debreczeni ítéletbírói iradatiztetet a tiszalöki járásbíróshoz telekkönyvvezetővé;

a pénzügyminiszter dr. Sterbinszky Ottó nyíregyházi pénzügyi fogalmazó-gyakorlatot pénzügyi fogalmazóvá végleges minőségben a nagybecskereki pénzügyigazgatósághoz és Rangoni Károly egri pénzügyi díjnok végzett joghallgatót pénzügyi fogalmazó-gyakorlatokká, ifj. Eötvös József miskolci díjtalan pénzügyi sz. gyakorlatot eddigi állomáshelyén való meghagyással ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakorlatokká, Katona Sándor miskolci lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakorlatokká, Szabó Jenő dési lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakorlatokká;

a vallás- és közoktatásügyi miniszter Sovlyánszky Tivadar okleveles tanítót a mocsori községi elemi iskolához rendes tanítót nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Majoros Ferenc makói és Bálint János tatársói állami elemi iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte, Kőszegi Márton kunagotai állami elemi iskolai tanítót a mezőkövesházi, Lippenszky Árpád mezőkövesházi állami elemi iskolai tanítót a nagytapolcsányi és Kelemen Ferenc nagytapolcsányi állami elemi iskolai tanítót a kunagotai állami elemi iskolához eddigi minőségükben;

az igazságügyminiszter Nagy Dániel máramaroszigeti és Ladányi Aladár felsővisi járásbírói iratokat kölcsönösen; Böröcz József aszódi javítóintézeti szaktanárt a kassai javítóintézethez helyezte át.

Pályázatok. Baranya vármegye törvényhatóságánál utbiztosi állásra június 10-ig, a tótsóvári kincstári erdőhivatal kerületében egy I. osztályú erdőaltiszti (főerdőri), két II. osztályú erdőaltiszti (erdőőri), két I. osztályú erdőlegényi, két II. osztályú erdőlegényi állásra június 5-ig, Udvarhelymegyénél utmesteri állásra június 16-ig, Szabadkán postai ügynöki állásra május 26-ig, Zenta városánál városi orvosi állásra jú-

nus 7-ig, a soproni pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétségnevelő pénzügyi számtisztai állásra két hét alatt, az esztergomi járásbírósnál állandó német tolmácsi állásra két hét alatt, a máramaroszigeti kincstári ügyvezetésnél III. osztályú hivatalsszolgái állásra június 11-ig, a báni járásbírósnál telekkönyvi átalakító díjnyi állásra két hét alatt, a kolozsvári javítóintézetnél kömüves munkavezető-felügyelői állásra két hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

VIZÁLLÁS.

Ttn	máj. 9.		máj. 10.		Tíza	máj. 9.		máj. 10.	
	2.45	1.88	2.45	1.88		0.70	0.62	0.70	0.62
Ónoda	Schärding	3.97	3.94	Tisza	M. Szilves	0.78	0.75		
—	Passau	1.63	0.80	—	Telekháza	2.85	1.75		
—	Linz	2.—	1.15	—	V-Namény	3.75	2.61		
—	Bécs	3.85	3.02	—	Tokaj	3.82	2.52		
—	Pozsony	5.20	3.18	—	Tiszafüred	4.06	2.58		
—	Komárom	5.20	3.87	—	Szolnok	4.35	2.45		
—	Budapest	4.79	3.88	—	Csongrád	4.82	2.82		
—	Páka	5.25	5.40	—	Szeged	4.15	2.94		
—	Mohács	4.96	4.61	—	T-Becse	5.03	4.80		
—	Gombos	5.10	4.35	—	Titel	0.80	0.81		
—	Ujvidék	4.62	4.28	—	Ónodva	Hóór	0.84	0.70	
—	Pancsova	2.88	0.91	—	Tapoly	Barfa	2.40	1.32	
—	Orsova	1.85	0.76	—	Ódorog	Ladány	1.95	1.75	
—	Morvafalu	1.28	0.49	—	Saló	Zsolozsa	0.78	0.82	
—	Zsolna	1.36	0.78	—	Hernád	H-Némethi	0.53	0.58	
—	Trencsén	0.22	0.16	—	Perettyó	Margitta	1.21	0.44	
—	Eszter	0.20	0.30	—	B-Ujfalu	—	—	—	
—	Szt-Gotthárd	1.10	1.23	—	Körös	Csucsá	0.58	0.54	
—	Sárvár	0.20	0.30	—	N-Várad	0.37	0.32		
—	Győr	4.84	3.39	—	Belyényes	0.71	0.91		
—	Várasd	1.72	1.80	—	Tenke	0.8	0.—		
—	Zékány	0.—	0.27	—	Gurabony	0.9	2.14		
—	Baros	1.16	1.84	—	Borosjenő	1.14	0.92		
—	Eszék	0.22	0.28	—	Hékes	6.18	2.86		
—	M-Szardab	3.54	2.96	—	Gyoma	6.66	3.54		
—	Zaeráb	3.88	5.40	—	Gy-Fehérvár	1.02	0.60		
—	Sziszek	0.60	0.82	—	Branyoska	1.62	1.18		
—	Mitrovicza	1.80	1.82	—	Sohorsán	0.45	0.—		
—	Deés	1.11	1.11	—	Arad	1.94	0.66		
—	Szatmár	0.22	0.80	—	Makó	1.20	1.50		
—	Kraszna N-Majtény	0.45	0.40	—	K-Kostály	1.08	1.42		
—	Latorczamunkács	0.22	0.80	—	Kiszető	1.08	1.32		
—	Latoroz Homonna	0.45	0.40	—	Temesvár	1.68	0.08		
—	Uro	0.—	0.28	—	Becserek	1.28	0.92		

„EGYETÉRTÉS”

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MATTYÁS.

Ha gyermekét

egészségben, vidáman és szellemileg frissen akarja látni, adjon neki dr. Hommel-féle Haematogent! Óvást a Dr. Hommel nevet hangsúlyozni kell!

A KIS MISS

— Regény két kötetben. —

IRTA: B. M. CROKER.

79

Ella elpirult a fekete tálcza és a szegényes teríték miatt s hebegve így válaszolt: — Szabad egy csészével önt is megkínálnom?

— Oh igen, gyermekem, — felelte az öreg hölgy váratlanul — de sem tejet sem csokrot nem kérek csak néhány csepp citromot.

— Attól tartok, hogy nincs itthon citromunk, — felelte Ella s cseppet.

— Az nem baj, akkor tehát csak egy „au naturel” fogom inni.

— Köszönöm, én nem kérek — szólta mrs. Beauville, Ella egy kérdő pillantására, — én csak forró vizet iszom. Tulajdonképen maga a kis anya itt?

— Igen, — felelte Ella s felkelt és átnyújtotta a hercegnőnek a teát, de nem merte az esetlenül szelt vajjas-kenyérrel megkínálni. — Én adom ki az utasítást, mit vásároljunk s én fizetem a heti számlákat.

— Ugy látszik, a tüvel is jól tud bánni, — szólta most a hercegnő. — Szabad látnom, hogyan javítja a harisnyákat? — s szemüvegét feltéve, tovább folytatta, — ejnye, igazán nagyon szépen és jól csinálja. Magad ez a szép harisnya?

— Nem, — felelte Ella, — Rosabelé, a bálna kell neki — s eközben újra átvette a munkát.

— Bál? Aha, ugyebár a Brattonék fogadóestjét gondolja, — szólta mrs. Beauville — Azt mondják, hogy rendkívül fényes, nagyszerű bál lesz. Ön is eljön, kedves gyermekem?

— Nem, — felelte Ella kissé borús mo-

lyal, — de meg vagyok hiva, — és egy nyomtatott kártyát mutatott, mely Tormira grófné és a két miss Movbraynak szült. — Sajnos, még nem szabad társaságba járnom, pedig olyan végtelenül szeretek táncolni.

— Hát ha rá tudnók beszélni a nővéreit? — vélte a hercegnő. — Ugy hallottam, hogy nagyon nagy ünnepség lesz... igazán nem szabadna elmulasztania... még évek múlva is fognak róla beszélni.

— Azt tudom, — felelte Ella sóhajtván. — Hiszen már most sem beszélnek egyébről; de még ha Augusztá el is akarja vinni — nincs ruhám, — felelte nevetve és elpirult. — A fehér ruhám, ami a Brovjohn-féle gyermekbálon rajtam volt, olyan rongyos, hogy nem lehet kijavítani többet.

— És nagyon szeretne oda elmenni? — Oh, nagyon, de nagyon; de inkább nem is gondolok rá, mert az még rosszabbá teszi a helyzetet.

— Ejnye, milyen meggondolt okos hölgyike! — kiáltotta a hercegnő. — Ugy látzik, hogy a dolgokat filozófikus szempontból nézi.

— Ah, sajnos, én nem vagyok olyan okos, mint ahogyan mutatok, — vallotta be egy szánalmat kéro gyermek pillantásával.

— Ah, ha magam helyett elküldhetném, — szólta az öreg hölgy, aki cseppet sem titkolta az érdeklődését, melyet a leány iránt érzett, — nagyon szeretem látni, ha az ifjúság jókedvű és mulat kedve szerint.

— Oh, kérem, ne gondolja, hogy én nem vagyok vidám, jókedvű, — szólta tiltakozólag Ella. — Szabad még egy csésze teával szolgálnom?

— Köszönöm, nem kérek. De tudja, mit szeretnék? Ha valamit játszana s zongorán. Nagyon szeretem a zenét és azt mondják általában, hogy jól játszik zongorán.

— Nagyon szívesen, ha kívánja, — felelte a fiatal leány, miközben felkelt s kérdő-

leg mrs. Beauvillere nézett. Felbátorítva annak pillantásától felnyitotta a zongorát s kérdezte:

— Mit játszszak? Grieget vagy Chopint?

— Valami magyar dolgot, — felelte a hercegnő, — s Ella minden előjáték nélkül belekezdett Brahms „magyar táncz”-ába. Pompásan játszott és érzéssel; erőteljesen és tüzesen hangzott fel a vad, panaszkdó muzsika a szobában. A hercegnő szorosán összeszorított ajakkal, kezét a botjára téve hallgatta a játékot.

— Nagyon szép, — szólta, mikor az utolsó akkord is elhangzott. — Most, kérem, játszszon még egy keringőt, egy német keringőt.

— De hercegnő, ezt igazán raffiniált kegyetlenségnek tartom, — figyelmeztette mrs. Beauville.

— Nem, nem, — szólta Ella a zongora mellől, ne gondoljanak reám. Keringőt éppen olyan szívesen játszom, mint ahogy tánczoklom. A multkor Brovjohnéknál is játszottam, azalatt míg a zenészek vacsoráltak. — És pompás megértéssel és technikával eljátszotta a „Denevér” keringőjét. Miután elhangzott az utolsó hang, mrs. Beauville felkelt s így szólta:

— Köszönöm, Ella, igazán nagy élvezetet szerzett nekem, de sajnos mennem kell, miután a lovakat nem lehet tovább várakoztatni.

— Mégis csak jobb akkor egy autó, — jegyezte meg a hercegnő, az legalább nem hiúsítja meg magát.

— De a festmények! — szólta Ella buzgón. — Hiszen meg sem nézték a képeket! Milyen ostoba voltam, hogy nem gondoltam előbb reá! Nézze csak — s gyorsan felkapott egy lámpát — ez itt a kandalló felett egy Romney — Movbray Druzilla a gyermekével. Azt hiszem, a dédnagyanyánk volt.

(Folgt. köv.)

SZÍNHÁZAK.

Szerda, 1910. május 11-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Az idegesek.

Vigjáték 3 felvonásban. Irtá; Victorien Sardou.

Személyek:

Bergier	Horváth
Tufner	Gabányi
Marceau	Gá
Tiburce	Gabányi
Caesar	Derső
Lajos	Rajnai
Jegyző	Barthos
Tuffiorné	Nagy Ipolya

Kezdeté 1/8 órákor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Luxemburg grófja.

Operett 3 felvonásban. Irtá; Lehár Ferenc.

Személyek:

Luxemburg grófja	Asszonyi
Fazil herceg	Hatkai
Suzsa grófné	Erdel B.
Brissard Armand	Kovács
Vermont Juliette	Sós M.
Didier Angéla	Petrás
Mencsikoff Szegej	Sárosi
Pavlovics Pavel	Tóth
Pelegrin	Krasznai
Managere	Ligeti
Barón	Sári R.
Saville	Palotay
Boullanger	Balazs
Marhan	Egri
Sidonie	Csáti
Aurelie	Csiszerné
Coralie	Sólyomné

Kezdeté 8 órákor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Sámson és Delila

Dalmű 3 felvonásban 4 képben Zenejétszerzette Saint-Saëns Kamil. Szövegét írta Lemaire Ferdinánd Fordította Radó Antal.

Személyek:

Delila	Fodor A.
Sámson	Anthes
Dagon	Takács
Abimelek	Ney B.
Oreg zsidó	Szendről
A hirnők	Kertész

Kezdeté 1/8 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

(BUDAI SZINKOR)

Hoffmann meséi.

Operette 4 szakaszban Irtá; Jules Barbier. Zenejét szerz: Offenbach J. Fordította Várady A.

Személyek:

Hoffmann	Bejczy
Miklos	Albert
Olympia	Póthy F.
Giulietta	Bejcz né
Antonia	Maleczai B.
Coppolius	Mátray F.
Krespel	Csolnassósy
Miracles	Mátrai
Andres	Virágh

Kezdeté 1/8 órákor.

A n. v. és köz. miniszter elismerő leiratával kitüntetve.

Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső

FOGORVOSI INTÉZETE

Áthelyezve: Károly-körút 3. sz. alá.

Féjfájás, foggyógyítás, Szájpadlás nélküli műfogak, Tartós fogtömések, aranyhidak, koronák, Foghúzó (altatásban is.) Jól használható fogszűrők elkészítése és behelyezése

Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

Tátra Mulató

Király-utca 77. sz. Telefon: 15-10.

EGÉSZEN ÚJ MŰSOR.

Minden szám itt Budapesten először.

La Gaerita et son celebre danseur. Willy Frank szalonhumorista. Ada Mirkaya orosz románcz-énekesnő. Lola Mai díszes. Rita D'Alve excentrikké. Steldi-duett, Henriette Dalmore operette diva. Janda Magda hangszerművész. Söhmed Berthold egész új műsorral. HALLEY-ÜSTÖKÖS eredeti bohózat Schmidtől. Kezdeté 8 órákor. Pénztár-nyitás 6 órákor.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5. (Főpostával szemben.)

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÚT 31. TELEFON 110-27.

Minden este 8 órákor

a bécsi „FLEDERMAUS“ színház és kabaré igazi tagjainak vendégszámát.

MELA MARS

Laszky A. Béla, Wenja Horace, Hermann Roché stb. stb.

Dalok, kabarészámok és ELEKTRA, Laszky A. Béla, operettje

MELA MARSSAL a címszerepben.

Azonkívül Ovaro Brothers, Th. Alva Stanhope, az élő akkumulátor, Baronesse de Leytnerre, az új magyar műsor és az összes legelső-rangu attrakciók.

Európában miért tartják mindenütt a

DIANA SZAPPANT

a szappanok királyának?

1. Mert a Diana-szappan minden tekintetben és minden családban megállja helyét.
2. Mert a Diana-szappan tartalmazza a legdrágább alkotórészeket: tiszta sűrű epét, mézet és legfinomabb lanolint.
3. Mert egy a francziák, mint az angolok által el van ismerve a Diana-szappan a legfinomabb és legbájosabb illatu toalette-szappannak.
4. Mert a Diana-szappant urak és hölgyek nemcsak elsőrendű bőrápoló szappannak ismerik, hanem el van ismerve, mint a legártatlanabb szépítő-toilette-szappan.
5. Mert minden gondos anya gyermekeit csak Diana-szappannal mosdítja és fürdeti, tudatában annak, hogy a Diana-szappan epét, mézet és lanolint tartalmaz nagy mennyiségben.
6. Mert csak a Diana-szappanról győződtek meg a hölgyek és urak, hogy az az arczról lemossa az összes pattanást és a nedves, izzadt bőrből származó mitesszert.
7. Mert csak a Diana-szappan óvja meg az urakat attól, hogy a carbunculus és furunculus ne képződjék egy-két lemosás által.
8. Mert a Diana-szappan és Diana-crém 8 nap alatt lemossa az összes tavaszi szeplőt az arczról és kézzől.

Tisztelt uram! Egész meséket beszélnek családomban az Ön Diana-crém és szappanjára csodás hatásáról a szeplők és pattanások lemosására. Kérek én is egy Diana-crém és két Diana-szappant. Ha nélem is úgy beválik, mint a többieké, úgy nagy reklámot csinálók Önnek. A küldeményt várom azonnal, utánvétellel. London, 1909. január 8. Üdvözlettel Charles Stemmóné.

Tisztelt gyógyszerész ur! Kérek egy Diana-crém és egy Diana-szappant, de csak abban az esetben, ha tavaszi szeplőmet elveszithetem tőle. Barátnőmnök arca és keze tele volt nagy sárgás szeplőkkel s tőle halottam, hogy a Diana-crém és szappantól múlt el. Utánvét mellett várom a szépitőszereket. Páris, 1909. január 22. Teljes tisztelttel Louise Riche.

Tisztelt gyógyszerész ur! Kérek sógorom és édes anyam részére három Diana-szappant és egy Diana fehér pudert. Állítólag jobb szappan és puder nem létezik a Dianánál. Legalább mindenki azt állítja, a ki használja. Berlin, 1908. december 10. Tisztelettel H. H. né, mérnök neje.

A Diana-puder teljesen ártalmatlan, az arczon gyönyörűen és egyenletesen tapad, szabad szemmel teljesen láthatatlan, nagyon kellemes és gyenge illattal bír, éppen ezért nemcsak hölgyek, hanem urak is használják.

Egy üvegtégely Diana-crém (nappali és éjjeli használatra) 1 kor. 50

Egy üvegtégely Diana-crém (csak éjjeli használatra) 1 kor. 50 fill.

Egy nagy darab Diana-szappan 1 kor. 50 fill.

Egy nagy doboz Diana-puder szarvasbőrrel együtt (fehér, rózsaszín vagy sárga színben) 1 kor. 50 fill.

Kapható egész Európában a gyógyszertárakban, drogeriákban és parfümeriákban. A ki nem tudja saját helyiségében beszerezni, az rendelje meg a központból:

Erényi Béla gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5. sz. (A legkisebb megrendelés is fordulópóttával utánvétellel eszközöltetik.)

MEGELŐZÖTT! MOSKOVITS ANATOMIAI CZIPÖGYÁRRT.

NAGYVÁRAD BUDAPEST RÁKÓCZI-UTCA

Royal Cabaret

Erzsébet-körút 31. szám.

Minden éjjel pont 12 órákor

Nagy kabaré előadás.

Loni Lackner, Selma Bressendorf, Irene Signy, Les 4 Infermales, Rosa Wittke, Else Vixon, Ella Sörensen, Jolanda, Ada Roon, Herka Albano stb. stb.

Belépődij éjjeli 1 óráig 1 korona.

Egy órától hajnalig czigányzene és táncmulatság

belépődij nélkül.

EGY ÖNKÉNTES NAPLÓJA.

Második ezer! Második ezer!

Ára füzve 3.- korona.

Olyan ez a könyv, mint egy tréfás tükrök, amelynek gyujtópontjában az „önkéntes ur“ áll. Katona ugyan, de azért még mindig civil, akit ez a kettős természet a legkacagatóbb epizódokba kerget belé.

Kapható

SINGER és WOLFNER könyvkereskedésében

Budapest, VI., Andrássy-ut 10. szám.

MODERN LAKÁSOK

bolthelyiségek és műhelyek.

A BUDAPESTI ÉPÍTŐ RÉSZV.-TÁRS.

Visegrádi-utca 11/A és 15. sz. és

Ügynök-utca 8. és 10. szám alatt

épülő házesoportjában augusztusra kiadók. Lift, hall, telefon, villamvilágítás, csempézett konyhák, minden modern kényelem.

Bővebbet a részvénytársaság irodájában

V., Bálvány-utca 22. sz.

Telefon: 153-99.

KORONA KENYÉR

Tiszta, izletes, olosó!

Barna, félbarna és fehér fajtákban kapható minden jobb fűszerüzletben és az alábbi GOLDMANN-féle tejcsarnokokban:

Széchenyi-utca 12	József-körút 63	Üllői-ut 63/a
Damjanich-utca 39	Molnar-utca 12	Ó-utca 42
Bank-utca 4	Csengery-utca 70	Thököly-ut 17
Oyoda-utca 43	Bizony-utca 43	Népszínház-utca 45
Szerencsen-utca 39	Akácfa-utca 10	Ferencz-körút 8
Üllői-ut 62	Tarász-körút 29	Kisfaludy-utca 9
Andrássy-ut	Klauzál-utca 3	Pestői-utca 2
Arany János-u. 16	Nagymező-utca 43	István-ut 23
Váci-körút 37	Bulyovszky-utca 30	Dobány-utca-66
Róki Szilárd-u. 18		Lipót-körút 6

SZÍNHÁZAK.

Szerda, 1910. május 11-én.

VIGSZÍNHÁZ.

Theodore és társa,

Bohozat 8 felv. Irták: Nancey és Armand. Ford: Salgó Ernő.

Személyek:
Chénérol Vendrey
Adrienne Varsányi L.
Fourette-Arcaze Fenyvesi
Theodore Gsörtes
Clodomir S. Kamóssy
Loulou Tapolcsay
Malvoisier Tihanyi
Pigasse Sarkadi
Bigornot Bárdi
La Panouse Abelovszky
Juliette, a felesége Győző
Truche Harsányi
Az igazgató Kazaliczky
Tüzoltó parancsnok Molnár A.
Léonie Kassay
Inas Kassay
Mabel Radó G.

Kezdeté 1/8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Csákó és kalap.

Vígjáték 4 felvonásban. Irták: Rössler és Roda-Roda. Fordította Heitai Jenő.

Személyek:
Vincenza nagyherrcég Z. Molnár
A frieslandi herceg Vándori
Lützenburg gróf Gore
A hadtestparancsnok Németh
Leuckfeld Sirmal
Az ezredesné Forrai R.
Minka, a leányok Nagy F.
Az őrnagy Réthel
Az őrnagyé Bera P.
Miskovics kapitány Kürti
Kenderesi Dörz
Rimanski Papp
Egredel főhadnagy Pártos
Jäger főhadnagy Sebestyén
Az ezredorvos Vágó
A zsejlós Pethő
Koruga Köröndi
Faulcsák Boross
A rendőrkapitány Papp
Fischendorf Papp
Gratignan grófné Dabi
Lili, a leánya Orley F.
Von Landlesenné Bathori G.
Körcsmárosné Mesáros G.
Hubai A.
Az öreg Ornstein Sáfányi
Waclawick Karádi

Kezdeté 8 órakor.

Fővárosi Városligeti Színház

Küry Klára felléptével.

Duda kisasszony.

Operett 3 felvonásban. Irták: Fritz Grünbaum és Heinz Reichert. Zenéjét szerette Nelson. Fordította: Faragó Jenő.

Személyek:
Duda kisasszony Küry Klára
Lady Sonnerset Mezey J.
John Jack Palásy
Mac Humbers Andorfy
Olympia Lang Etel
Jan Brown Szalai
Belladonna Veszprémi
Harry Mortons Fekete
Sir Francis Bihari R.
Lizzy Hatay A.
Carry Szegeci J.
Mabel Radó G.

Kezdeté 1/8 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Halley-üstökös.

Irták: Dr. Masány Ernő.

Kezdeté 1/8 órakor.

VARSZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

APOLLO-PROJEKTOGRÁF

Vépszínház-utca 1-3. Telefon 68-39.

Hírsz., az utolsó néptribun.
Parforce vadászat Franciaországban.
A Melakka-szigetek.
Mikor a zene szól.
A két vetélytársnő.
A lovag urak.
Utazás Siámon át.
A hűtlen férj.
Pünkösdi királyság.
Szent Péter esernyője.
Előadások hétköznapokon d. u. 5 órakor, vasár- és ünnepnapokon d. u. 3 órakor kezdődnek.

NYARALÓKNAK

kittűnő

pianinót

jutányos idény árban

kölcsönöz „MUSICA“

részvénytársaság zongora telep
Budapest, Teréz-körút 1. szám.

Telefonszám: 4-81.

Kiváló gyártmányú zongorák, pianinók, harmonikumok **kézpénzért, csekély havi részletfizetésre és kölcsön.** Szakszerű javítás, hangolás, modernizálás és becsérelés.

FORTUNA

zászlógyár

Budapest,

VI., Király-utca 8.

választási zászlókat
és jelvényeket

a leggyorsabban, jutányos árak mellett.
A választások kiírása előtt feladott rendelések kedvezményben részesülnek.

Alapított 1881. Alapított 1881.

Meghívó.

A „Mezőturi Takarékpénztár“

1910 évi május hó 29-én d. e. 1/211 órakor saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgy:

1. Az alapszabályok 7., 48., 104-117. §-ainak módosítása, illetve törlése.
 2. Az alaptőke felemelése.
- Mezőtúr, 1910. május 9-én.

Dr. Spett Ernő
vezérigazgató.

Már látható

HALLEY ÜSTÖKÖSE,

de földünk sorsa

még mindig nyugtalanítja az emberiséget.

Május 18-án halad át földünk az üstökös csóvján.

E kritikus napnak eseményeiről szól a Halley üstököse és földünk sorsa

czím alatt most megjelent rendkívül érdekes füzet, melyet Hoffmann Ottó ismert nevű csillagászati író irt. A vonzóan megírt füzetben szerző a nevezetes és félelmetes üstökös eddig ismert történetét vázolja és nemcsak az üstökösrel és annak pályájával ismerteti meg az olvasót, hanem egyáltalában mindazzal, ami az üstökösre vonatkozik, betekintést nyújtván az üstökös megjelenése nyomán várható események rejtelmeibe is. A füzetben 12 érdekes rajz és eredeti fényképfelvétel van. Ára 40 fill. és aki 45 fillért (levélbélyegekből is) akar a kiadó Athenaeumhoz (Budapest, Rákóczi-út 54.), akár bármelyik könyváruházhoz beküld, bérmentve megkapja az érdekes füzetet.

CIRKUSZ BEKETOW

Városliget. Telefon 107-46.

Az egész város erről beszél!
Fillis Teréz, III. Fillis James Leon, Fillis Henrik. 1. Magas iskola. 2. Ugrólovak. A Saumur-féle lovassági iskola tradíciók szerint és az egész nagy műsor.

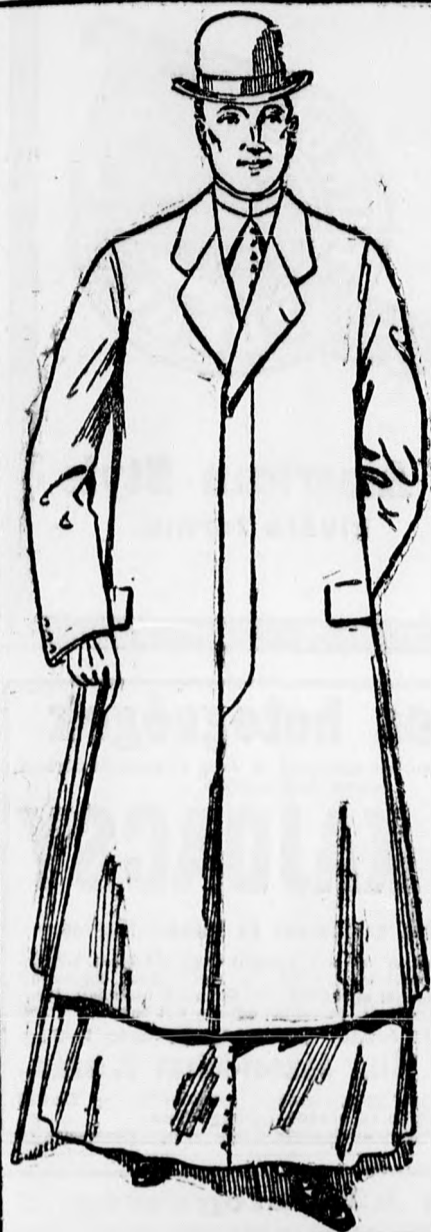
Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Ma
A Continental Éden-színház
vendégjátéka
SCHENK E. igazgató vezetésével.
Arnyjátékok. — Mágikus produkciók.
Élő képek. — Vízi játékok. — Továbbá 10 különlegesség.
Az előadás kezdete 8 órakor.
Jegyelővétel 10-1 és 3-6 óráig, a nappali pénztárnál.

Heti műsor:

1910. május hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Fővárosi Városligeti Színház	Fővárosi Nyári Színház	Uránia
12 Csütörtök	Elnémult harangok	A bolygó hollandi	A kis cukros	Csákó és kalap	Luxemburg grófia	Duda kisasszony	A testőr	Halley-üstökös
13 Péntek	Faust	Pierette fátyla Csavargó és királyleány	A masanód	A koncert	Luxemburg grófia	Duda kisasszony	A testőr	Halley-üstökös
14 Szombat	(d. u. este) Az idegesek	Don Juan	Növenlékeloadás. Az obsitos	A koncert	Luxemburg grófia	Duda kisasszony	Tilos a csók	Az Országos Színművészeti Akadémia előadása.
15 Vasárnap	(d. u. este) Az ember tragédiája Amibez minden aszó v ért	Pillangó kisasszony	A tanítónő	A koncert.	Táncos huszárok	A pesti zsidó	A cigánybaró	Napoleon
16 Hétfő	(d. u. este) A kaméliás hölgy Sári bíró	—	Az ordóg	Hivatalnok urak	Luxemburg grófia	Falu rossz.	Pelicskei notárna	Hollandia
			Az obsitos	A koncert	Luxemburg grófia	Duda kisasszony	Szerelmi keringő	Halley-üstökös

A Főtisztelendő Papság

szives figyelmébe ajánlom
elsőrangú készítményeimet:

Papi teljes szalonöltöny	70—90 K
szürke kamgarn-saccoöltöny	50—70 „
fekete peruvienfelöltő	44—52 „
„ kamgarn „	48—60 „
szürke milton „	40—60 „
fekete havelok	30—50 „
doubl hálóköntös	18—48 „
vászon- v. lüster-porköpeny	12—28 „
fekete lüster-felöltő	16—32 „
doskin v. kamg.-nadrág	15—24 „

SZIGORUAN SZABOTT ÁR.

Arjegyzék és szövetminták kívánatra.

NEUMANN M.

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

FÉRFI- ÉS FIU-RUHATELEPE

BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRÜT 4-3

Hirdetmény.

AZ „UJPESTI KERESKEDELMI ÉS IPARBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG” 1910. évi május hó 10-én tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy a társaság jelenlegi 200.000 korona alaptőkéjét 200.000 koronával és pedig 2000 drb. egyenként 100 korona névértékű bemutatóra szóló részvény kibocsátása által 400.000 koronára felemeli és pedig a következő módzatok és feltételek mellett.

1. Az új részvények darabonként 105 korona azaz Egyszázöt korona árfolyamon bocsájtatnak ki, mely összegből 100 korona az alaptőke, 5 korona pedig a tartaléktőke javára fog fordítani. Ezenfelül kibocsájtási s bélyegilleték fejében részvényenként 1 korona 50 fillér fizetendő,

A befizetések következőképen teljesítendők:

- 15 korona, — a részvény jegyzésénél,
- 30 korona, — 1910. évi július hó 15-ig,
- 30 korona, — 1910. évi augusztus hó 15-ig,
- 30 korona és 1 K. 10 f. kibocs. és bélyegköltség — 1910. szeptember 15-ig, azonban a teljes összeg egyszerre is befizethető.

2. Az új kibocsátású részvények 1911. január hó 1-től kezdődőleg részesülnek az intézet nyereségében. Ezzel szemben azonban az új részvényekre eszközölt befizetések után, a mindenkorli befizetések napjától 1910. évi december hó 31-ig 6% kamat fog a részvényjegyzőknek megtéríttetni.

3. A jelenlegi részvényeseknek elővételi jog biztosítottik akként, hogy minden egyes régi részvény után egy új részvényre bírnak atvételi joggal. Az elővételi jog 1910. évi május hó 10-től — 1910. évi május hó 31-ig a régi részvény bemutatása mellett gyakorolható, ezen időn túl az elővételi jog gyakorlása megszűnik.

4. Azon részvények, melyekre az elővételi jog nem gyakoroltatott, 1910. évi június hó 15-ig bezárólag nyilvános aláírásra bocsájtatnak. Az igazgatóság fenntartja azon jogot, hogy tulajgyzés esetén ezen részvényjegyzéseket aránylagosan leszállíthassa.

5. A befizetésekről ideiglenes részvényutalványok adatnak ki, amelyek teljes befizetés után az igazgatóság által megállapítandó időben az eredeti részvényekre becsereíttetni fognak.

6. Azoknak az ideiglenes részvényutalványok számai, melyekre a fizetések az utolsó részlet befizetése napjáig, azaz 1910. szeptember 15-ig nem teljesítettek, a keresk. törvény 170. §-a értelmében az alapszabályokban kijelölt „Egyetértés” című hirlap útján háromszor közzététetnek. Ha a harmadszori közzétételtől számított 30 nap alatt sem történik meg a befizetés, úgy az illető ideiglenes részvényutalvány érvénytelenné válik és a késedelmes részvényes úgy az aláírásból eredő jogait, valamint a már teljesített befizetéseket elveszti. Az igazgatóság jogosítva van az érvénytelenné nyilvánított ideiglenes részvényutalványok helyett ugyanazon számmal ellátott új ideiglenes részvényutalványokat kibocsájtani, azokat kir. közzegző közbenjöttével eladni és a netalán elérendő esetleges többletet pedig a tartalékalap javára fordítani.

Kelt Ujpesten, 1910. május hó 10-én.

Az igazgatóság.

A legrégibb
magyar gyermekkönyv

FLÓRI KÖNYVE

Irtá
BEZERÉDY AMÁLIA.

Huszdik kiadás.

A Flóri Könyve 1840-ben jelent meg először, azóta nemzedékről-nemzedékre megőrizte kedveltségét; nagyanyáink, anyáink, magunk, s gyermekeink egyformán szeretik okos kis versikéit, kedves játékaikat, szép képeit. A huszdik kiadás — mellözve a közben készült átdolgozást — az eredeti Flóri Könyvét állítja vissza úgy, a hogy négy nemzedék óta szerette mindenki.

Ára fűzve 1 K, kötve 2 K.
Kiadja a Franklin-Társulat.
Kapható

LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, Andrássy-út 21 és minden könyvkereskedésben.

A gümőkór.

A pusztító népbetegség természetének, jelentőségének és az ellene való védekezés módjainak részletes népszerű ismertetése.

(Gümőkór: — Tuberkulózis. Tüdővész — A tüdő gümőkórja.)

A művelt magyar közönség vezérfonala a tuberkulózis kérdésében.

392 a szöveg közé nyomtatott képpel.

Irtá O. Kuthy Dezső dr.

Ára kötve 4 korona.

Egyszerű népkiadás fűzve 60 f.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, VI. ker. Andrássy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

A

SZERENCSE

életünkben nagy szerepet játszik.

Egy pillanatnyi kegy

igen gyakran veti meg szerencsénk alapját. Hiába vagyunk szorgalmasak, hiába vagyunk ügyesek, ha nincsen szerencsénk, nem boldogulhatunk.

A Magyar Királyi Szabad. Osztályosorsjáték a létező legesélydusabb sorsjáték,

már ezreket juttatott

vagyonhoz és jóléthez,

dacára annak, hogy aránylag igen csekély összeget áldoz és azt is a nagy főhuzásig

hat havi részletekben

fizetheti.

Jobb egy milliót

a véletlenség következtében nyerni, mint elvi okoknál fogva mindenemű szerencsekísérletnek útját állani. Ha igaz az, hogy saját erőnkbe vetett bizalom a legbiztosabb ut a létfenntartáshoz, úgy az is helyes, hogy jövedelmünk egy nélkülözhető részét félretéve, azt a véletlenre bizzuk, arra a véletlenre, mely az emberi életben nagy szerepet játszik

Huzás

május hó 19. és 21-én

lesz.

1/8 1/4 1/2 1/1 sorsjegy ára
1.50 3.— 6.— 12.— korona

Rendeljen levelezőlapon vagy utalványon s Önnek biztosan sikere lesz, mert nálunk nyerték eddig a legtöbb főnyereményt.

GAEDICKE

bankház

Budapest, Kossuth Lajos-utca 11.

TURUL CIPŐK

daczára az olcsó áraknak,
a legjobb anyagból készülnek.
Elegáns façon.

120 saját fióktelep Magyarország és a külföld legnagyobb városaitban.
Répes árjegyzék portómentesen. A monarchia legnagyobb cipőgyára

Eredeti Goodyear Welt „TURUL” Czipőgyár R.-T. Temesvár. American Style
a jelenkor elismert legjobb minősége. Központi főraktár: Budapest, Kossuth Lajos-utca 14-16. kiváló forma.

ÁGY és ÁGYBETÉTEK

Réz és vasbutor, kerfésátor, pad, szék és asztalok, szőnyeg, függöny, ág- és asztalterítők, kárpitozott butor, paplan, matracz stb. nagy választékban készpénzért, valamint részletfőrlesztésre is kapható.

Pfeffermann Imre utóda

GYÁRÁSBÓL
Budapest, VII., Dohány-utca 58. sz.
Árjegyzéket bárkinek kívánata ingyen és bérmentve küld.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS

v. es. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít hngyes-folyást, hólyagbajt, sebeket, bujzkórt (syphilit), borbajokat, elgyengült férferőt, idősebbeknél is, önfertőzést és annak utóbjait, ideg- és hágerinezbajt, valamint minden női bajokat.

Minden d. e. 10 órástól d. u. 4-ig és este 7-8-ig.
Budapest, VIII., József-körút 2. szám.
Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik. - Levél útján is biztos gyógy siker.

!! Cseh különlegesség !!
az elsőrangú és világhírá

Marsner-féle pezsgő-limonádé bonbon

(málna, citrom, eper, cseresznye és waldmeister-iz) kitűnő alkoholfmentes népi ital elkészítésére.

Csak akkor valódi, ha ezzel a védjeggyel van ellátva.

Csak akkor valódi, ha ezzel a védjeggyel van ellátva.

Mindenütt kapható, ahol ilyen védjeggyel plakát látható. A bonbonok is mind el vannak látva ilyen védjeggyel. Evi fogyasztás több, mint hatvan millió darab. Lu-Sin illatosítva. Kínáron a világ legfinomabb csemegéje. Bouchées a la Reine. Mindenféle fajtaján kitűnő minőségű tej- és fozó-csokoládéit ajánlja a csehszlovákiai és csehszlovákiai első csehszlovákiai részvénytársasága Königl. Weinberge ezéltt

A. Marsner

Magyarországi vezérképviselő Schiffmann J. Henrik
Budapest, VIII., József-körút 53.

Tatatóváros,

Komárom, Bicske, Győr, Pápa, Kisczell, Szombathely, Székesfehérvár, Mezőkövesd, Eger és vidéke nagyközönsége stb. stb. 20-22 év óta vett-e már azon kereskedőktől rossz paprikát, akik

BUKOR PAPRIKÁJÁT

árusították? Persze azelőtt becsapták a közönség nagy részét, ugyanis eladták az éretlen, zöld, fagyos és szálrészekből örölt paprikát, dobták hozzá paprikaereket, hogy erős legyen és elámitották vele a népet, eladták drága pénzért, hogy csak az a jó, a többi festett. De Bukor felvilágosította a veó közönséget, megmutatta, hogy az ő paprikája nem festett, hanem a legegészségesebb piros, érett hüvelyéből van örölve.

Ha a nagyközönség valódi tiszta, egészséges, piros, érett hüvelyekből való paprika-örleményt akar enni, követelje a kereskedőktől Bukor ezimmet sértetlen, leblombázott csomagolt paprikát.

1 kiló ára 20 fillértől fölfelé 4 kor.-ig és 140 db á 10 fill., csomagolt paprika 5-10 K.

Rendelő cím: Bukor Lajos, Tatatóváros
Hagykereskedőknek engedmény. Telefon Tata 68

Szliács aczélfürdő, Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Idény május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hágerinezés és ideghajok, benulás ellen, átzenvedett betegség és erős munkásság után.

Mint fürdőorvos Dr. Rohrer Aladár hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestén át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve.

Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás valamint lakás árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. ad a Fürdőigazgatóság, Szliács (Zólyom m.)

Szabó Emil és Társa

Budapest, V., Ferencz József-tér 6. sz.
— Gresham-palota, a Lánczhíddal szemben. —
Telefon 76-48. :: Sürgőncím: Szabóék, Budapest.

Szállítunk BOLINDER nyersolajmotorokat, DOBRY-féle benzínmotorokat és cséplőgépeket, szivógázmotorokat és malomberendezéseket.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Viszontelárusítók kerestetnek.

EVŐESZKÖZÖK

EZÜSTBŐL és ALPACCA EZÜSTBŐL,
DISZTÁRGYAK. ALKALMI AJÁNDÉKOK
A LEGELÖNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN EKSZERTELEPEN

BUDAPEST, III. Erzsébet-körút 29. sz.

VIDÉKI MEORENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK.
ÁRJEYZÉK 2000 PÁRAZSAL BÉRMENTVE KÜLDETIK.

Utánrendelésnél — ha a zászlót előzőleg más szállította: kérem a pontos szöveget. Levélbeli rendelésnél a fizetési feltétel közlendő.

Felhívás a
48-as függetlenségi
Justh-párt,
valamint
a 48-as
Rossuth-párt
jelöltjeihez!

Meg-
tekintettük
Linhart Vilmos
festő zászló-gyár-
telepét és arról győ-
ződöttünk meg, hogy óriási
műtermében naponta 4000 db
zászló állítatik elő. Áruja első-
rendű magyar gyártmány és a jelöl-
teknek kedvezményt nyújt, tehát tagja-
inknak őszintén és hivatalosan ajánljuk.

Hazafias üdvözléssel
az **Alföldi Függetlenségi**
párt elnöksége
Gallovich Jenő
ügyvezető
elnök

Vidéki viszontelárusítóknak nagy kedvezmény!

Telefon
58 83.

VÁLASZTÁSI
ZÁSZLÓK
ÉS TOLLAK
LINHART

VILMOS FESTŐNÉL
Bpest. Hunyadi utca 27.

KORONA		SZINTARTÓ.	
150 hosszú	95 széles	2.88	GYAPOTSZÖVETBŐL
200	95	3.20	FELIRATTAL.
250	95	4.20	ROJTKOK,BOJTKOK
300	95	4.72	FESTETT NYÉL ÉS
300	140	6.36	Aranyozott lándzsával.
400	140	8.	
500	140	9.36	

RUDAK:

2 méteres festett rud aranyozott lándzsával	40 fillé
3 " " " " " "	60 "
4 " " " " " "	80 "
Réz lándzsák darabja	1.-
Aranyozott falándzsák darabja	07 "

FIGYELMEZTETES!
A Magyar Védő Egyesület
által mellőzött „Turul”
könyvkötő (Kertész M.) és
„Diadal” — nem zászló-
gyárosok, hanem közvetítők!

FELHÍVÁS!
A „Nemzeti Munkapárt” jelöltjeihez!
A munkapárt épületében V. Dorottya-
utca 14. szám alatti irodában rendelé-
seket személyesen vagy levélben az
ismert engedménnyel elfogad:

Linhart Vilmos
Telefon 58-83.
GYÁR: VIII., Hunyadi-u. 27.

... A nemzeti ...
munkapárt
legkeresettebb
szállítója.

A néppárt
szerződött
zászló
és
jelvény
szállítója.

E hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges...

Pénzszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható...

A gyakorló gyorsírók Társasága gyorsírói (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirás...

300-tól 1000 holdig terjedő birtokot, lehet erdős is, keresek megvételeire vagy bérbe...

Temetkezési vállalkozók, intézetek, egy letek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket...

Pótvizsgálatra, javítóra, póterettségére, bármilyen vizsgálatra előkészít: „Szűnői Tanulmány” Garay-u. 6. II. 12/a.

20,000 rózsafa magasztörzsű, kapható Novák János rózsatelepen Székelyhídon. Árjegyzék ingyen. 5817

Kézimunka himzésekhöz, butorok, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi...

Karaláb, czukorborsó, karfiol, szőlőspárga, gomba, ugorka, homaposrettek, fejessaláta, kelkáposzta, hazai újburgonyát postakosaránként 3 kor-ért, viszonteladónak előnyaránylatot küld, savanyított hófőhár káposztát mázsánként 6 koronáért szállít Gyümölcskivitel, Csongrádról.

Szabók részére mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv. társ., Nagymező-utca 46.

Beszerezési áron alul házlebotás miatt eladottnak. Angol zephr férfi ing 1.67, himzett vászon női ing 1.17, feygházban kötött női harisnya — 21, feygházban kötött férfi harisnya — 18, valódi svájci himzett zsebkendő — 17, továbbá blousok, jeuponok, kötények, gyermekruhák és mindennemű férfi és női divatcikkek. Fischer B. Jenő Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 23. szám. 28809

Rekedtség biztos és kellemes orvos-sága a Réthy-féle czukorka. 60 fillérért mindent kapható.

Öreg hamis fogakat, zálogcédulákat ékszer-ekről és ingóságokról, tört aranyat, régiségeket, bu-tort és mindenféle tárgya-kat vesz Wyschograd Ja-kab, Nagyfuvaros-utca 7., I. em. 11. Levelezőlapra jövők. 5920

Pénzi rögtön butorra, zongorára, varró-gépre, kerékpárra, könyv-ekre és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségekbe bizományba beraktározza

Tauber 11. ker., Eötvös-utca 6/A. TELEFON 24-32.

Ajtók és ablakok régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvás rúcszatok, kertkerítések, keramillapok, kőhalmi lapok olcsón kaphatók

Kelemen Mór épület-bontás vállalkozónál Budapest, Nádor-u. 72-74. Fiók-üzlet Visegrádi-u. 27.

Sztraka menthol fogszippan erős bacillusölő hatásánál fogva a szájüreget szagtalanítja, fertőző betegségektől meg-őr és fogainkat hófőháré- varázsolja. Ára gyógy- tarakban egy kor, 3 drbot 8 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol/A. 28892

CSIZ-FÜRDŐ, A kontinens legerősebb jod-brom gyógyfürdője, nagy radioaktivitással. Megle- pő gyógyeredmények a mirigyek megbetegedéseit, vérbakok és mindazon alkati betegsége- kél, hol a jód mint specifium jó alkalmazásba. Ivo, fürdő, izzasztó hidegvizkurák, szén- savas fürdők. Megnyitás május 1-én. Kényelmes elsőrendű bér- házak, szanatórium, gyógyszer- tár, zongera, lawn-tenisz, tom- bolák, kirándulások. Vasutállo- más, posta, távída helyben. Hivatalos orvos Kallós Jenő dr. Államhivatalnok, katonatisz- tek elő-utóidejében 50% ked- vezményben részesülnek. Pros- pektussal szolgál a fürdőigaz- gatóság. Csizi gyógyvíz otthoni használatra kitűnően bevált, megrendelhető a fürdő- igazgatóságnál és Edesknity L. főeljárásitónál Budapeston.

Parlamenti gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró is- kola. Gépirás és magyar német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi aka- démia tanárok által okta- tott szaktantárgyak. Az Or- szágos Magyar Gyorsíró- Egyesület hivatalos tanfo- lyama. Alapította Markovits Iyán 1863-ban. Biztos állás- közvetítés. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékozta- sítót küld a Gabelsberger szak iskola. (Csak Liszt Ferenc- tér 10. előbb Gyár-utca 4.) Czimre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépczékkel utánzó újabb tanfolyamok- tól független. Telefon 64-68 Beiratások egész napon át.

Birtokosok !! IPAROSOK! vásároljanak csakis

Benzin- és Benzol - motorokat. Legjobb gyártmány, mérsékelt áron

ORION WILHELM MICHL, Schlan, (Csehország) motor- és kerékpár-gyáros.

Zálogcédulát, brilliántot, aranyat, ezü- stöt, ékszer és régiséget veszek és eladok. Kertész ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95-48.—

Légszusz és villamos csillárok legelőnyösebben szerezhé- tők be Kulcsár Sándor bronzáru- és csillárgyára- ban, Budapest, VI. ker., Dessewffy-u. 9-11.

Jégszekrények (nagy jégmegtakarítással) minden nagyságban. Fűrdőkádák szabadalmazott fű- tessel kaphatók WIESEL ADOLFNAÁL Váci-körút 47/a. (Podmaniczky-utca sarok.) Telefon 91-20.

Falusi Könyvtár. Acsiperkegomba (sampion) és a szarvasgomba termesztése. Lita Eperjessy István. Gyakorlati útmutatás e két igen jövedelmező termelési ág felkarolására. Kiadja a FRANKLIN-TÁRSULAT. Kapható: LAMPEL R. Könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, VI., Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

BUTOR készpénzért vagy rész- letre minden kamat nélkül legelőnyösebben. — Óriási választék politu- ros butorokban Nagy Imréné! Budapest, VI. Váci-körút 9. feljártat Szeressen-utca 1. Kis képes modern, tel- jesen új album ingyen. Nagy album 50 fillér.

30 koronaert készülnék saját műhelyemben mér- tők után remek szabásban, finom kivitelben divatos férfijuttyók vagy felöltők finom szövete- kkel. László Sándor Fűrészabóme- ster Budapest, Erzsébet-körút 1. sz., I. em. Vidékre postátinták bér- mentve, helyben szabásmozmat kívá- natra házhoz küldöm. 28593

Rekord hangversenytele- mek legjobbak a világon! 35 cm. min- két oldalán bejátszva db K 2.50 10 db vásárlásnál K 2.40 — Grammofo- nok K 25.— 35.—, 60.—, 80.—, Fonografok Lyra K 7.— Fonografok hengerek K 1.80. — csakis utárvétellel SCHMUTZER TESTVÉREK gramofon és hanglemez nagyraktárában Bu- dapest, József-körút 26/g Árjegyzék ingyen és bérmentve.

+ Soványság + Az egyedüli eredmén- y-től kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyer- nek. — Hölgyek remek kóplet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jót- állást. Verszegénység, gyengesség, idegesség ellen és gyomorbajo- soknak nélkülözhetel- len tápszer. Kintutetve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszö- nő levelek minden orszá- ból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utá- sítással. Főraktár: Ba- lázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1. Telefon 156-80.

BUTOR háló-, ebédlo-, szalon- berendezések, továbbá uriszoba, iroda beren- dezések, réz- és ma- hagoni butorok, szö- nyegek és függönyök, valódi angol börgar- nitrák eladása s vétele

Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. I. em. Kazinczy-u. sarok. 20521

6 első díjjal kitüntetve! Kállai Lajos motorgyára BUDAPEST, VI., Gyár-utca 28. sz. Teljes jótállás kitűnő cséplésért!

A „háztartásközönségnek” leg- jobban ajánlatnak a valódi Kállai Lajos-féle villamos benzin-loco- mobil, cséplő-készle- tek kétfős tisztító szerkezettel

Egyedül létező újdonság! Ezen motorok mindenkor üzemben láthatók VI. ker., Gyár-utca 28. szám. Gépész nélkül köny- nyen kezelhetők. Gözgépek cserébe vétetnek. Külön gazdasági géposztály Árjegyzék ingyen.

Zálogcédulákat veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyö- ket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmente- sen kiváltak és tel- jes értéket kifizetem.

Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán. 27653

Ajtók, Ablakok, vasredőnyök, használtak és újak, bármily mére- ben és alakban, igen ol- csón kaphatók.

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon 62-80. Alapított 1886-ban.

Saját gyártmánya fűrdőké- dak 14 kor-tól fejjebb; fűthető kádak 60 kortól fejjebb. Elvál- lásiok mindenféle kuszavastnyak és házi vizvezeték-berendezése- ket legelőnyösebb áron. LEFKOVICS ADOLF Budapest, VII., Wesselányi-u. 51/E. Telefon 113-46. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A csimro tessék ügyelni!

VALÓ- di francia különle- gességek (óvszerek) csakis P. Bergeran Pila leghiresebb párisi gyarostól legelőnyö- sebben beszerezhetők

Polgár Sándornál Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 50. Részletes képes Ár- jegyzék ingyen és bérmentve.

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek-tere 3 télelelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberen- dezéseknek, mahagoni és palisander butorok, uri szobák, angol börgarnitrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szö- nyegek, csillárok. — Telefon 82-13. 28589

VALÓDI FRANCZJA GUMMIES HALHÓLYAGOK. tucija 1.75. 2.3. 10 Kor. 3db. legelőnyösebb méretű. STERYL törvény védett legelőnyösebb GUMMI-KÜLÖNLEGESSÉG csak cszagemnél kapható. NEUMAYER LIPÓT BUDAPEST VI. VÁCI-KÖRÚT 332. AUERFÉNYHÁZ.

Butorvevők kik modern, száraz anyag- ból készült urasági és polgári asztalos és kárpitos butorokat készpénzért vagy hitelle szolid árak mellett vásá- rolni óhajtának, fordulja- nak teljes bizalommal a régi jó hírnevű

Sárkány J. butoriparos céghez, Buda- pest, VII., Erzsébet- körút 26. szám. Nagy raktár és saját műhely.

Zálogcédulákat veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyö- ket, aranyat, ezüstöt és ékszerke* 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes ér- tékét kifizetem. 734

SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Réthy- név látható a valódi pemetefü czukorka min- den egyes darabkáján.

Titkos betegségek, húgycsőfolyás, húgycsőszűkületek, hólyagbántalmak, altesti sebek, börbetegségek, bujaker (syphilis) az önfertőzés utó- következményel, elgyengült férfierő, női bajok, fehérfolyás, stb. stb. alapos, gyors és gyö- keres kigyógyítására a foglalkozás zava- rása nélkül bevált, sikeres és lelkilime- retes gyógymódjánál fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai — szakorvos — rendelő-intézetét, Budapest, VI., Andrássy-ut 24. FELTÜNÉS NÉLKÜLI eredményes gyógyi- tás levélileg is. Kívánatra gyógyszer- ről is gondoskodik. Rendel naponta 10 órától 4-ig és este 7-8 óráig. Leveleket azonnal válaszol.